

**ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГТ
ОРШИХ “МАК ЦЕМЕНТ” ХХК-ИЙН ЦЕМЕНТ ШОХОЙН
ҮЙЛДВЭРИЙН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 5830974

ТАНИЛЦСАН:

БОАЖЯ-НЫ ХБОБНУГ-ЫН ДАРГА

/...../

ХЯНАСАН:

БОАЖЯ-НЫ ХБОБНУГ-ЫН

МЭРГЭЖИЛТЭН

/...../

БИЕЛЭЛТИЙГ ТАЙЛАГНАСАН:

“МАК ЦЕМЕНТ” ХХК-ИЙН
ҮЙЛДВЭРИЙН ДАРГА

Д. ГАНБАТ

“МАК ЦЕМЕНТ” ХХК-ИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЭРГЭЖИЛТЭН

Г. ХАНДСҮРЭН

2022 он

ГАРЧИГ

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	2
2. БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	9
3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ.....	10
4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ, ҮР ДҮН.....	12
5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	13
6. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	21
7. ДҮЙЦҮҮЛЭНХАМГААЛАХ АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	25
8. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	25
9. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	25
10. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	26
11. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	29
12. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ.....	36
13. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	49
14. ОЛОН НИЙТЭД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	53
15. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭД ГАРСАН НИЙТ ЗАРДАЛ.....	57
16. ДҮГНЭЛТ.....	59
17. ХАВСРАЛТ.....	60

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“Монголын Алт” (МАК) ХХК-ийн Хөх цавын цемент шохойн үйлдвэрийн төслийг хариуцан хэрэгжүүлэхээр 2014 оны 04 дүгээр сарын 16-нд МАК Цемент ХХК нь байгуулагдсан.

Байгаль орчны баримтлах зарчим: МАК Цемент ХХК нь Монгол улсын байгаль орчны тухай хууль тогтоомж, журмыг дагаж мөрдөх төдийд хязгаарлагдах бус үндэсний тэргүүлэгч компани гэдэг утгаараа эх орноо хайрлах сэтгэлээр хандаж, байгаль эхийнхээ эд, эс бүхнийг анхааран арчилж, хамгаалан ажиллахыг хэрэгжүүлж буй төсөл, үйлдвэр уурхайнхаа бүхий л үйл ажиллагааны туршид мөрдлөг болгодог билээ. Мөн МАК Цемент ХХК нь байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг хамгийн бага байлгах тал дээр өнөөдрийг хүртэл ихээхэн хэмжээний хөрөнгийг зарцуулан ажилласаар ирсэн бөгөөд цаашид улам сайжруулах бодлогыг баримтлан ажиллаж байна. Үүний нэг илрэл нь манай төрийн болон орон нутгийн холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудын тогтмол хийдэг шалгалт, үнэлгээ зэргээс гадна байгаль орчны чиглэлийн олон улсын өндөр шаардлага бүхий хөндлөнгийн байгууллагууд, компаниудын олон удаагийн шалгалт, судалгаагаар “Монголн Алт” (МАК) ХХК-ийн үйлдвэр уурхайнууд тогтмол “сайн” гэсэн үнэлгээ авдаг явдал юм.

“Монголын Алт” (МАК) ХХК нь уурхайн орчин дахь аливаа бүтээн байгуулалт, барилга байгууламж, үйлдвэрлэлийг өөрийн орны болон олон улсын стандартад нийцүүлэн, орчин үеийн дэвшилтэт технологиор, дэлхийд хүлээн зөвшөөрөгдсөн инженерингийн компаниудтай хамтран бүтээн байгуулж байна. Мөн тухайн газарт холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу байгаль хамгааллын дүрэм журмыг чанд сахин, стандартуудыг мөрдлөг болгон ажиллахаас гадна байгаль орчинд учирч болох сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлыг тогтмол гүйцэтгэсээр ирлээ.

Компанийн эрхэм зорилго: Компанийн аливаа үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэлээс байгаль орчинд үүсч болох нөлөөллийг хамгийн бага байлгаж улам бууруулах тал дээр нийт компанийн ажилчид анхааран ажиллах нь бидний нэн тэргүүний зорилго юм.

Баримтлах бодлого: “Монголын Алт” (МАК) ХХК нь дараах зорилтуудыг дэвшүүлж ажилладаг. Үүнд:

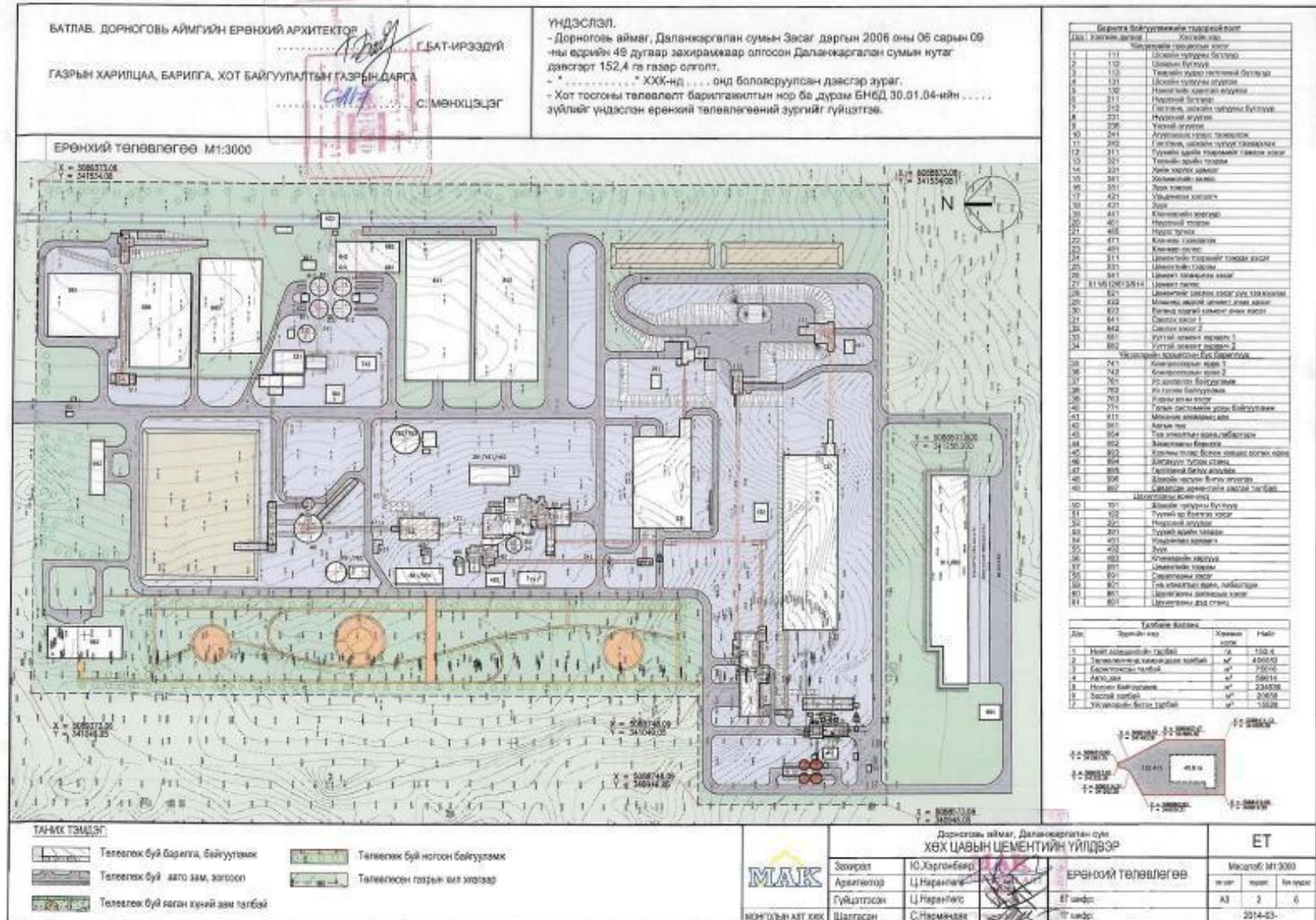
- Байгалийн нөөц баялгийг урт удаан хугацаанд тогтвортой, үр ашигтай зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх талаар баримталж ирсэн төрийн бодлогыг хэрэгжүүлж, эрх бүхий байгууллагаас баталсан байгаль орчны стандарт, хэм хэмжээ, дүрэм журмыг чанд сахин биелүүлж, дотоодын болон хөндлөнгийн байгаль орчны хяналтыг тогтмол гүйцэтгэх;

- Улсын болон орон нутгийн хэмжээнд тогтвортой үйл ажиллагаа явуулдаг байгаль орчныг хамгаалах чиглэлийн Төрийн болон Төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллах;
- Олон улсын байгаль орчны байгууллагууд болон байгаль орчинд ээлтэй дэвшилтэт технологи бүхий туршлагатай компаниудтай хамтран ажиллаж, улмаар олон улсын байгаль орчны стандартуудыг өөрийн үйлдвэрлэл, үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэх;
- Нөхөн сэргээгдэхгүй байгалийн нөөц баялгийг ариг гамтай, хаягдалгүй технологи болон дахин боловсруулах аргаар ашиглах;
- Байгалийн нөөцийн ашиглалтын үр ашгийг өндөр түвшинд байлгах зорилгоор тогтмол судалгаа шинжилгээг явуулж орчин үеийн үр ашигтай техник, технологийг үйлдвэрлэлдээ тууштай нэвтрүүлэх;
- Үйлдвэрлэл, уул уурхайн үйл ажиллагаа явуулж байгаа орон нутгийн иргэдийн соёл, өв уламжлалыг хүндэтгэн хамгаалах, тэдний биет өв, ёс заншлын талаархи мэдээлэл, тэдгээрийн ач холбогдлыг компанийн ажилчдад тогтмол таниулах;
- Өөрийн компанийн байгаль орчны талаар баримтлах бодлого зарчмыг хамтран ажиллаж буй түнш, гэрээт гүйцэтгэгч нарт зааж таниулах, тавих шаардлагыг өндөржүүлэх замаар байгаль орчны чиглэлээр тэдний хүлээх хариуцлагыг нэмэгдүүлэх;

Хөх цавын цемент шохойн үйлдвэр нь Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт орших бөгөөд МАК Цемент ХХК нь 152.4 га талбайг 60 жилийн хугацаатайгаар эзэмшдэг. Жилд 900'000.00 тн/жил чулуунцар буюу 1'000'000.00 тн цемент үйлдвэрлэх төслийн хүчин чадалтай хуурай аргын цементийн үйлдвэр юм.

Зураг 1. Үйлдвэрийн байршил

Зураг 2. Ерөнхий төлөвлөлтийн зураг

Түүхий эд: Цементийн үйлдвэрлэлд шаардлагатай үндсэн түүхий эд материалын орд газрын лицензийг МАК Цемент ХХК нь эзэмшдэг тул үйлдвэрийг хямд өртөгтэй түүхий эдээр хангаж, үйлдвэрлэлийн зардлыг бууруулах, улмаар зах зээлд хямд өртөгтэй цемент нийлүүлэх боломжтой.

Төслийн суурилагдах хүчин чадал:

- Хоногт 3000 тн чулуунцар үйлдвэрлэх хүчин чадалтай үйлдвэрийг 50 жил хангахуйц нөөцтэй Хөх цавын шохойн чулууны орд.
- Жилд 100'000 тн шохой үйлдвэрлэх хүчин чадалтай шохойн үйлдвэр.
- Жилд 900'000 тн чулуунцар буюу 1'000'000 тн цемент үйлдвэрлэх хүчин чадалтай цементийн үйлдвэр.

Үндсэн тоног төхөөрөмжүүд: Тус цементийн үйлдвэр нь Дани улсын FLSmith компанийн тоног төхөөрөмжөөр тоноглогдсон байгальд ээлтэй, хаягдалгүй, хуурай аргын хамгийн сүүлийн үеийн дэвшилтэд технологитой бүрэн автомат ажиллагаатай үйлдвэр юм. Түүхий эдийн бутлуур, силосууд, эргэх зуух, туузан дамжлагуудаас гарах тоосыг ханцуйт шүүлтүүр, цахилгаан шүүлтүүрээр тоосыг шүүн агаарыг цэвэршүүлнэ. Бутлууруудын бункер дээр мөн бороожуулагч суурилуулсан байна. Энэ нь мөн нойтон аргаар агаарыг цэвэршүүлэх юм. Зуухны яндан дээр хий хянагч мониторингийн системтэй. Үйлдвэрийн технологид ус хэрэглэхгүй хуурай аргаар үйлдвэрлэлтийг явуулна. Харин тоног төхөөрөмжид хөргөлтийн зориулалтаар усыг ашиглах бөгөөд уг усаа циклдэж дахин ашигладаг.

Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжүүд:

- 450 тонн/цагийн хүчин чадалтай шохойн чулууны бутлуур
- 75 тонн/цагийн хүчин чадалтай шаврын бутлуур
- 100 тонн/цагийн хүчин чадалтай төмрийн хүдрийн бутлуур
- 120 тонн/цагийн хүчин чадалтай нүүрсний бутлуур
- 70 тонн/цагийн хүчин чадалтай гөлтгөний бутлуур
- 21 тонн/цагийн хүчин чадалтай нүүрсний тээрэм
- 225 тонн/цагийн хүчин чадалтай түүхий эдийн тээрэм
- 225 тонн/цагийн хүчин чадалтай цементийн тээрэм
- Хоногт 3000 тн чулуунцар үйлдвэрлэх хүчин чадалтай эргэх зуух
- 30000 тонны хүчин чадалтай шохойн чулууны агуулах
- 3000 тонны хүчин чадалтай нүүрсний агуулах
- 2 x 180 тонн/цагийн хүчин чадалтай савлах машин

Үйлдвэрлэх цементийн марк:

- OPC 42.5

- OPC 52.5
  - PC 52.5
  - PC 62.5

Ажиллах хүчин: Үйлдвэр 2022 онд 900.0 мян.тн цемент үйлдвэрлэхээр төлөвлөснөөс үйлдвэрийн технологи болон бусад шалтгаанаар үйл ажиллагаа доголдон 2022.10.01-ний өдрийн байдлаар 633.2 мян.тн цемент үйлдвэрлэсэн бөгөөд үйлдвэр уурхайд нийт 600 орчим ажилчид ажилласан.

Үйлдвэрийн технологи үйл ажиллагаа:

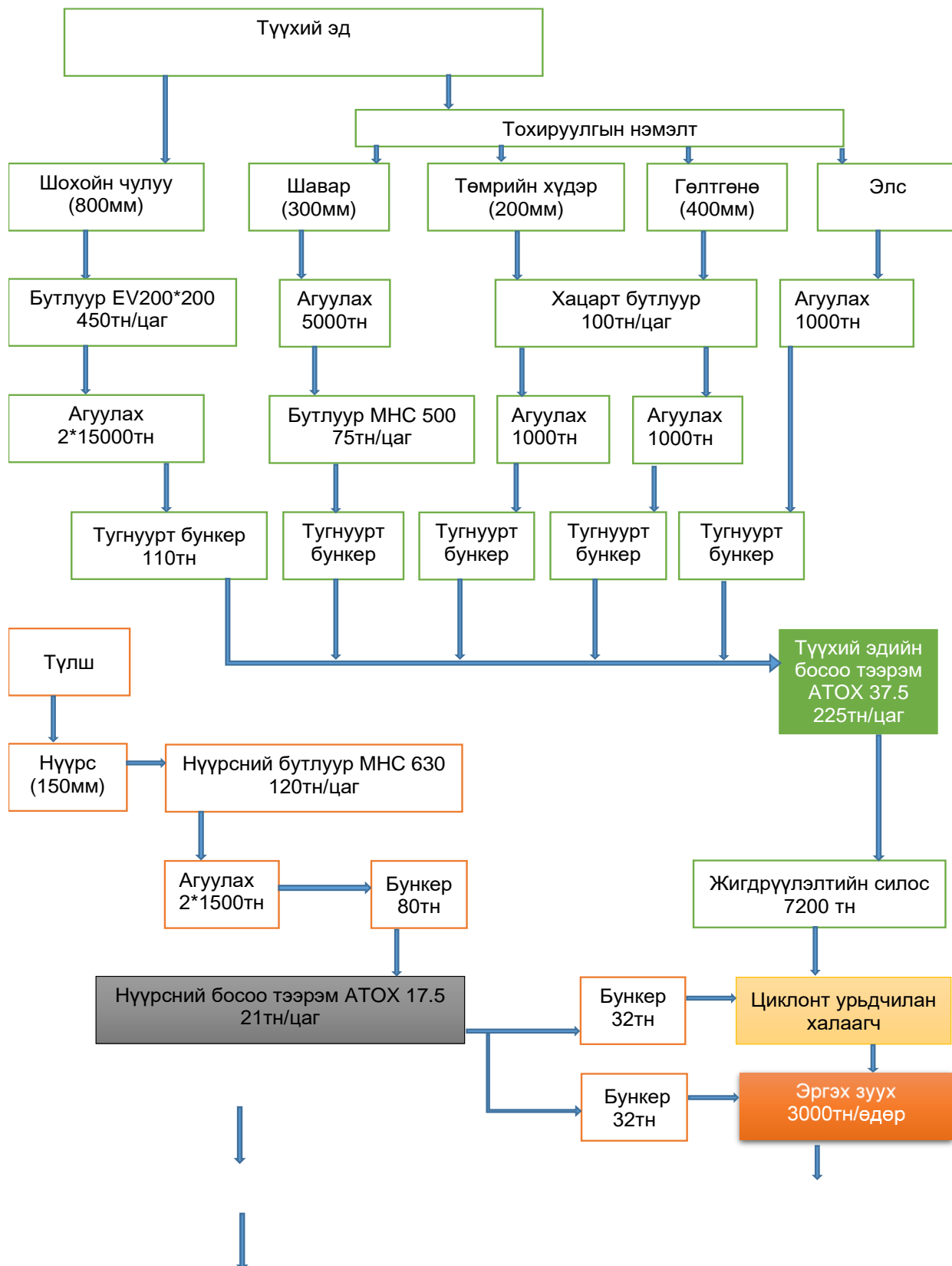
Цементийн үйлдвэрийн үндсэн түүхий эд болох шохойн чулууг өөрийн орд болох Хөх цавын шохойн чулууны уурхайгаас тээвэрлэн шохойн чулууны бутлуурт хүлээн авч бутлана. Буталсан шохойн чулуугаа нуруулдагчийн тусламжтайгаар химийн найрлагаар нь жигдрүүлэн шохойн чулууны агуулахад нуруулдана. Химийн найрлагын хувьд анхан шатны жигдрүүлэлт хийгдсэн шохойн чулуу болон тохируулгын нэмэлтийн түүхий эд болох шавар, төмрийн хүдэр, гөлтгөнө нь тохируулсан орц нормоор тугнуурт тэжээгүүрээр хуваарилагдан туузан дамжлагаар зөөгдөн түүхий эдийн тээрэмд өгөгдөн нунтаглагдана. Технологийн шаардлагыг ханган нунтаглагдсан түүхий эдийн хольц холимогийн силосд хадгалагдана. Холимогийн силосд түүхий эдийн хольц нь химийн найрлагын хувьд эцсийн жигдрүүлэлт хийгдэнэ. Химийн найрлагаараа жигдэрсэн түүхий эдийн хольц урьдчилан халаагчид тэжээгдэнэ. Урьдчилан халаагчийн шохойжуулагчид түүхий эдийн хольц 900°C температурт задрах урвалд орж 5-р циклоноор дамжин эргэх зууханд тэжээгдэнэ. Чулуунцар үйлдвэрлэх технологийн процессын 60% нь урьдчилан халаагчид, 40% нь эргэх зууханд явагдана. Түлшинд Хөт болон Таван толгойн нүүрсийг ашиглана. Уурхайгаас тээвэрлэж ирсэн нүүрсийг нүүрсний бутлуурт бутлан нүүрсний агуулахад жигдрүүлэн нуруулдана. Нүүрсний агуулахаас хамагчийн тусламжтайгаар нүүрсийг хаман зөөвөрлөж нүүрсний тээрэмд тэжээнэ. Нүүрсний тээрэмд технологийн шаардлагад нийцүүлэн нунтаглаж нунтаг нүүрсний бункерээр дамжуулан шохойжуулагч болон эргэх зууханд шатаалтыг явуулна.

Ø4.35м*51м урттай эргэх зууханд 1450°C-д шатааж чулуунцарыг үйлдвэрлэнэ. Эргэх зуухнаас 1300°C-тай гарах чулуунцар хөргүүрт 80°C болтол хөрч чулуунцарын силосд хадгалагдана. Чулуунцарын силосоос чулуунцар туузан дамжлагаар зөөгдөн гөлтгөнө болон нэмэлтийн түүхий эдтэй хамт цементийн тээрэмд тэжээгдэнэ.

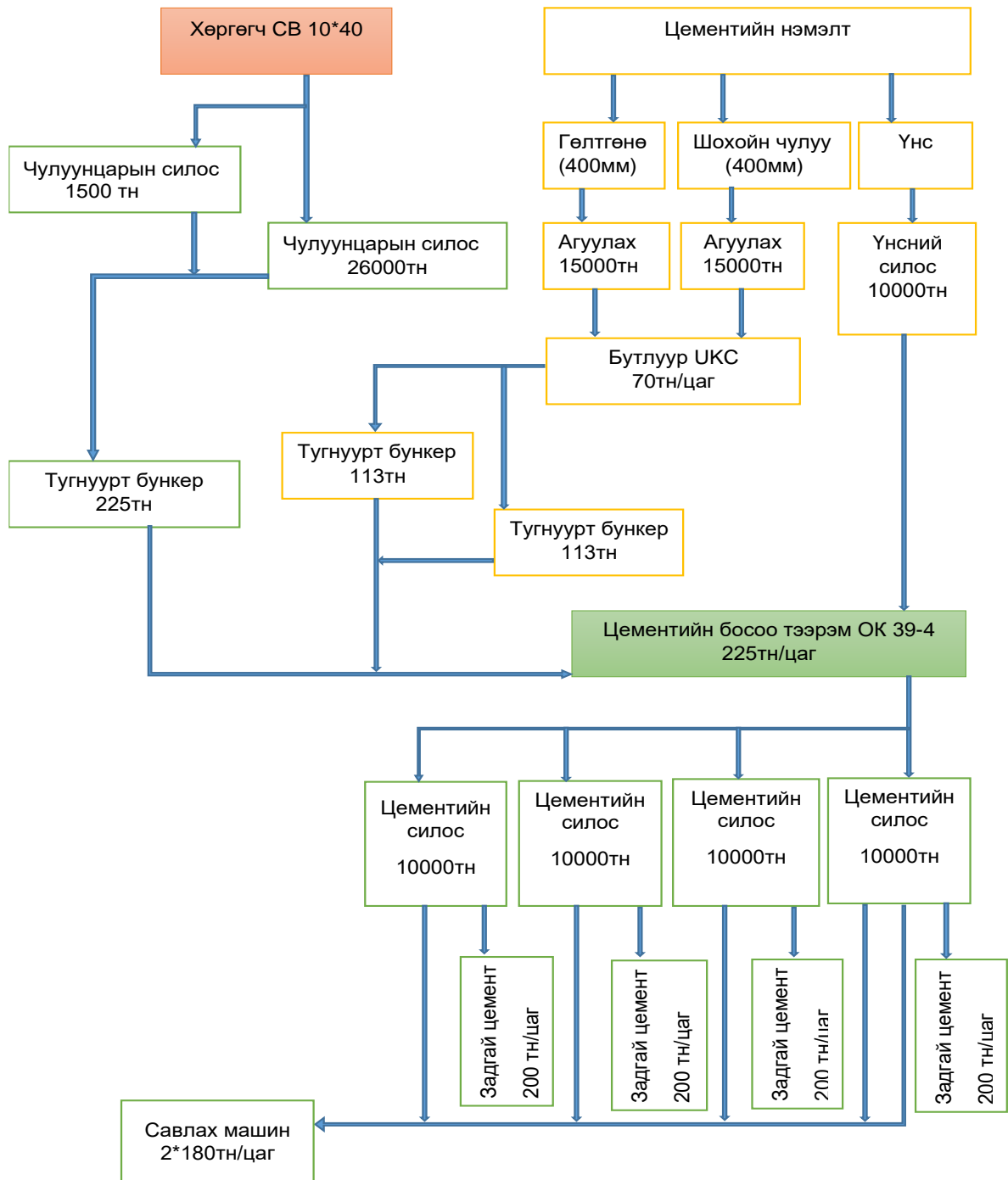
Цементийн тээрмээс 110°C-д 3800см²/гр хүртэл хувийн гадаргуутай цемент нунтаглагдаж гарна. Цемент нь цементийн тээрмээс хийн шугамаар зөөгдөн 10000 тн

багтаамжтай 4 ш силост хадгалагдана. Цемент нь силосоос задгайгаар болон савлах машинаар савлагдан ачигддаг.

Технологийн схем

Зураг 3. Технологийн схем

2. 2022 ОНЫ БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Бизнес төлөвлөгөө нь компанийн ашигт ажиллагаа, үр бүтээлтэй байдлыг хэмжих боломжийг бий болгож, удирдлагыг мэдээллээр хангах, гүйцэтгэлд дүгнэлт өгөх, цаашлаад КРІ урамшуулал олгох эсэхэд баримт болно.

2022 оны 1-9-р сард хэрэглэгчийн эрэлт хэрэгцээ, Монгол улсын стандартын шаардлага хангасан **ОРС 42.5** портланд цемент 633.2 мян.тн-ыг үйлдвэрлэж (төлөвлөгөөний биелэлт 91%), 685.4 мян.тн (төлөвлөгөөний биелэлт 91%) цемент борлуулсан.

Мөн үйлдвэр нь 02 дугаар сарын 15-наас үйл ажиллагааг эхлүүлсэн ба 2022 оны 12 дугаар сарын 15 хүртэл ажиллахаар төлөвлөсөн. 2022 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар үйлдвэр нийт 245 хоног ажилласан байна.

Хүснэгт 2.1. Цемент үйлдвэрлэл, борлуулалт, 2022

Сар	Үйлдвэрлэл	Төлөвлөгөө	Биелэлт
1 сар	-	-	-
2 сар	-	9,690.0	0%
3 сар	53,491.9	66,300.0	81%
4 сар	57,021.1	102,000.0	56%
5 сар	88,180.7	105,400.0	84%
6 сар	101,825.8	102,000.0	100%
7 сар	111,612.2	105,400.0	106%
8 сар	117,479.6	105,400.0	111%
9 сар	103,628.3	102,000.0	102%
1-9 сарын гүйцэтгэл	633,239.6	698,190.0	91%

График 1. Цемент үйлдвэрлэл, тн

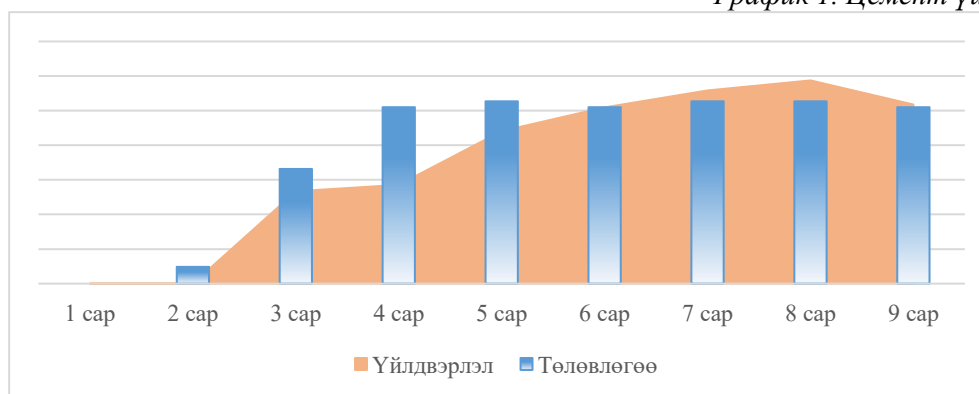
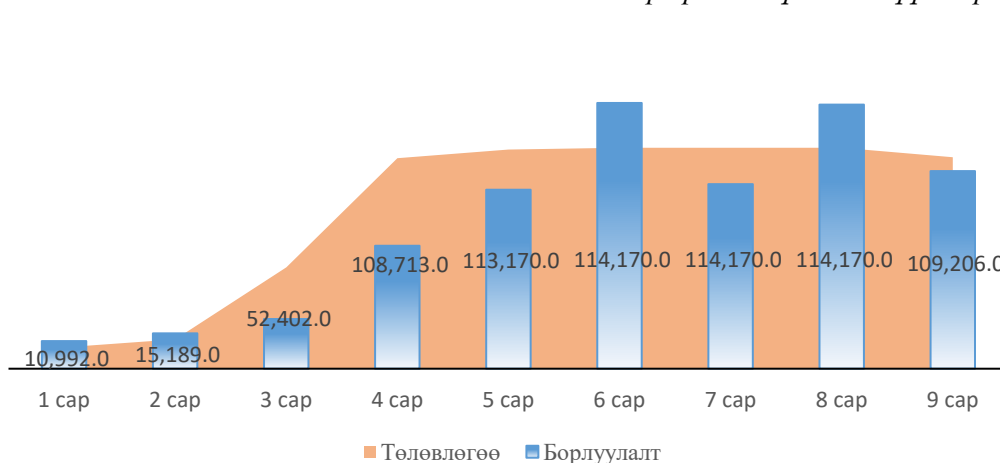

График 2. Бүтээгдэхүүн борлуулалт, тн

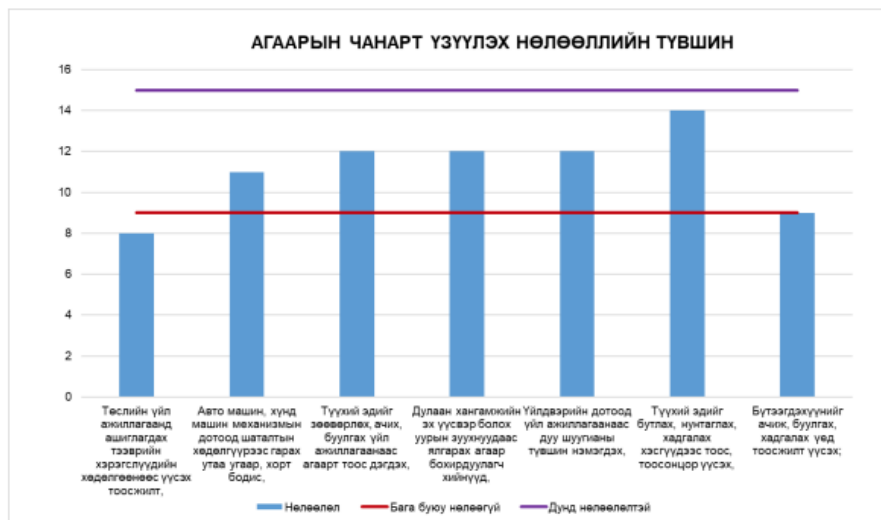

3. ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

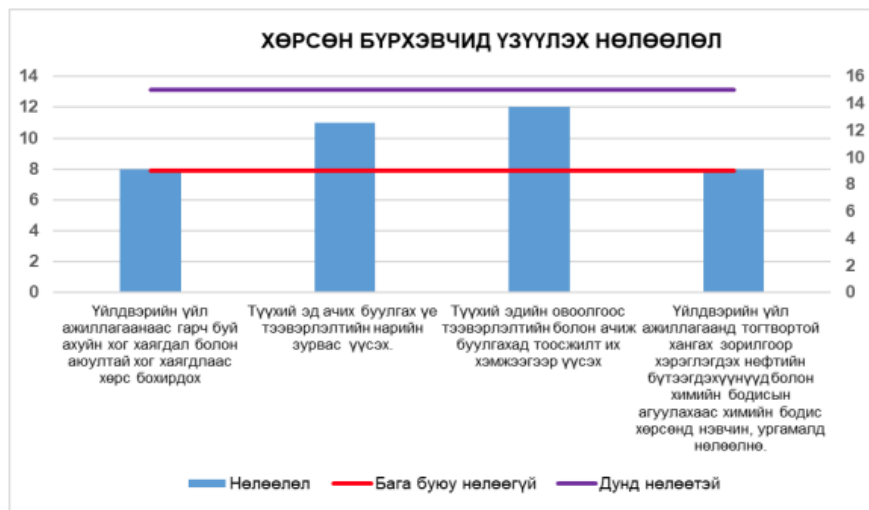
Цемент шохой үйлдвэрлэх төслийн үйл ажиллагаанаас тухайн нутаг дэвсгэр, бүс нутгийн байгаль орчинд үзүүлэх гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг 2022 онд боловсруулсан төслийн байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээнд тодорхойлсон байдаг. Төсөл хэрэгжиж байгаа бүс нутагт Мак Цемент ХХК-аас гадна Эко Хэлхээ ХХК-ны жонш баяжуулах үйлдвэр, нүүрс олборлож буй Чингэсийн хар алт, Штайнколе, Пауэрленд ХХК-ууд, төмрийн хүдэр олборлох МГМК ХХК зэрэг аж ахуйн нэгжүүд төсөл хэрэгжүүлдэг учраас тухайн газрын хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх нөлөөлөл нь хам шинж чанартай юм.

Цемент шохой үйлдвэрлэх төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэх гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг түүнд өртөх орчноор нь буюу агаар, гадаргын болон газар доорх ус, хөрс, амьтан ургамлын аймгийг хамруулан дараах байдлаар тодорхойлсон.

Агаарын чанарт үзүүлэх гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд:

Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд:

Усны чанарт үзүүлэх гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд:

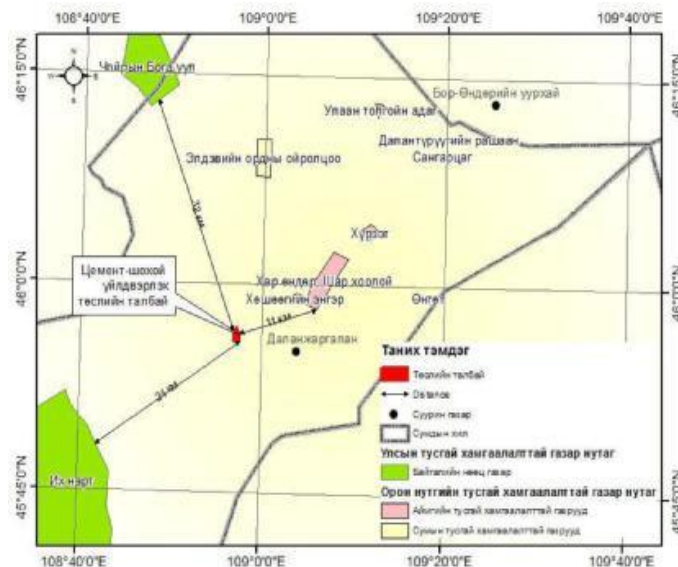

Ургамлан нөмрөг, амьтны аймагт үзүүлэх гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд:

Тусгай хамгаалалттай газар нутагт үзүүлэх нөлөөлөл

Цемент шохойн үйлдвэрийн талбайд хамгийн ойр орших улсын тусгай хамгаалалттай газар бол Их нартын байгалийн нөөц газар 24 км, орон нутгийн хамгаалалттай газар Хөшөөгийн энгэр 11 км-т оршдог байна. Тиймээс үйлдвэрлэлийн явцад тусгай хамгаалалттай газар нутагт үзүүлэх нөлөөлөл байхгүй.

Зураг 4. Үйлдвэр орчмын тусгай хамгаалалттай газрууд

4. ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ, ҮНДСЭН ҮР ДҮН

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан суманд орших Цемент шохойн үйлдвэрийн Байгаль орчны менежмент төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг боловсруулахдаа БОАЖЯ-ны сайдын 2019 оны 10 сарын 29-ны өдрийн А-618 тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежмент төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ыг баримталсан бөгөөд тухайн жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудын биелэлтийн байдлыг нэг бүрчлэн тодорхойлж, шаардагдсан хөрөнгө зардлыг тооцсон бөгөөд орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлтийн хэсэгт хяналт шинжилгээний ажлын үр дүнг дэлгэрэнгүй хэлбэрээр тусгасан болно.

Байгаль орчны менежмент төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлууд түүний биелэлтийн тоон үзүүлэлтийг дараах хүснэгтэнд нэгтгэн илэрхийлэв.

Хүснэгт 4.1 Байгаль орчны менежмент төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудын хэрэгжилт

Дд	Байгаль орчны хамгаалах арга хэмжээний төрөл	Төлөвлөсөн ажлын тоо	Гүйцэтгэсэн ажлын тоо	Хийгдэж буй болон хойшлогдсон ажлын тоо
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	13	13	-
2	Орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	3	3	-
3	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ	-	-	-
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох	-	-	-
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-	-	-
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн	5	5	-
7	Хог хаягдлын менежмент	7	7	-
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	11	11	-
9	Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээ	9	9	-
10	Олон нийгэд тайлагнах үйл ажиллагаа	3	3	-
	Нийт	51	51	-

2022 онд Цемент шохойн үйлдвэр нь Байгаль орчны менежмент төлөвлөгөөний хүрээнд хэрэгжүүлсэн гол үйл ажиллагаанууд, түүний үр дүнг дурдвал.

- Үйлдвэрийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд хавар, намрын тарилтаар нийт 3100 мод сөөг тарьж усалгаа, арчилгааг хийж гүйцэтгэсэн.
- Мод үржүүлгийн талбайд Сухай, Жигд, Бургас, Улиас, Гүйлс зэрэг модны 1200 ширхэг үрсэлгээг үр болон мөчрөөр тарьж ургуулав.
- Үйлдвэрийн процессийн үе шат дамжлагуудаас үүсч буй тоосжилтыг бууруулах зорилгоор тоос, сорогч цахилгаан шүүлтүүр болон ханцуйт уутан шүүлтүүрийг ашиглаж байна.
- Нөлөөллийн бүсийн малчин иргэдийн худгийн усны түвшинг хянах зорилготойгоор хөтөлбөр боловсруулан нийт 13 н айл өрхийн худгийг хэмжээд байна.
- Цемент шохойн үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас үүдэлтэй болзошгүй ба гол сөрөг нөлөөллийг хянах зорилгоор агаарын чанар, газар доорх ус, хөрсөн бүрхэвч зэрэг чиглэлээр орчны хяналт шинжилгээний ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.

5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

5.1 Үйлдвэрийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Ажлын гүйцэтгэл	Нийт зардал /мян.төг/	Биелэлтийн шалгуур
Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр					
1	Хучилттай замаар тээвэрлэлт хийх, хучилтгүй замаар тээвэр хийх тохиолдолд машины хурдыг хязгаарлах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Үйлдвэрийн бүх машин механизмуудын хурдны хязгаарыг хянах зорилготойгоор GPS суурилуулан, тоосжилт үүсэхээс сэргийлэн ажилласан.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Тухай бүрт
2	Агаарын чанарын хэмжилт, тоосны мониторингийн дүнг үндэслэн хүлцэх хэмжээнээс дээш гарсан үзүүлэлтийг бууруулах арга хэмжээ авах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Тайлант онд үйлдвэрийн төв цэг дээр тоосны хэмжилтийг тогтмол хийсэн бөгөөд тоосны концентрацийн энэ оны дундаж агуулга 35.5 мкг/м ³ байсан ба өнгөрсөн онд 55.5 мкг/м ³ байсан байна. Дээрх тоон үзүүлэлтээс харахад өмнөх оны дундаж утгаас энэ онд 10% хувиар тоосжилт буурсан байна.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилийн турш
3	Үйлдвэрийн яндангаас хаягдах бохирдуулагчид болон тоос тоосонцороос урьдчилан сэргийлэх	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Үйлдвэрийн яндан болон шат дамжлагуудаас үүсэх тоосжилтыг хянаж, тоос сорогч цахилгаан болон ханцуйт уутан шүүлтүүрийг солиж байршуулсан.	1,900.0	Тухай бүрт
Усны нөөцөд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр					
4	Технологийн зориулалтаар ашиглаж буй өөрийн худгуудын тоолууранд хяналт тавьж, сумын байгаль орчны мэргэжилтэнтэй хамтран усны хэрэглээг хянан бүртгэл хөтлөх ажлыг зохион байгуулах	Гүний худаг	Үйлдвэрийн ашиглалтын нийт 4 худгийн тоолуурийг Даланжаргалан сумын ЗДТГазраар хянуулан баталгаажуулж, бүртгэл хөтлөж байна.	1,000.0	Жилдээ Тухай бүр
5	Тоолуурын баталгаажуулалтын хугацаанд хяналт тавьж сунгуулах	Ашиглалтын 1 худаг	Тайлант онд ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар гаргасан 4-р худгийн тоолуурийг баталгаажуулсан.	495.0	Тоолуурийн баталгаажуулалт хийх
6	Үйлдвэрийн хаягдал усыг ногоон байгууламж ба зам талбайн усалгаанд дахин ашиглах	Үйлдвэр	Үйлдвэрийн технологиос гарсан хаягдал усыг цэвэршүүлэн ногоон байгууламж болон зам талбайн усалгаанд дахин ашиглаж байна.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ Тухай бүр
7	Шугам сүлжээний гэмтлийг засварлах, усны алдагдал бууруулах	Худагт	Шугам сүлжээ гэмтлийг өдөр тутамдаа байнгын хяналт шалгалт хийж, усны алдагдал үүсэхээс урьдчилан сэргийлж ажилласан.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ Тухай бүр

8	Ундны усыг цэнгэгжүүлж унд ахуйн хэрэгцээний усаар хангах	Ундны ус цэнгэгжүүлэх байгууламж	Ундны ус цэнгэгжүүлэх байгууламж горимын дагуу ажиллаж нийт 16,633.8 м ³ гүний ус цэнгэгжүүлж ахуйн усны хэрэглээнд нийлүүлсэн.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
9	Хаягдал усны гэрээ байгуулж, төлбөрийг цаг тухайд нь барагдуулах	Үйлдвэр	Манай компани “Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай” хуулийн дагуу Усны газраар хаягдал усны дүгнэлтийг гаргуулж, УГГХДТалын сав газрын захиргаанаар гэрээ байгуулсан.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Гэрээг байгуулж төлбөрийг цаг тухайд төлж барагдуулсан байх
Хөрсөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр					
10	Шатах тослох материалыг битүүмжлэлтэй саванд хадгалах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Үйлдвэрийн засварын төвөөс гарах шатах тослох материалыг 5 тн, 10 тн-ын ёнкост хадгалаж байна.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
11	Тосны асгаралтаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авч ажиллах		Тосны асгаралтаас урьдчилан сэргийлэх сургалт зааварчилгааг орж ажилласан.	700.0	Жилдээ
12	Газар хөндөх зөвшөөрөл авах, олгох тохиолдолд бүртгэл хөтлөх		Үйлдвэрийн бүс дотор нийт 2 удаа газар хөндөж үерийн далан суваг болон дотоод спорт заал барих зорилгоор газар хөндсөн.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
Ургамал, амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр					
13	Биотехникийн арга хэмжээ хэрэгжүүлэх	Орон нутгийн малчин өрхөд	Үйлдвэр, уурхайн нийт 14 н айл өрхөд өвс тэжээл тарааж өгсөн.	1,500.0	100 ширхэг өвс малчдад өгсөн байх
Нийт зардал, мян.төг				5,595.0	

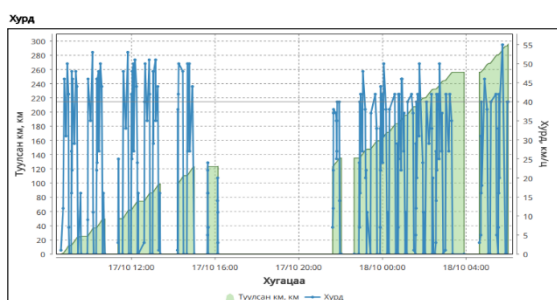
* Үйл ажиллагааны зардлаар хийгдсэн ажлын өртөг багтаагүй дүн

5.1.1 Хучилттай замаар тээвэрлэлт хийх, хучилтгүй замаар тээвэр хийх тохиолдолд машины хурдыг хязгаарлах

Үйлдвэрийн бүсэд олон салаа зам гаргахгүй байх, зөвхөн зөвшөөрөгдсөн зассан замаар тээвэрлэлт хийгдэж байна. Машин механизмуудын хурдыг хязгаарлах зорилгоор дотоод журамын дагуу “Гайхам” GPS хяналтын программ ашиглан тээврийн хэрэгслүүдэд байнгын хяналт тавин ажиллаж байна. Хурд хэтрүүлсэн жолооч нарт анхааруулга өгч ажилласан. Жишээ болгон шохойн чулуу тээврийн Хово 5, 6, 12 машинуудын хурд хэтрүүлэлтийн тайланг хавсралтаар орууллаа.

(Хавсралт 1. Хурд хэтрүүлэлтийн тайланг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Хово #05 / 66-11 ТТА / 2022 оны 10-р сарын 17 06:00 - 2022 оны 10-р сарын 18 06:00

Зураг 5. Хурд хэтрүүлэлтийн хяналт хийж буй байдал

5.1.2 Агаарын чанарын хэмжилт, тоосны мониторингийн дүнг үндэслэн хүлцэх хэмжээнээс дээш гарсан үзүүлэлтийг бууруулах арга хэмжээ авах

Тайлант онд үйлдвэрийн төв цэг дээр тоосны хэмжилтийг тогтмол хийсэн бөгөөд тоосны концентрацийн энэ оны дундаж агуулга 35.5 мкг/м³ байсан ба өнгөрсөн онд 55.5 мкг/м³ байсан байна. Дээрх тоон үзүүлэлтээс харахад өмнөх оны дундаж утгаас энэ онд 10% хувиар тоосжилт буурсан байна. Мөн тоосны үзүүлэлт их гарсан тохиолдолд усалгааг 7 хоногт 3 удаа тогтмол хийж гүйцэтгэсэн.

Зураг 6. Тоосны хэмжилтийн дүн болон усалгаа хийж буй зураг

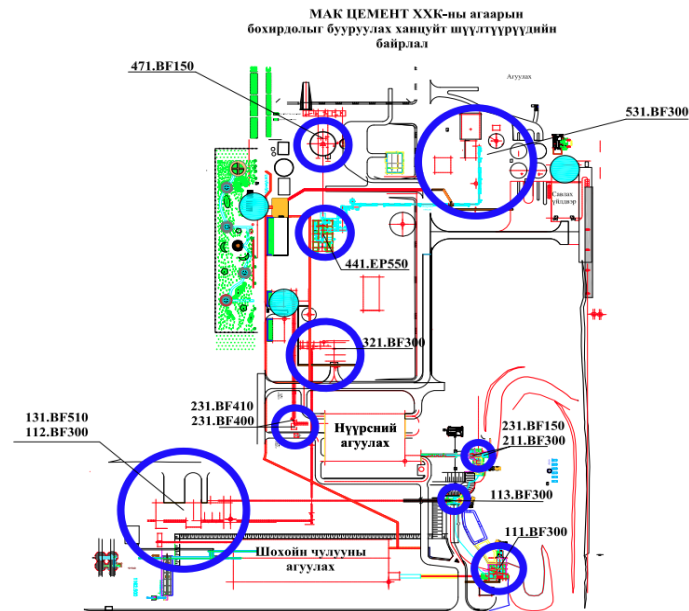
5.1.3 Үйлдвэрийн яндангаас хаягдах бохирдуулагчид болон тоос тоосонцороос урьдчилан сэргийлэх

Цемент шохойн үйлдвэрийн бүх дамжлага тоос шүүх хэсгүүдэд Bag filter буюу ханцуйт филтр суурилагдсан байдаг бөгөөд нийт 4 төрлийн ханцуйт шүүлтүүрийн уутыг ашиглаж байна. 50 ширхэг ханцуйт шүүлтүүр Мөн Electrostatic precipitator буюу цахилгаан тоос шүүх байгууламж нь халуун материал сорох зориулалттай клинкер хөргүүрээс тоос сорох хэсэгт суурилагдсан байдаг.

Зураг 7. Ханцуйт уутан шүүлтүүр солиж буй байдал

Зураг 8. Үйлдвэрийн агаарын бохирдлыг бууруулах ханцуйт шүүлтүүрийн байрлал

5.1.4 Технологийн зориулалтаар ашиглаж буй өөрийн худгуудын тоолууранд хяналт тавьж, сумын байгаль орчны мэргэжилтэнтэй хамтран усны хэрэглээг хянан бүртгэл хөтлөх ажлыг зохион байгуулах

Технологийн зориулалтаар ашиглаж буй өөрийн худгуудын тоолуурын бүрэн бүтэн байдалд тогтмол хяналт тавьж ажилласан. Усны эх үүсвэр дэх тоолууруудын заалтыг Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын ЗДТГазрын орлогч дарга, үйлдвэрийн ус, дулааны инженер, байгаль орчны мэргэжилтнүүд хамтран сар бүрийн эцэст тэмдэглэн, хэрэглээг хянаж ажилладаг. Дорноговь аймгийн усны тоолуур суурилуулах, салгах эрх бүхий “Чандмань Илч” ХХК нь үйлдвэрийн 3 худаг болон засвар үйлчилгээний төвийн урд талын худгийн тоолууруудыг салгах, суурилуулах ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. (Хавсралт 2. Худгийн тоолуурын гэрчилгээ, заалт, тоолуур суурилуулах, салгасан ажлын актыг [ЭНД](#) дарж харна уу).

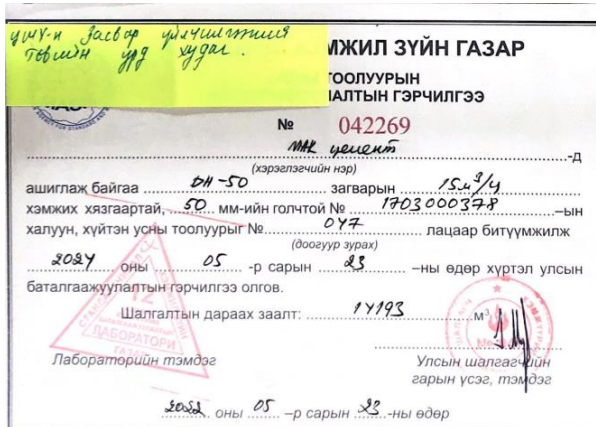
Зураг 9. “Чандмань Илч” ХХК тоолуур суурилуулж буй байдал

Зураг 10. Үйлдвэрийн ашиглалтын худгуудын харагдах байдал

5.1.5 Тоолуурын баталгаажуулалтын хугацаанд хяналт тавьж сунгуулах

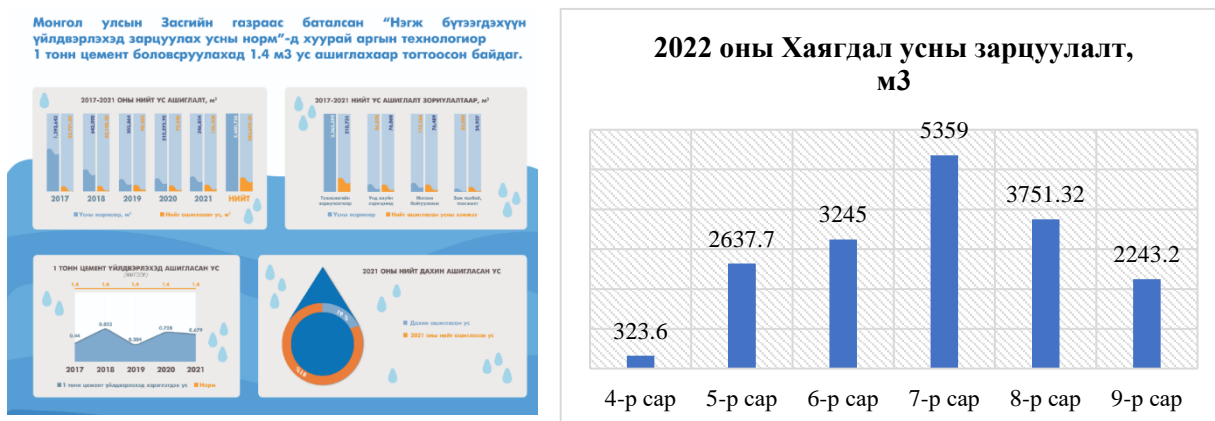
Тайлант онд үйлдвэрийн засвар үйлчилгээний урд байрлах ногоон байгууламжийн зориулалт бүхий худгийн тоолуурыг мэргэжлийн байгууллага болох “Чандмань Илч” ХХК-ийн лабораторид баталгаажуулсан.

Зураг 11. Баталгаажуулсан тоолуурын гэрчилгээ

5.1.6 Үйлдвэрийн хаягдал усыг ногоон байгууламж ба зам талбайн усалгаанд дахин ашиглах

Ус цэвэршүүлэх байгууламжаас хаягдаж буй усыг зам талбай, ногоон байгууламжийн усалгаанд ашигладаг ба усны хэрэглээг тоолуурын заалтаар хянан ажилладаг. Мөн 2017-2021 оны хооронд нийт дахин ашигласан ус 81% тай байсан ба 2022 оны 10-р сарын байдлаар хаягдал усны зарцуулалт 15% тай байна. (Хавсралт 3. Ногоон байгууламжийн усалгааны зарцуулалтын бүртгэл 4-9-р сарыг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 12. Хаягдал усыг ногоон байгууламжийн усалгаанд ашигласан зарцуулалт

5.1.7 Шугам сүлжээний гэмтлийг засварлах, усны алдагдал бууруулах

Ус хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээний засвар үйлчилгээг тухай бүрд гүйцэтгэн ажилласан. Мөн ус хэмнэх зорилгоор ногоон байгууламжийн усалгаанд сүүлийн үеийн дуслын усалгааны системүүдээр ханган ажиллаж байна.

Зураг 13. Шугам сүлжээний засвар, угсралтын ажил гүйцэтгэж байгаа нь

5.1.8 Ундны усыг цэнгэгжүүлж унд ахуйн хэрэгцээний усаар хангах

ЦШҮ-ийн усан хангамжийн шугам сүлжээ, усны байгууламж нь бүрэн автомат ажиллагаатай бөгөөд Гүний худагаас 1000м³ усыг нөөцлөн түүнээс ус цэвэршүүлэх байгууламжаар түүхий ус 70%-ийг цэвэршүүлэн унд ахуйд ашиглан, 30%-ийн хаягдал усыг технологи болон ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглаж үйлдвэрийн усны норм, хэрэглээнд хяналт тавьж ажиллаж байна.

Зураг 14. Ус цэвэршүүлэх байгууламж

5.1.9 Хаягдал усны гэрээ байгуулж, төлбөрийг цаг тухайд нь барагдуулах

Манай компани “Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай” хуулийн дагуу бохир усыг хүрээлэн буй орчинд болон төвлөрсөн бохир усны шугаманд “Хүрээлэн байгаа орчин, Усны чанар, хаягдал, ерөнхий шаардлага MNS4943:2015”, “Хүрээлэн байгаа орчин чанар, Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS6561:2015” стандартаар тогтоосон норматив шаардлагад нийцүүлэн хаях зайлуулах зөвшөөрлийг нэг жилийн хугацаатайгаар авч гэрээг байгуулав. (Хавсралт 4. Дүгнэлт зөвшөөрөл болон гэрээг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйл, 24.2 дэх хэсэгт заасны дагуу Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын Сав газрын захиргааны гаргасан 2022.08.08-р сарын 08-ны өдрийн 08 дугаартай хаягдал ус хаах, зайлуулах зөвшөөрлийг үндэслэн нэг талаас ус ажиллуулалчийг төлөөлж Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын Сав газрын захиргааны Усны урсгал, чанар, экологийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Цэрэнжав овогтой Батцэнгэл, нөгөө талаас: Ус бохирдуулагчийг төлөөлж Улаанбаатар хот, Хам-уул дүүрэг, 1-р хороо-19-р хорооний "Монголын алт" ХХК-ийн төв байр-44, 8011476083 урсны бүртгэлийн гэрчилгээ, 5530574 регистрийн дугаартай "МАК Цемент" ХХК-ийн Хөх цэвэр цемент-шохойн үйлдвэрийн байгаль орчны менежментийн П.Очирдаваа нар ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөр талнаар хариуцсан тооцооллын энэхүү гэрээг 1 л/с-ийн хугацаатай байгуулав.

Хаягдал усны цэвэрлэх станц
 2.1. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усыг Хурээгийн байртай орчин Усны чанар Хаягдал ус Ерөнхий шаваргад МНС 4943:2015 стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн байгальд шууд нийлүүлнэ.
 2.2. Ус бохирдуулагч нь Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усны чанарыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлсэн тохиолдолд ус бохирдуулсны төлбөр, стандартын норматив шаардлагад нийцүүлээгүй тохиолдолд ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулал бодисын хэмжээгээс хамааран 2-5 дахин шалтгаан өссөж хэлбэрээр тооцож төлнө.
 2.3. Төлбөр төлөгч нь Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усны дань бохирдуулал бодист ногдож төлбөр, нөхөн төлбөрийг дараа улирлын эцсийн сарын 20-ны өдрийн дотор харьяалах Татварын албанд төлнө.
 Жинлэгдэх бодис: 16мэлл*10°146м*0,001°50төлөгч=8116.8
 Органик бодис/XXX: 139мэлл*10°146м*0,001°50төлөгч=211544.1төг

Зураг 15. Хаягдал усны зөвшөөрөл

5.1.10 Шатах тослох материалыг битүүмжлэлтэй саванд хадгалах

Үйлдвэрийн шатахуун түгээх станц нь газар доор битүүмжлэлтэй байгуулагдсан бөгөөд түлшний машинаас техникүүдэд түлш олголт хийгддэг. Ашигласан тос маслыг зориулалтын саванд цуглуулж үйлдвэрийн үйл ажиллагаанд дахин ашиглаж байна.

Зураг 16. ШТС, түлшний машин болон ашигласан тос цуглуулах хэсэг

5.1.11 Тосны асгаралтаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авч ажиллах

Асгаралтаас урьдчилан сэргийлэх, асгаралт үүссэн үед бэлэн байдлыг хангах зорилгоор асгаралт үүсгэх эрсдэлтэй цэгүүдийг тодорхойлж тус цэгүүд дээр асгаралтын үед хэрэглэх багаж хэрэгсэл, сав зэргийг байрлуулан хаягжуулсан. Үйлдвэрийн засварын төвд асгаралтын үеийн бэлэн байдлыг хангах цэг байгуулсан. Мөн сар бүр ажлын байрны үзлэг хийж гарсан асгаралтуудыг журмын дагуу цэвэрлүүлж, хариу арга хэмжээг авч ажиллаж байна.

Зураг 17. Асгаралтын хариу арга хэмжээ

5.1.12 Газар хөндөх зөвшөөрөл авах, олгох тохиолдолд бүртгэл хөтлөх

Тайлант онд үйлдвэрийн бүс дотор 2 удаа газар хөндөлт хийгдсэн. Үүнд: Үер уснаас сэргийлэн 3 хэсэгт хурын ус зайлуулах систем хийгдэж зөвшөөрлийн хуудас хөтлөх ажлыг гүйцэтгэсэн. (Хавсралт 5. Газар хөндөх зөвшөөрлийн хуудасыг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 18. Үерийн далан хийсэн байдал

5.1.13 Биотехникийн арга хэмжээ хэрэгжүүлэх

Үйлдвэр, уурхайн нөлөөллийн бүсийн 14 малчин айл өрхөд 2022 оны 03-р сард нийт 100 боодол өвс хүлээлгэн өгсөн. (Хавсралт 6. Өвс хүлээлгэн өгсөн акт [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 19. Малчдад өвс өгч буй байдал

6. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Ажлын гүйцэтгэл	Нийт зардал /мян.төг/	Биелэлтийн шалгуур
1	2017-2022 онд тарьсан мод сөөг, зүлэгний усалгаа арчилгааг тогтмол хийх	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Үйлдвэрийн хэмжээнд нийт 51,877 ширхэг мод сөөг ургаж байна.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Тухай бүр
2	Үйлдвэрийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх		Хавар, намрын улиралд нийт 3100 ширхэг мод тарьж ургуулсан.	21,520.5	5, 10-р сард
3	Мод үржүүлгийн талбайд тарилт хийх		Сухай, Жигд, Бургас, Улиас, Гүйлс зэрэг модны 1200 ширхэг үрсэлгээг үр болон мөчрөөр тарьж ургуулав.	2,000.0	5, 10-р сар
Нийт зардал мян.төг				23,520.5	

6.1 2017-2022 онд тарьсан мод сөөг, зүлэгний усалгаа арчилгааг тогтмол хийх

Үйлдвэрийн нийт ногоон байгууламжийн талбайд дуслын усалгааны систем суурилуулсан бөгөөд ус цэвэрлэх байгууламжаас гарсан хаягдал усаар ногоон байгууламжийн усалгааг тогтмол гүйцэтгэж байна. Үйлдвэрийн нийт ногоон байгууламжийг хэсгүүдэд хуваарилан өгсөн бөгөөд хэсгүүд өөрийн хариуцсан талбайн ногоон байгууламжийн арчилгааг тогтмол хийсэн.

(Хавсралт 7. Ногоон байгууламжийн усалгаа, арчилгааны хуваарилалтыг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 20. Ногоон байгууламжийн ургалтыг дэмжихээр зэрлэг өвсийг зулгааж цэвэрлэж буй байдал

Зураг 21. Усыг хэмнэх зорилгоор сүүлийн үеийн дуслын усалгааны систем, PE 50м тэй усалгааны шугам хоолой суурилуулж буй байдал

Зураг 22. Ногоон байгууламжийн усалгаа

Зураг 23. Үйлдвэрийн нийт мод бутыг органик нийлмэл бордоогоор бордоож буй байдал

Зураг 24. Зүлэг тэгшлэх, мод бут хэлбэржүүлэлт хийгдэж буй байдал

6.2 Үйлдвэрийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх

Үйлдвэрийн барилга байгууламжийн угсралтын ажил дууссан хэсгүүдэд ногоон байгууламжийг нэмж 2017-2022 онуудад өссөн дүнгээр 12 га талбайд нийт 56,580 орчим мод, сөөгийг арчлан ургуулж байна.

2022 онд үйлдвэрийн орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн ажлын хүрээнд хавар 4-р сард талбайн хөрс боловсруулалт, нүх ухах ажил эхэлж 8 н байршилд 7 төрөл зүйлийн 2550 ш мод сөөг тарьж ургуулсан байна. Үүнд: Жигд-500 ш, Сухай – 250 ш, Улиас-350 ш, Хайлаас-1000 ш, Бургас-350 ш, Сөөгөн боролзгоно-50 ш, Тэхийн шээг-50 ш, зэрэг мод сөөг тарьж арчилгаа хамгаалалтыг хийж байна. Мөн 2022 оны 10-р сарын 10-нд бүх нийтийн мод тарих өдрөөр нөхөн тарилтаар үйлдвэрийн 3 н байршилд 5 төрөл зүйлийн 550 ширхэг мод сөөгийг мод үржүүлгийн талбайгаас шилжүүлэн тарилтыг хийсэн.

Зураг 25. Хөрс боловсруулалт, модны нүх ухах буй байдал

Зураг 26. Хаврын тарилт хийж буй байдал

6.3 Мод үржүүлгийн талбайд тарилт хийх

Бид компанийн мод үржүүлгийн талбайд говийн бүс нутагт дасан зохицсон, амьдрах чадвар өндөртэй мод сөөг, нутгийн ургамал болон олон наст ургамлын суулгацыг бэлтгэх, биологийн нөхөн сэргээлт болон орчны тохижилт, ойн зурвас байгуулах зорилгоор 0.67 га талбайд 2021 оноос хойш хийж эхлээд байна.

2022 оны хавар талбайн хөрс боловсруулалтын ажлыг эхэлж 5 төрөл зүйлийн 1200 ш үр болон мөчирөөр тарьж ургуулсан. Үүнд: Жигд-200 ш, Сухай-100 ш, Бургас-500 ш, Гүйлс бортогонд-200 ш, Улиас-200 ш тус тус үржүүлэн арчилгаа хамгаалалтыг хийж байна. Мөн бидний онцгойлон үрслүүлэн ургуулж буй Жигд мод нь говь нутгийн экологийн тэнцлийг хадгалахад онцгой ач холбогдолтой ба байгалийн нөхцөлд сэргэн ургах чадвар багасч жил ирэх тусам цөөрч ховордож нэн ховор ургамлын жагсаалтанд орсон мод юм.

Зураг 27. Улиас мөчрөөр тарьж ургуулсан байдал

Зураг 28. Сухай мөчрөөр тарьж ургуулсан байдал

Зураг 29. Жигд модыг үрээр гадаад талбайд тарьж ургуулсан байдал

Зураг 30. Намрын тарилтаар Гүйлс модыг үрээр тарьж буй байдал

7. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төсөл нь барилгын материалын үйлдвэр учраас Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4.6 заалтын дагуу хамааралгүй байна.

8. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хөх цав барилгын материалын үйлдвэр төсөл нь Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Олон овоот багаас баруун урд 500м зайд байрлах ба үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас үүдэн тус сууринд нийгэм, эдийн засгийн сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй гэж БОННУ-д дүгнэсэн.

9. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Үйлдвэрийн талбайн барилгын ажил эхлэхээс өмнө Монгол улсын “Соёлын өвийг хамгаалах тухай” хуулийн дагуу 2012 оны 6 дугаар сард Монгол улсын шинжлэх ухааны академиар археологи, палеонтологийн хайгуулын судалгааны ажлыг хийлгүүлсэн. Уг судалгаа, ажиглалтын үр дүнд эртний амьтан, ургамлын үлдвэр илрээгүй гэсэн дүгнэлт гарсан. 2022 оны байдлаар барилгын болон газар шорооны ажил 100%, тоног төхөөрөмжийн угсралтын ажил 100%, барилгын металл хийцийн угсралтын ажил 100 %-тай хийгдсэн. Уг ажлыг гүйцэтгэх явцад археологи болон палеонтологийн олдвор олноогүй байна. (Эх сурвалж: Монгол улсын Шинжлэх ухааны Академийн Археологийн хүрээлэнгийн “Цемент шохойн үйлдвэрийн талбайд хийсэн археологийн судалгаа”-аар уг талбайгаас археологийн дурсгал олноогүй болно). Цаашид ч тохиолдох магадлал багатай ба түүх, соёлын дурсгалд үзүүлэх нөлөөлөл байхгүй байна.

Байгаль орчны багц сургалтын хүрээнд үйлдвэрийн үйл ажиллагааны явцад түүх соёлын дурсгал, олдворууд олдсон тохиолдолд дотооддоо боловсруулж батлуулсан “Санамсаргүй олдворын үед ажиллах журам”-ын дагуу арга хэмжээ авах талаар сургалтыг нийт ажилтнуудад Байгаль орчны багц сургалтаар танилцуулан явуулсан.

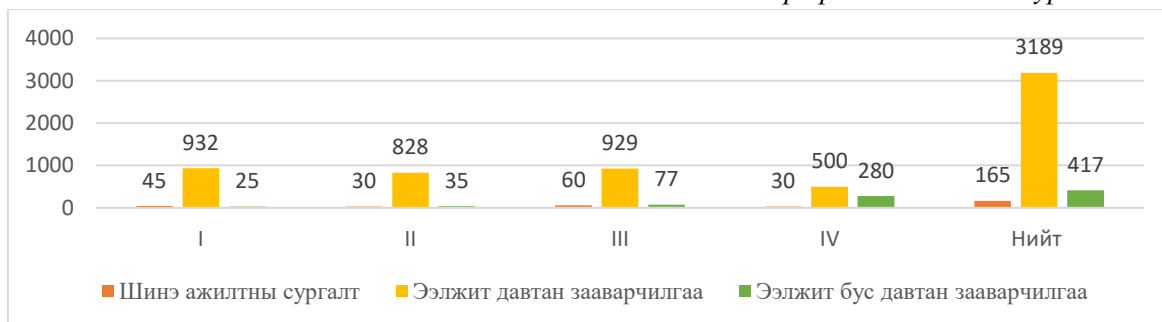
10. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Ажлын гүйцэтгэл	Нийт зардал /мян.төг/	Биелэлтийн шалгуур
1	Хөдөлмөр хамгаалал, эрүүл ахуйн анхан, давтан зааварчилгааг мөрдүүлж ажиллах	Нийт ажилтан	Хөдөлмөр хамгаалал, эрүүл ахуйн давхан зааварчилгаанд нийт 3189 ажилтан хамрагдсан.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
2	Ажиллагсдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн ханган ажиллуулах		Хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангаж ажилласан.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
3	Сав баглаа боодлыг тусгайлан бэлдсэн цэгт хадгалж байх	Лабораторийн ажилтан	Химийн сав баглаа боодлыг тусгайлан бэлдсэн цэгт хадгалж байна.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
4	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх	Нийт ажилтан	Үйлдвэрийн хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор урьдчилан сэргийлэх үзлэг хяналт шалгалтыг өдөр бүр хийсэн.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
5	Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах, галын иж бүрэн багаж суурилуулах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх сургалт зааварчилгаа орж, галын иж бүрэн хэрэгслийг суурилуулсан.	500,000	Жилдээ
Нийт зардал мян.төг				500.0	

10.1 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн анхан, давтан зааварчилгааг мөрдүүлж ажиллах

МАК Цемент ХХК нь 2022 онд ISO 45001:2015 ХЭМАБ-ийн олон улсын стандартыг нэвтэрүүлэхээр ажиллаж байна. Уг ажлын хүрээнд нийт ажилчдад ХЭМАБ, БО-н сургалт, зааварчилгыг орж ажилласан.

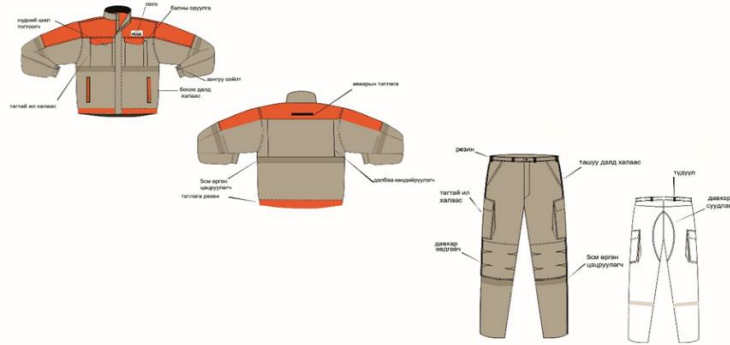
График 3. 2022 оны сургалтын дүн

Зураг 31. Ажилтнуудад сургалт явуулж буй байдал

10.2. Ажиллагсдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн ханган ажиллуулах

Ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын чанартай хувцас хэрэгслээр бүрэн хангаж ажиллаж байна. 2022.10.31-ний байдлаар тайлант онд зуны хувцас 559 ширхэг, өвлийн хувцас 404 ширхэгийг ажилтнуудад олгогдсон байна.

Зураг 32. Зуны хувцасны загвар

10.3. Сав баглаа боодлыг тусгайлан бэлдсэн цэгт хадгалж байх

“МАК Цемент” ХХК-нь MNS 6458:2014 стандартад нийцсэн химийн бодис хадгалах зориулалттай агуулахын барилга угсралтыг ажлыг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлж байгуулсан. Химийн бодисын агуулахад хуурай бодисыг хадгалах төмөр шүүгээ 3 ширхэг, бодисын тавиур 4 ширхэг, байрлуулан бодис хадгалж буй өрөөнүүдийн тохижилтыг сайжруулах ажлыг гүйцэтгэв.

Зураг 33. Химийн бодисын агуулахад байрлуулсан зориулалтын хэрэглэгдэхүүнүүд

10.3.1 Химийн бодисын савыг эрх бүхий байгууллагад хүргүүлж устгуулах

Химийн бодисын сав баглаа боодол устгуулах нэмэлт гэрээг аюултай хог хаягдал устгах, дахин боловсруулах тусгай зөвшөөрөл бүхий “Түмэн эгшиг” ХХК-тай байгуулсан бөгөөд тайлант хугацаанд дотоод хяналтын лабораторийн үйл ажиллагаанаас гарсан 250 гр-ийн хуванцар сав 141 ширхэг, 500 мл-ийн шилэн сав 46 ширхэг химийн бодисын хуванцар сав баглаа боодлыг гэрээт компанид хүргүүлэх, устгуулах ажлыг зохион байгуулсан.

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ХАВДАРГА ХААГАХ АЖЛЫН ДАТВА

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр	Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр	Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр	Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр	Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр	Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр	Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр	Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр
МАК Цемент ХХК	МАК Цемент ХХК	МАК Цемент ХХК	МАК Цемент ХХК	МАК Цемент ХХК	МАК Цемент ХХК	МАК Цемент ХХК	МАК Цемент ХХК

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ХАВДАРГА ХААГАХ АЖЛЫН ДАТВА

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

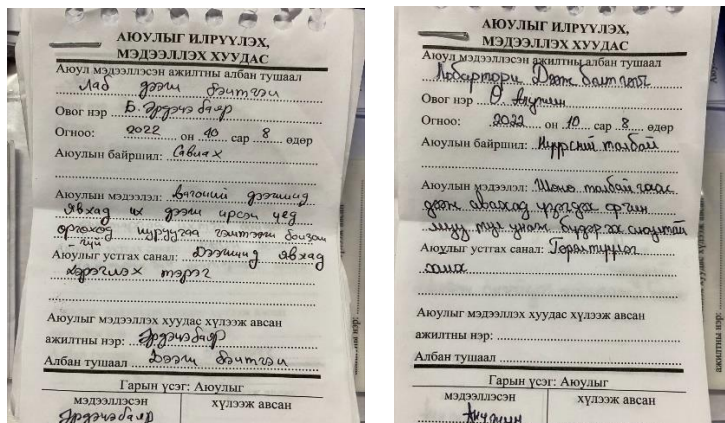
Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Ажилтай холбоотой өөрөөр хянасан үйлдвэр, байршил, үйлдвэрийн нэр: **МАК Цемент ХХК**

Зураг 34. Химийн бодисын сав боодлыг мэргэжлийн байгууллагад хүргүүлсэн баримт, гэрээ

10.4. Урьдчилан сэргийлэх үзлэг хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх

Үйлдвэр дээрх урьдчилан сэргийлэх үзлэг шалгалтыг өдөр бүр ХЭМАБ,БО хэсгээс зохион байгуулдаг. Аюулыг илрүүлэх, мэдээллэх хуудасаар тайлант онд 810 аюул илрүүлж, 801 аюулыг устгасан байна.

Зураг 35. Аюулыг илрүүлэх, мэдээллэх хуудас

10.5. Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах, галын иж бүрэн багаж суурилуулах

Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг өдөр тутам зохион байгуулан, хяналт тавьж ажилладаг. Үйлдвэрийн хэмжээнд 12 ширхэг галын сарайг шинэчлэн сайжруулсан. галын гидрантуудын ажиллагааг шалгаж бүрэн бүтэн байдлыг хангасан. Холбогдох ажилтнуудад сургалт орж ажиллуулах зарчмыг зааж өгсөн.

Зураг 36. Галын сарайнуудыг шинэчилсэн байдал

Зураг 37. Галын гидрантуудын ажиллагааг шалгаж бүрэн бүтэн байдлыг хангасан

11. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Ажлын гүйцэтгэл	Нийт зардал /мян.төг/	Биелэлтийн шалгуур
1	Үйлдвэрийн хог хаягдлын түр цэгт ахуйн хог хаягдлыг ангилан цуглуулж, Олон овоотын хог хаягдлын төвлөрсөн цэгт зөөх	Хог хаягдлын цэгт	Ахуйн хог хаягдлыг ангилан ялгаж, бусад төрөлд багтах хаягдлыг гэрээний дагуу Олон овоотын хог хаягдлын цэгт зөөж хаясан.	Хог хаягдлын гэрээгээр	VII
2	Хог хаягдлаас үүсэх эвгүй үнэр, хорт хийг бага байлгахын тулд хог хаягдлын түр цэгт ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийг тогтмол хийлгэх	Уурхайн хэмжээнд	Хог хаягдал түр хадгалах цэгт сард 3 удаа ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийж ажилласан.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
3	Үйлдвэрийн орчны хог хаягдлын цэвэрлэгээг хуваарийн дагуу гүйцэтгэх		Бүх нийтийн их цэвэрлэгээг хуваарийн дагуу зохион байгуулсан.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
4	Үйлдвэрийн хог хаягдлыг ангилан ялгах, дахин ашиглах		Үйлдвэрийн хог хаягдлыг ангилан ялгаж, дахин ашигласан.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
5	Хоёрдогч түүхий эд эрхлэгч байгууллагад дахин ашиглах боломжтой хог хаягдлыг шилжүүлэх		Хуванцар савыг ангилан ялгаж ЭКО говь ХХК-д хүлээлгэн өгсөн.	300,000	Жилдээ
6	Аюултай хог хаягдал /хаягдал тос, масло гэх мэт/-ыг үйлдвэрт ашиглах		Ашигласан тос маслыг	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилдээ
7	Аюултай хог хаягдал /хаягдал тос, масло гэх мэт/-ыг мэргэжлийн байгууллагад өгөх		Машин техникийн тос тосолгооны материалын хаягдал тосыг цуглуулах нөөцлүүрт нийлүүлдэг бөгөөд Алтан оршихуй ХХК болон Монпители ойл ХХК-нд хүлээлгэн өгсөн.	2,250,000	Жилдээ
Нийт зардал мян.төг				2,250.0	

11.1 Үйлдвэрийн хог хаягдлын түр цэгт ахуйн хог хаягдлыг цуглуулан, Олон овоотын хог хаягдлын төвлөрсөн цэгт тээвэрлэх

Ахуйн хог хаягдлыг ангилан ялгаж, бусад төрөлд багтах хог хаягдлыг ЗДТГазартай байгуулсан хог хаягдлын гэрээний дагуу Олон овоотын хог хаягдлыг маршрутын дагуу зөөж байна.

Зураг 38. Хог хаягдлын тээвэрлэлтийн маршрут

11.2 Хог хаягдлаас үүсэх эвгүй үнэр, хорт хийг бага байлгахын тулд хог хаягдлын түр цэгт ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийг тогтмол хийлгэх

Хог хаягдлаас үүсэх эвгүй үнэр, хорт хийг бага байлгахын тулд хог хаягдлыг тухай бүрд нь зөөвөрлөн ажилласан бөгөөд үйлдвэрийн хог хаягдлын түр цэгт мэргэжлийн байгууллага болох “Сан хими” ХХК-аар ариутгал халдваргүйтгэлийг 2 удаа, дотооддоо 7 хоногт 2 удаа хийж анхааран ажилласан. (Хавсралт 8. “Сан хими” ариутгалын ажлын гэрээг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 39. Хогийн цэгт ариутгал хийлгэж байгаа нь

11.3. Үйлдвэрийн орчны хог хаягдлын цэвэрлэгээг хуваарийн дагуу гүйцэтгэх

Хог хаягдлын журамын дагуу ил задгай хог хаяхгүй байх талаар хэсэг нэгжүүдэд сургалт зааварчилгааг тогтмол орж, цэвэрлэгээний хуваарилалтын дагуу зам талбайд хийсч тарсан хогны цэвэрлэгээг сар бүр зохион байгуулж 16 удаа хийж нийт 6.4 т3 хогийг зайлуулсан байна. (Хавсралт 9. Хог хаягдал цэвэрлэх талбайн хуваарилалтыг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 40. Үйлдвэрийн талбайд болон ойр орчимд хог хаягдлын цэвэрлэгээ хийгдэж буй нь

11.4 Үйлдвэрийн хог хаягдлыг ангилан ялгах, дахин ашиглах

Ахуйн хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах боломжийг бүрдүүлэн хогийн савыг үйлдвэрийн бүх хэсгүүдэд байршуулсан бөгөөд хогийн цэгийн дахивар ангилан ялгалтын хэсгийн тэмдэг тэмдэглэгээг шинэчилж сайжруулсан. Бусад дахин ашиглах боломжтой төмөр, поошиг, агаарын шүүр, тосны шүүр, мод, дугуй зэргийг ангилан ялгаж хог хаягдлын бүртгэлийг ERP мэдээллийн сан үүсгэн хөтөлж байна. (Хавсралт 10. Хог хаягдлын бүртгэлийг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 41. Хог хаягдлыг ангилан ялгах хогийн савыг бүх объектод байрлуулсан

Зураг 42. Хогийн цэгийн дахивар ангилах талбайд тэмдэг тэмдэглэгээг шинэчилсэн байдал

Зураг 43. Дахин ашиглах боломжтой овор ихтэй хаягдлыг тусгайлан бэлтгэсэн талбайд цуглуулж буй байдал

11.4.1 Агаарын шүүгч, тосны шүүрийг ангилан ялгах

Үйлдвэрийн засварын төвийн үйл ажиллагаанаас гардаг аюултай хог хаягдал болох агаар шүүгч, тосны шүүрийг ангилан ялгаж, агаар шүүгчний гаднах төмрөн торыг дахин ашиглан үйлдвэрийн ногоон байгууламж дахь модыг туулай болон мэрэгч амьтдаас хамгаалах 3 ширхэг тор хийж

байрлуулсан. Мөн тосны шүүрийн үлдэгдэл тосыг шүүж цэвэрлэн уг хаягдлыг дахин ашиглан уурхайн замын шон хийхэд ашигласан ба тайлант онд нийт 5 ширхэг аюулгүйн шон хийж шаардлагатай газруудад байрлуулсан.

Зураг 44. Хаягдал тосны шүүр, агаарын шүүрийг дахин ашигласан байдал

11.5. Хоёрдогч түүхий эд эрхлэгч байгууллагад дахин ашиглах боломжтой хог хаягдлыг шилжүүлэх, борлуулах

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам, Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хороо, МОГ Пластик ХХК хамтран хэрэгжүүлсэн төслийн хүрээнд Дорноговь аймагт “ЭКО ГОВЬ” ХХК дахивар хаягдал бэлтгэн нийлүүлэх үйл ажиллагаа явуулж байна. Тус компани 2020 оны 7 дугаар сараас үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн. “МАК Цемент” ХХК-ийн үйлдвэр, уурхайгаас гарсан 200 кг хуванцар савыг 2022 оны 9-р сард дахин боловсруулагч үйлдвэрт нийлүүлсэн. (Хавсралт 11. Дахивар хаягдал хүлээлгэн өгсөн актыг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 45. Хуванцар хаягдлыг “Эко говь” ХХК-д хүлээлгэн өгч буй байдал

11.5.1 Дахин ашиглагдах хаягдлыг хоёрдогч түүхий эд авдаг аж ахуйн нэгж байгууллагад нийлүүлэх.

“МАК Цемент” ХХК-ийн үйл ажиллагаанаас модон материал, төмөр, дугуйн хаягдал их хэмжээгээр гардаг бөгөөд эдгээр хаягдлыг дахивар нөөц болгон орон нутгийн иргэдэд дахин ашиглуулах зорилгоор өгдөг бөгөөд тайлант онд төмөр 21.3 тн, мод 2 портер, 83 ширхэг дугуй, 177 ширхэг поошиг, 10250 ширхэг слипшитийг дахин ашиглуулах зорилгоор нутгийн иргэдэд өгсөн.

Хүснэгт 1. Үйлдвэрийн эргэх зуухны доторлогооноос гарсан хаягдал тоосгыг иргэдэд дахин ашиглуулахаар өгсөн мэдээ

№	Огноо	Нэр	Хүлээн авагч	Хэмжих нэгж	Нэгж үнэ
1	13-Aug	Хаягдал тоосго	Баяртогтох	ш	520
2	13-Aug	Хаягдал тоосго	Баяртогтох	ш	530
3	14-Aug	Хаягдал тоосго	Баяртогтох	ш	530
4	14-Aug	Хаягдал тоосго	Баяртогтох	ш	530
5	14-Aug	Хаягдал тоосго	Гэрэл-Цогт	ш	210
6	14-Aug	Хаягдал тоосго	Баяртогтох	ш	110
7	15-Aug	Хаягдал тоосго	Баяртогтох	ш	500
8	15-Aug	Хаягдал тоосго	Баяртогтох	ш	500
9	15-Aug	Хаягдал тоосго	Баяртогтох	ш	700
10	15-Aug	Хаягдал тоосго	Батболд	ш	2000
11	2-Sep	Хаягдал тоосго	Гансүх	ш	1500
12	4-Sep	Хаягдал тоосго	Гансүх	ш	1000
13	2-Sep	Хаягдал тоосго	Баянмөнх	ш	4600
14	5-Sep	Хаягдал тоосго	Даваасүрэн	ш	15000
15	6-Sep	Хаягдал тоосго	Эрдэнэбаяр	ш	1500
16	7-Sep	Хаягдал тоосго	Эрдэнэбаяр	ш	1500
17	8-Sep	Хаягдал тоосго	Эрдэнэбаяр	ш	1500
18	9-Sep	Хаягдал тоосго	Эрдэнэ-Очир	ш	300
19	26-Sep	Хаягдал тоосго	Бат-Эрдэнэ	ш	9150

Хүснэгт 2. Хаягдал дугуйг иргэдэд дахин ашиглуулахаар өгсөн мэдээ

№	Огноо	Нэр	Хүлээн авагч	Хэмжих нэгж	Нэгж үнэ
1	12-May	Хаягдал дугуй	Нэмэхжаргал	ш	20
2	12-May	Хаягдал дугуй	Нэмэхжаргал	ш	25
3	30-Jul	Хаягдал дугуй	Гансүх	ш	43
4	2-Sep	Хаягдал дугуй	Баянмөнх	ш	6
5	9-Sep	Хаягдал дугуй	Эрдэнэ-Очир	ш	1
6	9-Sep	Хаягдал дугуй	Эрдэнэ-Очир	ш	1
7	13-Sep	Хаягдал дугуй	Баасандорж	ш	7

Хүснэгт 3. Хаягдал төмөр, мод, пошиг, подооны суурь слипшитийг иргэдэд дахин ашиглуулахаар өгсөн мэдээ

№	Огноо	Нэр	Хүлээн авагч	Хэмжих нэгж	Нэгж үнэ
1	2-Apr	Хаягдал төмөр	Гансүх	кг	18000
2	12-Apr	Хаягдал төмөр	Гансүх	кг	300
3	26-May	Хаягдал мод	Бямбасүрэн	портер	1
4	29-Jul	Хаягдал төмөр	Батхүү	кг	400
5	5-Aug	Хаягдал пошиг	Найдан	ш	14
6	5-Aug	Хаягдал төмөр	Гансүх	кг	850
7	6-Aug	Хаягдал пошиг	Найдан	ш	18
8	7-Aug	Хаягдал төмөр	Гэрэлт-Од	кг	300
9	17-Aug	Хаягдал пошиг	Найдан	ш	22
10	18-Aug	Хаягдал төмөр	Жамбал	кг	1500
11	30-Aug	Хаягдал пошиг	Найдан	ш	10
12	1-Sep	Слипшит	Гансүх	ш	6000
13	2-Sep	Хаягдал пошиг	Баянмөнх	ш	10
14	12-Sep	Слипшит	Баяртогтох	ш	250
15	12-Sep	Слипшит	Баасандорж	ш	1100
16	15-Sep	Хаягдал пошиг	Найдан	ш	12
17	18-Sep	Слипшит	Сайнзаяа	ш	1000
18	20-Sep	Түлшиний хаягдал мод	Цэвэлмаа	портер	1
19	24-Sep	Хаягдал төмөр	Бат-Эрдэнэ	кг	0.8
20	27-Sep	Хаягдал пошиг	Найдан	ш	17
21	2-Oct	Слипшит	жанбалдорж	ш	1200
22	11-Oct	Слипшит	Тамир	ш	500
23	11-Oct	Хаягдал пошиг	Найдан	ш	22
24	12-Oct	Хаягдал пошиг	Найдан	ш	25
25	12-Oct	Слипшит	Тамир	ш	200
26	12-Oct	Хаягдал пошиг	Найдан	ш	27

11.5.2 Аюултай хог хаягдал болох ашигласан батерейг цуглуулах

Үйлдвэрээс гарч буй аюултай хог хаягдал болох принтерийн хор, ашигласан батерейг зохих газарт хүргүүлэхээр цуглуулж байна. Хаягдал батерей цуглуулах савыг төв хяналтын байр, амрах байр, засвар үйлчилгээний төвийн оффист байрлуулж ажилчдад хаягдал батерейны хор хөнөөлийг таниулах сургалт явуулсан.

Зураг 46. Хаягдал батерейны хор хөнөөлийн талаарх сургалтын материал

Зураг 47. Оффис, төв хяналтын байранд хаягдал батерей цуглуулах сав байршуулсан

11.6. Аюултай хог хаягдал /хаягдал тос, масло гэх мэт/-ыг үйлдвэрт ашиглах

Аюултай хог хаягдал /хаягдал тос, масло гэх мэт/-ыг түр хадгалах тусгай зориулалтын талбайд хадгалж байгаа бөгөөд уг түр байгууламжид хаягдал тос, масло цуглуулан, хуримтлуулан ажиллаж байна. Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн тосолгоонд хаягдал тос, маслыг дахин ашиглаж байна.

Зураг 48. Хаягдал тос маслыг тусгай зориулалтын талбайд цуглуулан, хуримтлуулан түр хадгалж буй байдал

11.7 Аюултай хог хаягдал /хаягдал тос, масло гэх мэт/-ыг мэргэжлийн байгууллагад нийлүүлэх

Ил задгай хаягдсан тос тосолгооны материал нь хөрс болон гүний усанд бохирдол үзүүлэх сөрөг нөлөөтэй тул хаягдал тосыг зөв зохистой цуглуулж, дахин боловсруулах үйлдвэрт хүргэх нь

байгаль хамгаалах чухал арга юм. Төслийн хэмжээнд энэ онд 23 тн хаягдал тос гарсан ба засварын төвд суурилуулсан 5 тн, 7 тн багтаамжтай зориулалтын ёмкостонд цуглуулж, хаягдал тос дахин боловсруулдаг “Алтайн оршихуй” ХХК, Монпити ойл ХХК-д нийлүүлсэн бөгөөд 2023 онд аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах эрх бүхий “Юто” ХХК -тай гэрээ байгуулж хамтарч ажиллахаар ажиллаж байна. (Хавсралт 12. Хаягдал тос, масло хүлээлгэн өгсөн акт [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 49. Хаягдал тос масло хүлээлгэн өгч буй байдал

12. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

12.1 ГАДАРГЫН БА ГАЗРЫН ДООРХ УСНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Ажлын гүйцэтгэл	Нийт зардал /мян.төг/	Биелэлтийн шалгуур
1	Ca, Mg, CL, SO4, NO2, NO3, NH4, NCO3, Fe, As, Na, Cd, Cu, Pb, Zn, Cr, Ni, Ag, Al, B, Mn, Se, Sr, Mo, Co, Be, Sb-ийн агууламж, амт, үнэр, өнгө, рНS нийт ууссан хатуу бодисын хэмжээ, нийт хатуулаг, цахилгаан дамжуулах чанар	Ус цэвэршүүлэх байгууламж, Хөх цавын ГДУ-ны ордын гүний худаг, Нуурын ус	Үйлдвэрийн ашиглалтын худгуудаас дээж авч итгэмжлэгдсэн Монгол ус ТӨҮГ, Ханлаб ХХК-аар шинжлүүлсэн.	2,879,320	Жилд 2 удаа
2	Хүнд металл				
3	Бактериологи				
4	Усны түвшин хэмжих	Хяналтын цооногуудад	Үйлдвэрийн хяналтын 5-н цооногт хэмжилтийг хийсэн.	Үйл ажиллагааны зардлаас	Жилд 2 удаа
5	Бохир усны хими	ЗҮТ цэвэрлэх байгууламж, амрах байрны цэвэрлэх байгууламж	Бохир усны шинжилгээг итгэмжлэгдсэн Ханлаб ХХК-аар шинжлүүлсэн.	1,151,698	Жилд 2 удаа
Усны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн нийт зардал мян.төг				4,031.0	

12.1.1 Усны чанарын хяналт шинжилгээ

Үйлдвэрийн ашиглалтын худгаас ирж буй гүний худгийн ус болон цэвэршүүлсэн уснаас 5-р сар, 8-р сард дээж авч итгэмжлэгдсэн Монгол ус ТӨҮГ, “Ханлаб” ХХК шинжилгээний лаборатораар ерөнхий хими, бактериологийн шинжилгээг хийлгүүлэв. Шинжилгээний дүнг MNS0900:2018 “Ундны ус, эрүүл ахуйн шаардлага” стандарт болон 2021 оны усны шинжилгээг харьцуулан дүнг боловсрууллаа.

Хүснэгт 11.1. Худгийн усны-химийн үзүүлэлтийн шинжилгээний дүн

Үзүүлэлт	MNS 0900:2018 ЗДХ	Түүхий ус	Цэвэршүүлсэн ус	Түүхий ус	Цэвэршүүлсэн ус	Түүхий ус	Цэвэршүүлсэн ус
		2021.05	2021.05	2022.05	2022.05	2022.09	2022.09
рН-Усны орчин	6.5-8.5	7.02	6.02	7.04	7.35	8.01	8.24
Цахилгаан дамжуулах чанар мСм\см	<1.0	1.42	0.15	1.48	0.75	-	-
Ерөнхий хатуулаг мг-экв\л	<7.0	11.52	0.84	12.80	5.64	11.65	5.51
Кальци, (Ca) мг\л	<100.0	103.00	9.62	104.20	48.10	98.95	49.78
Магни, (Mg ²⁺) мг\л	<30.0	77.58	4.38	92.40	39.40	81.53	36.74
Карбонат, (CO ₃) мг\л	-	0.00	0.00	0.00	0.00	3.00	3.00
Хлорид (Cl) мг\л	<350.0	93.56	14.89	93.59	43.25	81.68	44.24
Гидрокарбонат (HCO ₃) мг\л	-	433.10	61.00	488.00	237.90	433.22	210.51
Нитритийн ион (NO ²), мг\л	<1.0	0.00	0.00	0.00	0.00	<0.05	<0.05
Нитрат (NO ³), мг\л	<50.0	10.26	1.64	1.81	1.08	1.22	1.66
Сульфат, (SO ₄) мг\л	<500.0	0.04	0.04	0.00	0.00	292.00	131.30
Төмөр (Fe), мг\л	0.3	202.12	21.92	280.90	137.60	<0.03	<0.03
Хуурай үлдэгдэл, мг\л	<1000.0	1022.00	86.00	907.00	456.00	877.0	422.0
Натри, Кали (Na, K) мг\л	<200	59.57	24.15	85.61	54.39	75.90	38.10
Аммони, (NH ₄) мг\л	<1.5	0.48	0.17	0.19	0.09	<0.10	<0.10

Шинжилгээний дүнгээр MNS 0900:2018 Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ стандарттай харьцуулахад гүний худгийн эрдэжилт өндөр гарсан байна. Унд ахуйд ашиглаж буй цэвэршүүлсэн ус стандартын шаардлага хангаж байна. (Хавсралт 13. Лабораторийн шинжилгээний хариуг [ЭНД](#) дарж харна уу)

12.1.2 Усны хүнд металлийн шинжилгээ

Үзүүлэлт	MNS 0900:2018 ЗДХ	Түүхий ус 2022.05	Цэвэршүүлсэн ус 2022.05	Түүхий ус 2022.09	Цэвэршүүлсэн ус 2022.09
Мөнгө, Ag мг\л	0.1	<0.005	0.0004	<0.01	<0.01
Хөнгөнцагаан, Al мг\л	0.50	0.0063	0.0052	<0.025	<0.025
Мишьяк, As мг\л	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
Бор, В мг\л	2.40	0.210	0.0226	0.25	0.21
Бари, Ba мг\л	0.70	0.0006	0.0002	<0.01	<0.01
Берелли, Be мг\л	0.0002	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001
Кадми, Cd мг\л	0.003	0.002	0.002	0.005	<0.005
Кобальт, Co мг\л	-	0.0003	0.000	0.001	0.001

Хром, Cr мг\л	0.05	0.0005	0.0002	<0.005	<0.005
Зэс, Cu мг\л	2.0	0.001	0.001	<0.02	<0.02
Марганец, Mn	0.1	<0.01	<0.01	<0.01	0.03
Молибден, Mo	0.07	<0.005	<0.005	<0.005	<0.005
Никель, Ni	0.02	<0.0002	<0.0001	<0.005	<0.005
Хартугалга, Pb	0.01	<0.0003	<0.0002	<0.01	0.01
Сурьма, Sb	0.02	<0.01	<0.01	<0.01	0.01
Селен, Se	0.04	<0.05	<0.05	<0.05	0.05
Стронци, Sr	2.00	<0.005	<0.005	0.79	0.37
Уран, U	0.03	-	-	<0.50	<0.50
Цайр, Zn	5.0	0.0064	0.0011	<0.01	<0.01

Шинжилгээний дүнгээр MNS 0900:2018 Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ стандарттай харьцуулхад стандартын шаардлага хангаж байна. (Хавсралт 14. Лабораторийн шинжилгээний хариуг [ЭНД](#) дарж харна уу)

12.1.3 Усны бактериологийн шинжилгээ

Үзүүлэлт	MNS 0900:2018 ЗДХ	Цэвэршүүлсэн ус 2022.05	Түүхий ус 2022.09	Цэвэршүүлсэн ус 2022.09
Нийт нянгийн тоо	<100	4	11	8
Гэдэсний бүлгийн савханцар, халуунд гэсвэртэй гэдэсний бүлгийн савханцар	Илрэхгүй	Илрээгүй	Илрээгүй	Илрээгүй
Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч бичил биетэн	Илрэхгүй	Илрээгүй	Илрээгүй	Илрээгүй
Сульфид задлагч агааргүйтэн	Илрэхгүй	Илрээгүй	Илрээгүй	Илрээгүй
Псевдомонас аерогиноза	Илрэхгүй	Илрээгүй	Илрээгүй	Илрээгүй

Шинжилгээний дүнгээр MNS 0900:2018 Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ стандартын шаардлага хангаж байна. (Хавсралт 15. Лабораторийн шинжилгээний хариуг [ЭНД](#) дарж харна уу)

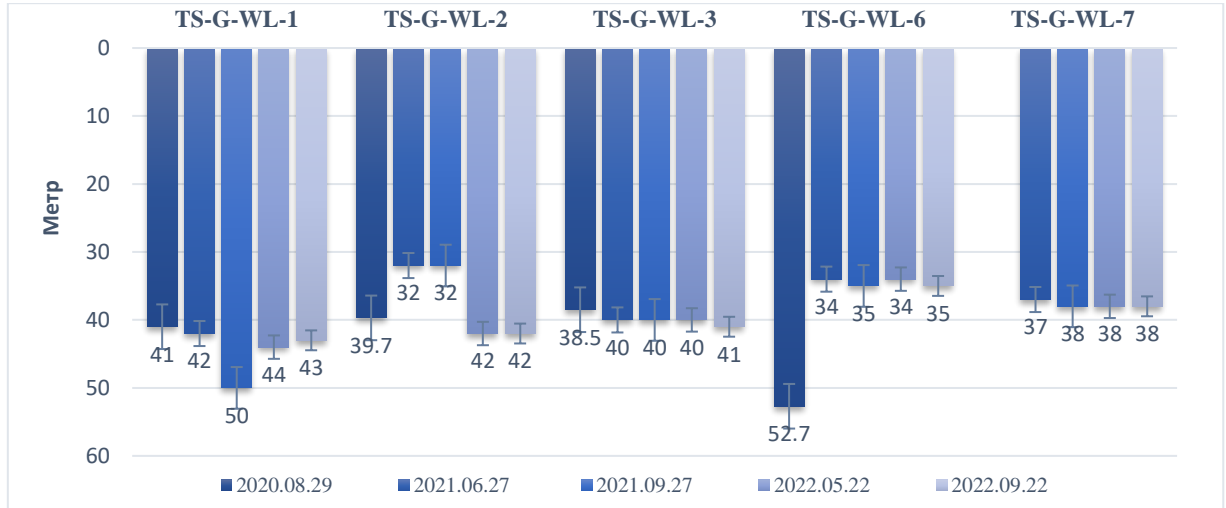
12.1.4 Ашиглалтын хяналтын цооногийн усны түвшин хэмжих

Үйлдвэрийн хэрэгцээний ус ашиглалтыг хянах зорилгоор хяналтын 5 цооногуудын усны түвшиний хэмжилтийг IN SITU monitoring багажаар 2022 оны 5-р сар, 9-р сард нийт 2 удаагийн хэмжилт хийж тэмдэглэл хөтөлсөн.

Хүснэгт 11. Үйлдвэрийн хяналтын цооногийн усны түвшиний харьцуулсан дүн, 2020-2022

Худгуудын байршил	2020.08.29	2021.06.27	2021.09.27	2022.05.22	2022.09.22
TS-G-WL-1	41	42	50	44	43
TS-G-WL-2	39.7	32	32	42	42
TS-G-WL-3	38.5	40	40	40	41
TS-G-WL-6	52.7	34	35	34	35
TS-G-WL-7	-	37	38	38	38

График 11. Үйлдвэрийн хяналтын цооногийн усны түвшиний харьцуулсан дун, 2020-2022

Зураг 50. Хяналтын цооногуудын байршлын зураг

Зураг 51. Үйлдвэрийн ашиглалтын худгуудад хэмжилт хийж буй байдал

12.1.5 Бохир усны химийн шинжилгээ

Үйлдвэрийн цэвэрлэх байгууламжаас гарч буй бохир усыг “Монгол Ус” ТӨҮГ, Ханлаб ХХК-ын итгэмжлэгдсэн Усны хяналтын төв лабораторид бохир усны хими, хүнд металлын агууламж зэрэг тодорхойлуулахаар тус тус шинжлүүлсэн. (Хавсралт 16. Лабораторийн шинжилгээний хариуг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Хүснэгт. Бохир усны шинжилгээний дүн

№	Шинжилсэн үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 4943:2015	Амрах байрны ЦБ	ЗҮТ ЦБ	Амрах байрны ЦБ	ЗҮТ ЦБ
				2022.05	2022.05	2022.09	2022.09
1	Усны орчин	pH	6-9	7.71	7.64	7.63	7.90
2	Аммоний	NH ₄ ⁺ мг/л	-	40.28	28.28	60.0	110.0
3	Хлорид	CL мг/л	-	131.16	205.61	0.10	0.10
4	Сульфат	SO ₄ ²⁻ мг/л	-	254.88	141.32	-	-
5	Умбуур бодис	TSS, мг/л	<30	293.00	115.00	64.00	88.0
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	XXX, мг/л	<50	821.90	277.00	388.0	1175
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BXX, мг/л	<20.0	316.11	106.53	150.8	422.1
7	Нитрит	NO ₂ мг/л	-	0.05	0.00	-	-
8	Нитрат	NO ₃ мг/л	-	0.04	0.02	-	-

Бохир усны химийн шинжилгээний дүнгээр химийн хэрэгцээт болон биологийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч нь зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан үзүүлэлтэй байна. 2023 онд тус 2 цэвэрлэх байгууламжанд сайжруулалт хийхээр судалгаа, шинжилгээний ажлууд хийгдээд байна.

Зураг 52. Бохир усны шинжилгээ авч буй байдал

12.2. ХӨРСНИЙ СУДАЛГАА

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Ажлын гүйцэтгэл	Нийт зардал /мян.төг/	Биелэлтийн шалгуур
1	Хөрсний агрохимийн шинж чанар, механик бүрэлдэхүүн	ШТС, ЗҮТ, Төв хяналтын байр, хог хаягдлын цэг, технологийн зам	Хөрсний агрохими, хүнд металлын шинжилгээг “Инженер геодези” ХХК-ийн лабораторид хийлгэсэн.	932,800	5 цэгээс дээж авч шинжлүүлэх
2	Хөрсний хүнд металл (Сг, Cd, Pb, Ni, Zn агууламж)				5 цэгээс дээж авч шинжлүүлэх
3	Бактериологи	Хогийн цэг	Хөрсний бактериологийн шинжилгээг хийлгэсэн.	128,700	1 цэгээс дээж авч шинжлүүлэх
Хөрсний хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн нийт зардал				932,800	

12.2.1 Хөрсний агрохимийн шинжилгээ

Үйлдвэрийн хөрсний бохирдлыг хянах зорилгоор 5 цэгээс дээж авч “Инженер геодези” ХХК, “Ханлаб” ХХК-ийн лабораторит шинжлүүлсэн.

Хүснэгт. Хөрсний агрохимийн шинжилгээний дүн

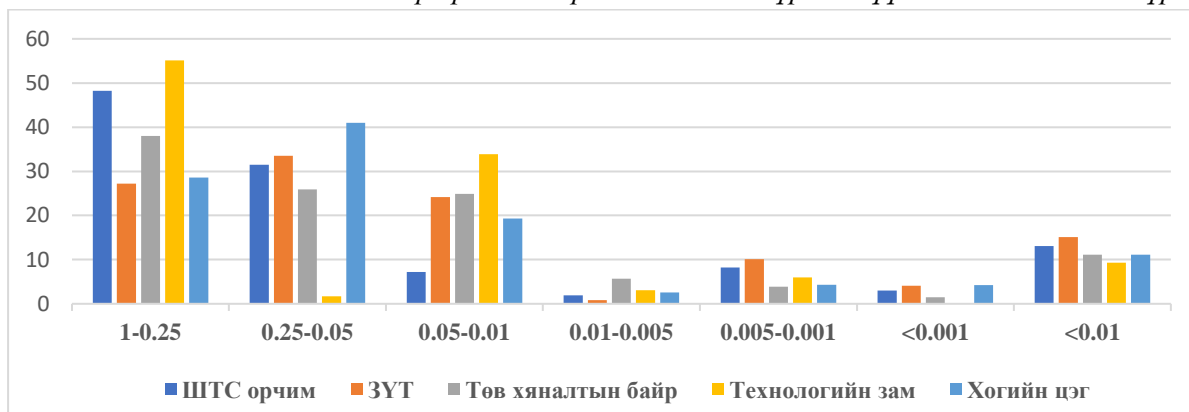
Дээжний нэр		ШТС орчим	Засвар үйлчилгээн ий төв	Төв хяналтын байр	Технологийн зам	Хог хаягдлын цэг
рН	2022.05	8.52	9.71	11.5	10.8	10.7
	2022.09	9.25	10.0	9.55	10.1	9.77
Ялзмаг %	2022.05	2.49	0.58	0.13	0.75	0.45
	2022.09	0.89	1.34	0.68	0.87	0.70
ЦДЧ dsm	2022.05	0.216	0.186	0.551	0.325	0.728
	2022.09	0.297	0.905	0.177	0.240	0.222
Давс %	2022.05	0.10	0.09	0.26	0.16	0.36
	2022.09	0.13	0.41	0.08	0.11	0.10
CaCO ₃ %	2022.05	0.64	5.44	1.92	0.32	2.08
	2022.09	0.64	1.44	4.96	1.12	1.28
Шингээгдсэн сууриуд, мг-экв/100 гр	Ca-2022.05	10.2	7.5	4.9	8.9	6.7
	Mg-2022.05	5.7	6.5	3.5	4.9	5.0
	Ca-2022.09	9.5	8.7	6.9	8.0	6.0
	Mg-2022.09	6.3	5.0	5.4	2.7	4.3
Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	P ₂ O ₅ -2022.05	2.2	1.7	0.8	2.0	1.4
	K ₂ O-2022.05	16	8	34	21	5
	P₂O₅-2022.09	1.3	1.0	0.9	1.1	1.6
	K₂O-2022.09	12	37	44	29	33

Шинжилгээний үр дүнг 2022 оны 5-р сар, 9-р сарын үзүүлэлтийг харьцуулан үзэхэд рН-ын үзүүлэлт өөрчлөлт бага, ялзмагын үзүүлэлт нэмэгдсэн байсан. Хөрсний үржил шим тэжээлийн гол үзүүлэлт нь хөрсний ялзмаг байдаг. Бусад үзүүлэлтийн хувьд харьцангуй өөрчлөлт багатай байгаа нь ажиглагдаж байна. (Хавсралт 17. Лабораторийн шинжилгээний хариуг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Хүснэгт 11.2.1 Хөрсний механик бүрэлдэхүүний шинжилгээний дүн

Дээжний нэр		ШТС орчим		ЗҮТ		Төв хяналтын байр		Технологийн зам		Хогийн цэг	
Огноо		2022.05	2022.09	2022.05	2022.09	2022.05	2022.09	2022.05	2022.09	2022.05	2022.09
Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм	1-0.25	58.6	48.2	33.1	27.2	37.9	38.0	31.2	55.1	43.2	28.6
	0.25-0.05	18.9	31.5	43.1	33.5	41.7	25.9	38.2	1.7	34.1	41.0
	0.05-0.01	9.5	7.2	12.1	24.2	11.8	24.9	14.3	33.9	11.6	19.3
	0.01-0.005	0.6	1.9	2.2	0.8	1.9	5.7	4.1	3.1	3.5	2.6
	0.005-0.001	8.5	8.2	5.7	10.1	5.3	3.9	7.0	6.0	6.5	4.3
	<0.001	3.9	3.0	3.8	4.1	1.4	1.5	5.1	0.2	1.1	4.2
	<0.01	13.0	13.1	11.7	15.1	8.6	11.1	16.2	9.3	11.1	11.1

График 4. Хөрсний механик бүрэлдэхүүний шинжилгээний үр дүн

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн нь 2 мм-ээс жижиг ширхэгтэй элс, тоос, шавар гэсэн хатуу хэсгүүдийн харьцаагаар илэрхийлэгдэх бөгөөд эдгээрээс аль фракци нь зонхилж байгаагаас хамаарч тухайн хөрсний механик бүрэлдэхүүний нэршил хамаардаг. Элсний ширхэгийн хэмжээ 2-0.05мм, тоосных 0.05-0.002мм, шаварных <0.002мм тус тус байдаг (“Guidelines for soil description”. 2006). Судалгааны үр дүнгээс харахад хөрсөн дэх элсэн фракцын утгийн хэлбэлзэл буюу 0.25-0.05 мм-ийн хооронд 31.9% - 49.8% ба 1-0.25 мм-д 15.4% - 49.0% байсан. Тоосны фракцын утгийн хэлбэлзэл буюу 0.05-0.01 мм-ийн хооронд 2.0% - 9.9%, 0.01-0.005 мм-д 1.0%-8.7% байна. Шаврын фракцын утгийн хэлбэлзэл буюу 0.005-0.001 мм-ийн хооронд 4.9% - 24.2%, <0.001 мм-д 0.2% - 9.9% байсан. Дээрх графикийн үзүүлэлтээс харахад хөрсний механик бүрэлдэхүүний ихэнх хувийг элсэн фракц эзэлж байгааг харуулж байгаа ба харин тоос болон шаварлаг бүтэц нь харьцангуй бага байгааг харуулж байна.

12.2.2 Хөрсний хүнд металлын шинжилгээ

№	Он	Цэгийн нэр	Ni	Cd	Pb	Cu	Zn	Cr
			ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm
1	2022.05	ШТС орчим	18.7	ND	22.9	7.68	76.1	1.44
	2022.09		82.6	0.05	53.6	8.83	124.6	0.58
2	2022.05	Засвар үйлчилгээний төв	24.6	ND	16.5	15.3	81.7	15.8
	2022.09		24.4	0.01	24.7	27.8	51.7	5.35
3	2022.05	Төв хяналтын байр	47.4	0.01	27.8	27.2	63.9	16.1

	2022.09		20.1	0.01	28.7	23.8	60.6	5.20
4	2022.05	Технологийн зам	29.7	ND	12.7	15.1	70.9	4.73
	2022.09		30.8	0.01	20.6	21.8	39.7	19.2
5	2022.05	Хогийн цэг	31.4	ND	15.7	37.5	77.1	ND
	2022.09		5.94	ND	15.1	12.8	49.6	25.9
Хүлцэх агууламж /MNS 5850:2019/			150	3,0	100,0	100,0	300,0	150,0
Хортой агууламж /MNS 5850:2019/			1000,0	10,0	500,0	400,0	500,0	600,0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/			1800,0	20,0	1200,0	1500,0	1000,0	1000,0

Шинжилгээний дүнгээс харахад MNS5850:2019 Хөрс бохирдуулагч бодис элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандартад заагдсан хэмжээнд байна. (Хавсралт 18. Лабораторийн шинжилгээний хариуг [ЭНД](#) дарж харна уу)

12.2.3 Хөрсний нян судлалын шинжилгээ

Хогийн цэгийн хөрсний бохирдолыг хянах зорилгоор хөрсний сорьц авч “ Ханлаб ” ХХК лабораторит шинжлүүлсэн.

№	Огноо	Сорьцын нэр	Бактерийн ерөнхий тоо	Колиформ гэдэсний бүлгийн нян	Халуунд гэсвэртэй гэдэсний бүлгийн нян	Клостридиум перфрингенс	Гэдэсний эмгэг төрөгч нян
		Зөвшөөрөгдөх хэмжээ	1гр-д тодорхойлох	≥ 0.1	≥ 0.1	Илрэхгүй	Илрэхгүй
1.	2022.05	Хогийн цэг	1.6×10^5	Илрээгүй	Илрээгүй	Илрэв (0.01)	Илрээгүй
2	2022.09		1×10^5	Илрээгүй	Илрээгүй	Илрэв (0.01)	Илрээгүй

Хөрсний шинжилгээний дүнгээс харахад хогийн цэгийн “Клостридиум перфрингенс” бактери бага хэмжээтэйгээр илрэв. Тайлант онд дараах шинжилгээний хариун дээр үндэслэн ариутгал халдваргүйжүүлэлтийг 7 хоногт 3 удаа хийж ариутгал хийсэн.

Зураг 53. Хөрсний дээж авч буй байдал

12.3 АГААРЫН ЧАНАРЫН ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Ажлын гүйцэтгэл	Нийт зардал /мян.төг/	Биелэлтийн шалгуур
1	Тоосжилт PM(2.5), PM(10)	Уурхай орчим байрлах 8 цэг	Тоосны концентрацийн хэмжилтийг хуваарийн дагуу хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд нийт 2 удаагийн хэмжилт хийгдсэн байна.	100,0	Хуваарийн дагуу хэмжилтийг хийсэн байх
2	SO ₂ , NO ₂		Агаарын чанарын шинжилгээг Дорноговь аймгийн УЦУОШ-ны лабораториор 6, 9-р сард хийлгэсэн бөгөөд шинжилгээний дүнг доор дэлгэрэнгүй харуулав.	670,0	
3	Дуу шуугианы хэмжилт хийх		Уурхайн 8 н цэг дээр дуу шуугианы хэмжилт хийв.	50,0	
Агаарын чанарын хяналт шинжилгээний нийт зардал мян.төг				820,0	

12.3.1 Тоосны концентрацийн хэмжилт

Үйлдвэрийн агаарт агуулагдах тоосны концентрацийн хяналт шинжилгээний ажлын хүрээнд дараах 8 газруудад 2022 оны 6-р сар, 09-р саруудад тогтмол хийж гүйцэтгэсэн. Тоосны хэмжилтийг Dust Trak TSI 8530, 3M EVM Series Environmental Monitor загварын агаар дахь аэрозолийн хэмжээг тодорхойлдог багажаар хэмжсэн ба хэмжилтээр PM_{2.5} буюу нарийн ширхэгтэй тоосонцрыг 20 минутын дундаж дундаж агууламжаар тодорхойлсон (Зураг 55). Хэмжилтийн үр дүнг MNS 4585:2016 “Агаарын чанар, техникийн ерөнхий шаардлага” Монгол улсын стандарттай харьцуулан дүгнэлт гаргаж шаардлагатай арга хэмжээг авч ажилласан.

НАРИЙН ШИРХЭГЛЭГТ ТООСОНЦРЫН ХЭМЖИЛТИЙН ЦЭГҮҮД

Зураг 54 . Хэмжилтийн цэгүүд

Зураг 55. Гадаад чанарын тоосны хэмжилт

Хүснэгт. PM 2.5 Үйлдвэр орчмын тоосны хэмжилтийн дүн

MNS 4585:2016	PM 2.5- 0.05		PM 10- 0.01	
Цэгүүдийн байршил	6-р сар	9-р сар	6-р сар	9-р сар
Автопүү	0.058	0.027	0.035	0.052
Түүхий эд буулгах талбай	0.050	0.045	0.036	0.035
Задгай клинкерийн талбай	0.025	0.033	0.029	0.020
Цемент савлах хэсэг	0.03	0.046	0.01	0.03
Засвар үйлчилгээний төв	0.025	0.023	0.020	0.018
Төв хяналтын байр	0.035	0.063	0.015	0.025
Технологийн зам	0.045	0.058	0.016	0.018
Амрах байр	0.028	0.023	0.010	0.020

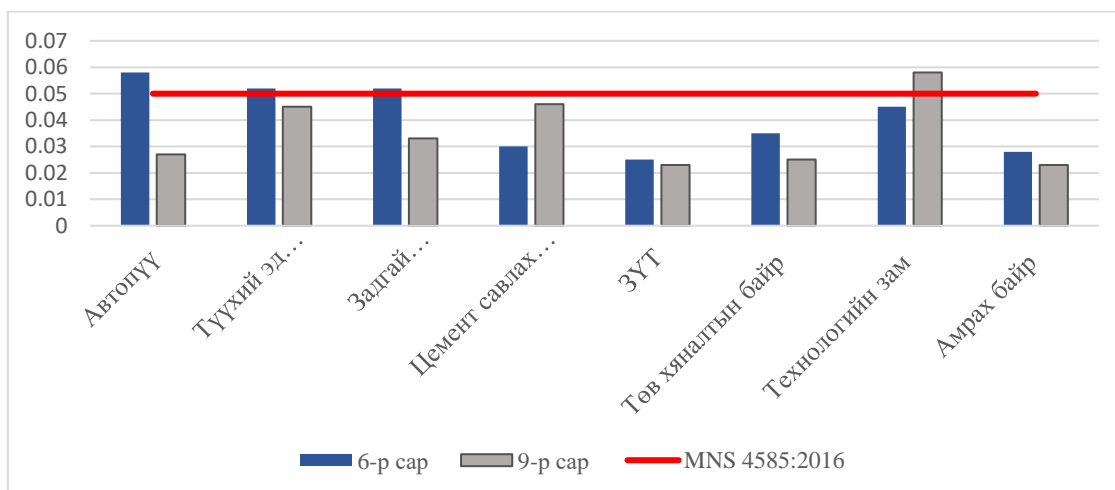

График . Үйлдвэр орчмын PM2.5 нарийн ширхэглэгт тоосны концентрацийн хэмжилтийн үр дүн (мг/м3), 2022 он

Дээрх графикаас харахад PM 2.5 нарийн ширхэглэгт тоосонцрын хэмжилтийн утга үйлдвэрийн түүхий эд буулгах талбай, задгай клинкерийн цэг дээр 06-р сард стандартаас 0.052 мг/м3 хэтэрсэн үзүүлэлттэй байсан бол 09-р сард буурсан үзүүлэлттэй байна. Автопүү цэг дээр 6-р сард 0.058 мг/м3 хэтэрсэн үзүүлэлттэй байсан. Технологийн зам 0.058 мг/м3-аас үйлдвэрийн зүүн хойно 0.05 мг/м3-аар стандартаас хэтэрсэн үзүүлэлттэй байсан.

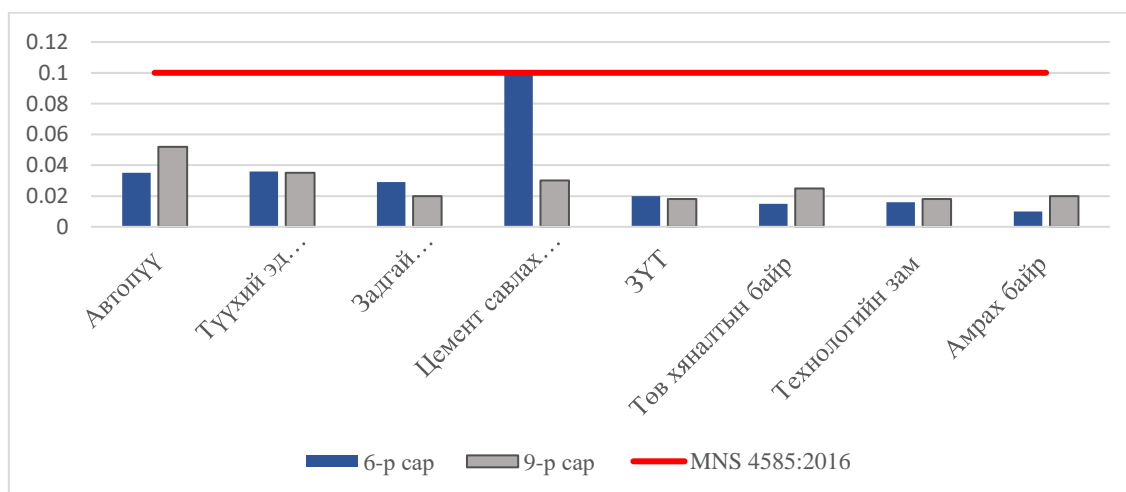

График 12.2.2.1 Үйлдвэр орчмын PM10 нарийн ширхэглэгт тоосны концентрацийн хэмжилтийн үр дүн (мг/м3), 2022 он

Дээрх графикаас харахад PM10 бүдүүн ширхэглэгт тоосонцрын хэмжилтийн утга үйлдвэрийн цемент савлах цэг дээр 06-р сард стандартаас 0.100 мг/м³ хэтэрсэн үзүүлэлттэй байсан бол 09-р сард буурсан үзүүлттэй байна.

Зураг 56. Агаарын хэмжилт хийж буй байдал

12.3.2 Гадаад орчны агаарын чанарын хяналт шинжилгээ

Гадаад орчны агаарын чанарын хяналт шинжилгээний хүрээнд бохирдуулагч хий болох азотын давхар исэл, хүхрийн давхар исэл, нүүрстөрөгчийн дутуу исэл зэрэг хийнүүдийг итгэмжлэгдсэн Дорноговь аймгийн “Ус цаг уур орчны хяналт шинжилгээний” лабораториор 2 удаа шинжүүлсэн болно. Агаараас дээж авах хэмжилт хийх ажлыг УЦУОХШ-ний лабораторийн химич ирж гүйцэтгэсэн болно. Агаарын чанарын найрлагын дээжийг Үйлдвэрийн нийт 8 цэгээс авч хийж гүйцэтгэв. (Хавсралт 19 . Лабораторийн шинжилгээний дүнг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Хүснэгт . Агаарын шинжилгээний дүн, мг/м³

№	Сорьц авсан цэг	2022.06.08			2022.09.14		
		SO ₂ мг/м ³	NO ₂ мг/м ³	Нийт тоос мг/м ³	SO ₂ мг/м ³	NO ₂ мг/м ³	Нийт тоос мг/м ³
1	Амрах байр	0.006	0.066	0.004	0.009	0.020	0.024
2	Засвар үйлчилгээний төв	0.012	0.033	0.007	0.008	0.011	0.006
3	Нүүрс буулгах талбай	0.005	0.070	0.017	0.009	0.013	0.017
4	Авто пүү	0.007	0.063	0.010	0.008	0.009	0.027
5	Савлах цехийн талбай	0.008	0.090	0.050	0.008	0.017	0.030
6	Кленкерийн талбай	0.008	0.072	0.031	0.006	0.009	0.038

7	Төв хяналтын байр	0.005	0.068	0.028	0.013	0.011	0.025
8	Үйлдвэр технологийн зам	0.006	0.080	0.036	0.005	0.013	0.006
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016		0.450 мг/м ³	0.20 мг/м ³	0.50 мг/м ³	0.450 мг/м ³	0.20 мг/м ³	0.50 мг/м ³

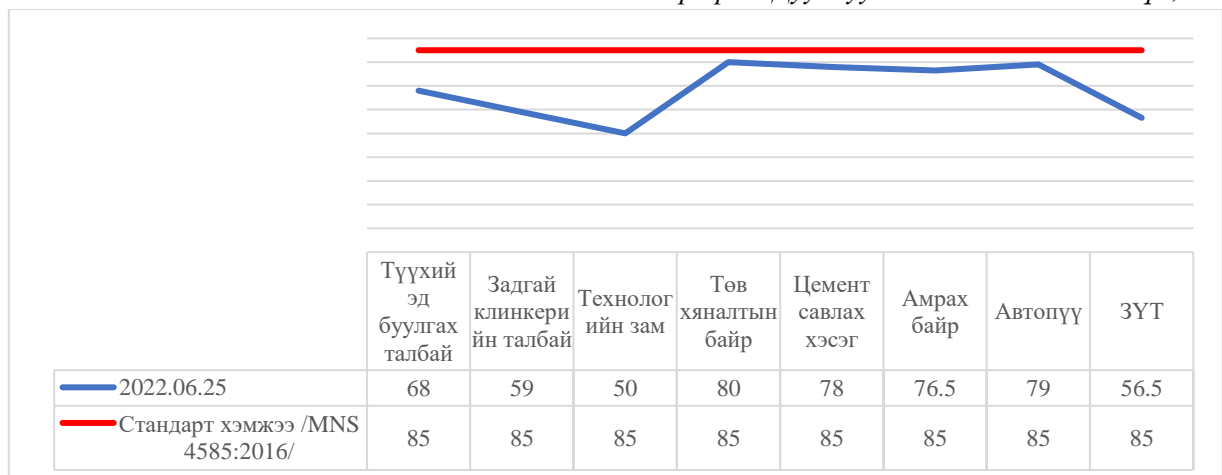

Зураг 56 .Агаарын чанарын хэмжилт хийж буй байдал

12.3.3 Дуу шуугианы хэмжилт

2022 оны 6-р сарын 25-ний өдөр уурхайн орчмын дуу чимээний хэмжилтийг 8 цэгт хийж гүйцэтгэсэн. Хэмжилтийг Casella sound level meter Testo 816 загварын багажаар хийсэн бөгөөд нэг удаагийн хэмжилтийн урт нь 15 минут байв. Энэхүү багаж нь 30-160 дБ –ийн хоорондох дуу чимээний утгыг хэмждэг. Хэмжилтийн дүнг MNS 4585:2016 Монгол улсын агаарын чанарын стандарттай харьцуулан үр дүнг боловсрууллаа.

График. Дуу шуугианы хэмжилтийн дүн, 2022

Үйлдвэр орчмын дуу чимээний 10 цэгт хийсэн хэмжилтийн дүнг (График 12.2.1.1)-д харуулсан байна. Хэмжилтийн дүнгээс харахад MNS 4585:2007 агаарын чанарын стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтэрсэн үзүүлэлт ажиглагдахгүй байна.

12.4 УРГАМАЛ, АМЬТНЫ АЙМГИЙН СУДАЛГАА

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Ажлын гүйцэтгэл	Нийт зардал /мян.төг/	Биелэлтийн шалгуур
1	Үйлдвэрийн орчмын ургамлан бүрхэвчийн судалгаа хийх	Мод үржүүлгийн талбай	Мод үржүүлгийн талбайд ургамлан бүрхэвчийн судалгаа хийсэн.	200,0	1 цэг
2	Үйлдвэрийн ойр орчим амьтны ажиглалт хийх	Хөх цав худгийн орчим, үйлдвэрийн бүс дотор	Үйллвэр орчимд үзэгдсэн амьтадын судалгааг хийсэн.	500,0	2 цэг
Агаарын чанарын хяналт шинжилгээний нийт зардал мян.төг				700,0	

12.4.1 Ургамлан бүрхэвчийн судалгаа

Ургамлын бичиглэл судалгаа нь жил бүр тодорхой мониторингийн цэгт, тодорхой хугацаанд хийгддэг ба тухайн цэг дэхь ургамлын зүйлийн бүрдэл, ургамлын бүрхэц, газрын дээрхи ургамлын өндөр, тухайн зүйл ургамал тус бүрийн бодгалийн тоо, ойр орчмын ургамал зэрэг мэдээллийг раменскийн торыг ашиглан авдаг. Жил бүрийн мэдээллийг нэгдсэн мэдээллийн санд оруулдаг ба энэ нь олон жилийн мэдээллийг харьцуулах боломжтой юм. Тайлант хугацаанд үйлдвэрийн мод үржүүлгийн талбайд ургамлын мониторинг хийж гүйцэтгэсэн байна.

№	Цэгийн байршил	Бүлгэмд эл	Ургамлын зүйл		Бодгалийн тоо	Бодгалийн өндөр, см	Амьдралын хэлбэр	Вегетацийн хугацаа	Наслалт	Ургамлын бүрхэц	Зүйлийн тоо
			Монгол нэр	Латин нэр							
1	45°55'5 4.72" 108°57' 14.08	Хөмүүл үетэнт	Монгол өвс	Тодруулах	10	7	Өвслөг ургамал	-	Олон наст	75%	3
			Өлжир шарилж	Artemisia frigida	5	8	Сөөгөнцэр ургамал	IV-IX сар	Олон наст		
			Түжгэр баглуур	Anabasis	6	5	Өвслөг ургамал	IV-IX сар	Олон наст		

Зураг 57. Ургамлан бичиглэл хийж буй байдал

12.4.2 Амьтны аймгийн судалгаа

Жилдээ 2 удаа уурхай орчмын амьтдын судалгаа, бүртгэлийг хөтөлж зурган хэлбэрээр баримтжуулдаг. Амьтны ажиглалтын ажлын хүрээнд жижиг хөхтөн амьтдаас хээрийн бор хулгана, туулай, зараа, Мөлхөгч хэвлээр явагчдаас хонин гүрвэл, бамбай хоншоорт могой, Том хөхтөн амьтдаас цагаан зээр, тэмээ жигүүртнээс хэрээ, цэн тогоруу зэрэг амьтад ажиглагдсан.

Зураг 58. Үйлдвэрийн бүс дотор хийгдсэн мөлхөгч хэвлээр явагчдын судалгаа

13. УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Ажлын гүйцэтгэл	Нийт зардал мян.төг	Биелэлтийн шалгуур
1	Үйлдвэрийн газрын гэрээг хийж, төлбөр төлөх	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Үйлдвэрийн газрын гэрээг байгуулсан.	Газрын гэрээгээр	Хуваарийн дагуу хийх
2	Үйлдвэрийн ус ашиглах дүгнэлт гаргуулж, гэрээ байгуулах		Үйлдвэрийн ус ашиглах дүгнэлт болон гэрээг байгуулсан.	720,0	
3	Үйлдвэрийн хог хаягдлын гэрээг хийж, төлбөр хийх		Уурхайн хог хаягдлын гэрээг байгуулж төлбөр төлсөн.	100.0	
4	Эмнэлэгийн аюултай хог хаягдлын гэрээг хийх		Даланжаргалан сумын эмнэлэгтэй гэрээ сунгуулах үе шатандаа явч байна.	Үйл ажиллагааны зардлаас	
5	ОХШХ-ийн дагуу ус, хөрс, агаарын шинжилгээг орон нутгийн иргэнийг байлцуулах		Нөлөөллийн бүсийн малчдын худгийн усны түвшин, тоосонд өртөж буй эсэхэд хяналт тавихаар хөтөлбөр боловсруулан малчин иргэдтэй хамтран хийж гүйцэтгэсэн.	Үйл ажиллагааны зардлаас	
6	Бүх ажилчдад Байгаль орчны багц сургалтуудыг улирал тутамд орох		Бүх ажилчдад байгаль орчны багц сургалтуудыг орсон.	200.0	
7	Байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр орон нутаг болон иргэдтэй хамтран ажиллах санал санаачлагыг өөрийн нөхцөл боломжийн хүрээнд хэрэгжүүлэх		2022.03.10- нд Дэлхийн усны өдрөөр Даланжаргалан сумын Ерөнхий боловсролын дунд сургуулийн 1-9 ангийн хүүхдүүд “Усны үнэ цэнэ” сэдэвт гар зургийн уралдаан зарлаж, Усыг хэрхэн хэмнэх сэдэвт сургалтыг орж гарын бэлэг гардуулсан.	1,004.2	
8	Өмнөговь аймгийн нөхөн сэргээлт болон ногоон байгууламжийн		Үйлдвэр, уурхайн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх туршилт судалгааны ажлын	4,000.0	

талбайнуудтай танилцан, туршилга судлах	хүрээнд Өмнөговь аймагт хэрэгжсэн Ногоон хэрэм ойжуулалтын төсөл зэрэгтэй танилцан туршлага судалсан.	
Нийт зардал мян. төг		6,024,200

13.1. Үйлдвэрийн газрын гэрээг хийж, төлбөр төлөх, дүгнүүлэх

Даланжаргалан сумын Засаг даргатай үйлдвэрлэлийн барилга байгууламж, бусад газрын зориулалттай 152.4 га болон ажилчдын хотхоны 25 га газрын гэрээг 06 дугаар сарын 28-ны өдөр байгуулсан ба газрын төлбөрүүдийг цаг хугацаанд нь төлж газрын гэрээг дүгнүүлэн ажиллаж байна. (Хавсралт 20. Газрын гэрээг ЭНД дарж харна уу)

13.2. Үйлдвэрийн ус ашиглах дүгнэлт гаргуулж, зөвшөөрөл авах, гэрээ хийх, тоолуурын заалтаар төлбөр төлөх

Монгол улсын засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газраар 2022.10.7-ны өдөр Үйлдвэрийн ус ашиглуулах дүгнэлтийг гаргуулж, Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газрын захиргаанаас 2022.10.25-ны өдөр ус ашиглах зөвшөөрөл авч, гэрээ байгуулсан. Ашиглалтын 4 худгийн усны тоолуурын заалтаар сар бүр усны төлбөрийг төлсөн. (Хавсралт 21. Үйлдвэрийн ус ашиглуулах дүгнэлт, зөвшөөрөл, ус ашиглах гэрээ, ус ашиглах эрхийн бичиг, усны төлбөр төлсөн баримтыг ЭНД дарж харна уу)

13.3. Үйлдвэрийн хог хаягдлын гэрээг хийж, төлбөр төлөх

Хог хаягдлын гэрээг Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Засаг даргатай 2022.06.07-ны өдөр байгуулсан бөгөөд төлбөрийг улирлаар нь төлж барагдуулсан. (Хавсралт 22. Хог хаягдлын гэрээг ЭНД дарж харна уу).

13.4. Эмнэлгийн аюултай хог хаягдлын гэрээг хийж, төлбөр төлөх

Эмнэлгийн хог хаягдлын гэрээг Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Эрүүл мэндийн төвтэй 2020.08.05-ны өдөр 2 жилээр байгуулсан бөгөөд төлбөрийг жилээр нь төлж барагдуулсан. (Хавсралт 23. Эмнэлгийн хог хаягдлын гэрээг ЭНД дарж харна уу).

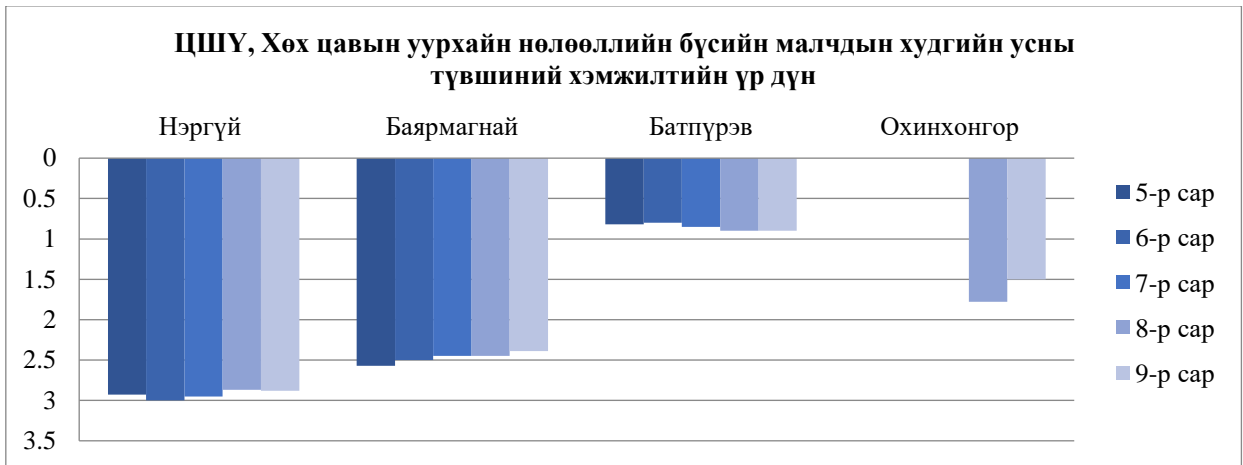
13.5. ОХШХ-ийн дагуу ус, хөрс, агаарын шинжилгээг орон нутгийн иргэнийг байлцуулах

Орон нутгийн иргэдтэй хамтран орчны хяналт шинжилгээний хийх ажлын төлөвлөгөө боловсруулан 5- сараас 9-р сарын хооронд малчдын худгийн усны түвшинг хамтран хийж мэдээлэл цуглуулаад байна.

ХАБЗААГОХ
 БАТЛАВ: ОРЛОГЧ ЗАХИРАГЧ В. ШАГДАРСУРЭН
 ОРОН НУТГИЙН ИРГЭДТЭЙ ХАМТРАН ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХИЙХ АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ
 2022.06.22

№	Үйлдвэр, уурхай	Нэвтрэлийн бүсийн иргэн	Хяналтын иргэйн байрны координат	Цэгний төр	Хугацаа												Тайлбар
					5	6	7	8	9	10	11	12					
1	Цемент шохойн үйлдвэр	Нэргүй /Хавсралт/	45°56'25.30" N 108°50'21.06" E	2		✓									Сард 1 удаа хэмжилт хийж, дата боловсруулан мэдээлэл танилцуулах		
		Байрмагийн	45°56'25.32" N 108°50'21.06" E	2		✓											
		Баттуур	45°56'25.07" N 108°50'21.06" E	2		✓											
2	Хөг шивэн уурхай	Омнихолиор /Хуудгай/	45°52'36.60" N 108°54'41.22" E	1										2 сар тутамд хэмжилт хийж, дата боловсруулан мэдээлэл танилцуулах			
		Арнуева /Хуудгай/	45°54'18.64" N 108°54'41.22" E	2													
		Баттөрийн ах /Хуудгай/	45°54'28.44" N 108°54'41.22" E	2													
		Масгийн /Хуудгай/	45°57'0.88" N 108°52'34.96" E	2		✓											
3	Шарын уурхай	Амни ус худаа	45°52'34.96" N 108°52'34.96" E	2										2 сар тутамд хэмжилт хийж, дата боловсруулан мэдээлэл танилцуулах			
		Бонг чулууны худаа	45°52'34.96" N 108°52'34.96" E	2													
		Халтгайн амни ус	45°57'43.00" N 108°52'12.20" E	2													
		Малчин /Хуудгай/	45°57'43.00" N 108°52'12.20" E	2													

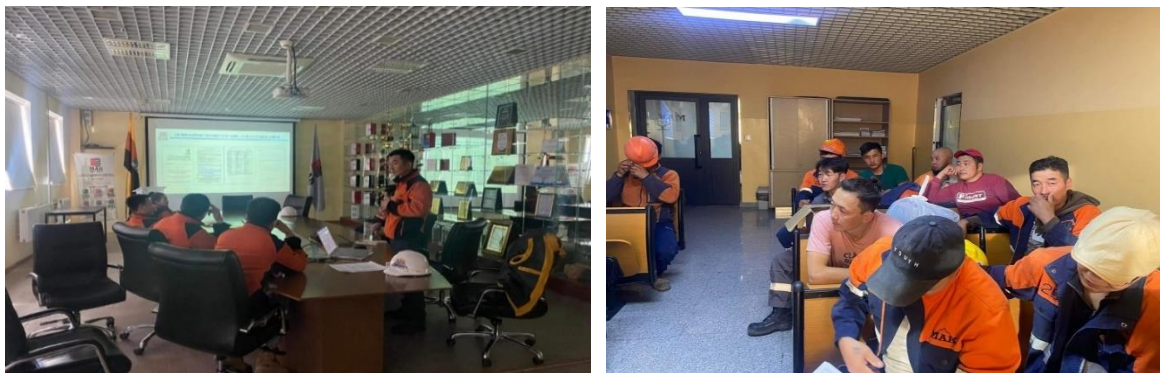
Зураг 59. Орон нутгийн иргэдтэй хамтран хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө

Зураг 59. Нөлөөллийн бүсийн иргэдтэй хэмжилт хийж буй байдал

13.6. Бүх ажилчдад Байгаль орчны багц сургалтуудыг улирал тутамд орох

Байгаль орчны багц сургалтыг байгууллагын 580 гаруй ажилтнуудад давхардсан тоогоор нийт 32 удаагийн сургалт зохион байгуулсан. (Хавсралт 24. Сургалтын бүртгэлийг [ЭНД](#) дарж харна уу)

Зураг 60. Ажилчдад сургалт орж буй байдал

13.7. Байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр орон нутаг болон иргэдтэй хамтран ажиллах санал санаачлагыг өөрийн нөхцөл боломжийн хүрээнд хэрэгжүүлэх

13.7.1 Дэлхийн усны өдөр

Дэлхийн усны өдрийг тохиолдуулан 2022 оны 03.22-ны өдөр Даланжаргалан сумын ерөнхий боловсролын бага, дунд ангийн нийт 100 гаруй сурагчдад “Газрын доорх усаа хайрлая” сэдэвт сургалт, “Усны үнэ цэн” сэдэвт гар зургийн уралдаан болон “АХА” тэмцээн зохион байгуулж тэмцээний шагналт байрын сурагчдад өргөмжлөл, мөнгөн шагнал, гарын бэлгийг гардуулав.

Мөн тус суманд байрлах 4 нийт гүний худгийн байранд “Унд ахуйн хэрэгцээнд ашиглах саваа хэрхэн зөв сонгох” тухай иргэдэд зөвлөмж өгч байршуулав.

Усны өдрийг тохиолдуулан Цемент шохойн үйлдвэрийн угаалтуур, нойлд усыг хэмнэх уриалга, суултуурын почкинд устай шил хийсэн.

Зураг 61. Усны үнэ цэнэ зургийн уралдааны ялагч хүүхдүүд

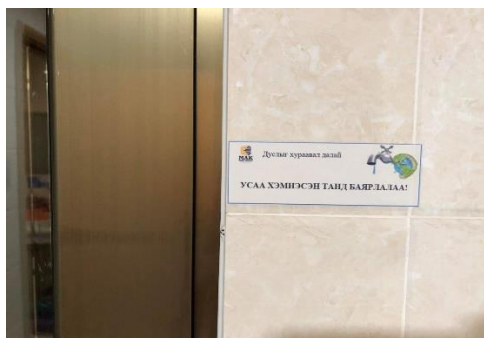
Зураг 62. Газрын доорх усаа хайрлая сэдэвт сургалт орж буй байдал

Зураг 63. “Усны талаарх мэдлэгээ дээшлүүлье” АХА тэмцээнд оролцож буй хүүхдүүд

Зураг 64. “Унд ахуйн хэрэгцээнд ашиглах саваа хэрхэн зөв сонгох” зааварыг сумын ашиглалтын худгуудад байршуулж буй байдал

Зураг 65. Усыг хэмнэх уриалга, суултуурын усанд шил хийсэн байдал

13.7.2 Нөлөөллийн малчдын худгийн усыг шинжлүүлэх, иргэдийн хүсэлтийг хүлээн авах

2022 оны 09-р сарын 20-нд үйлдвэрийн нөлөөллийн бүсийн иргэн Б. Батпүрэвийн хүсэлтээр унд ахуйн гар худгийн уснаас дээж авч итгэмжлэгдсэн “Ханлаб” ХХК-аар хими, хүнд металл, нян судлалын үзүүлэлтүүдийг шинжлүүлэн үр дүнг танилцуулсан ба 10-р сарын 15-нд гар худагт компаний зүгээс хамгаалах байр хийж хүлээлгэн өгсөн.

ЗАХИАЛГА № 2022/1684
ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Баттүрэн
ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-17688

№	ЭЛЕМЕНТ	НЭГЖ	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН	ЗӨВШӨӨРЧӨГ ДӨЖ ХЭМЖЭЭ /MNS 0900:2018/	СТАНДАРТ АРГА
1	pH	-	8.20	6.5-8.5	MNS ISO 10533:2001
2	Катион (K ⁺)	мг/л	6.01	-	MNS 5465:2005
3	Натри (Na ⁺)	мг/л	242.0	200.0	MNS ISO 2572:1999
4	Кальци (Ca ²⁺)	мг/л	26.40	100.00	
5	Магни (Mg ²⁺)	мг/л	17.02	30.00	
6	Аммоний (NH ₄ ⁺)	мг/л	<0.10	1.50	MNS ISO 7198-1:2006
7	Хлорид (Cl ⁻)	мг/л	297.6	350.0	MNS ISO 9297:2005
8	Сульфид (SO ₄ ²⁻)	мг/л	96.50	50.00	MNS ISO 11823:2011
9	Нитрат (NO ₃ ⁻)	мг/л	<0.05	1.00	MNS ISO 4811:2005
10	Нитрат (NO ₂ ⁻)	мг/л	1.84	50.00	MNS ISO 7993-3:2001
11	Карбонат (CO ₃ ²⁻)	мг/л	<1.50	-	MNS ISO 9963-1:2006
12	Гидрокарбон (HCO ₃ ⁻)	мг/л	229.49	-	
13	Нийт хатуулаг	мг/мл	2.72	7.00	
14	Хурдтай талхалт: TDS	мг/л	842.0	1000	MNS 4423:1997
15	Цэвэрлэлтийн үржлийн индекс	мг/л	38.47	-	
16	Исхлалт чандор (K/MnO ₄)	мг/л	3.12	-	MNS ISO 4889:1999
17	Фосфор (PO ₄ ³⁻)	мг/л	<0.05	3.5	MNS ISO 6878:2001
18	Фтор (F ⁻)	мг/л	3.12	0.7-1.5	MNS ISO 6879-1:2002
19	Хүчтэйгээр хатуулаг	мг/л	<0.10	0.1	
20	Чандор чандор (Cl _{max})	мг/л	<0.10	0.2-0.3	MNS ISO 7393-1:2001
21	Вольтаж	NTU	<10.0	1.5	
22	Металл (Ag)	мг/л	<0.01	0.1	
23	Хөвсгөлийн (Al)	мг/л	<0.025	0.50	
24	Машинд (As)	мг/л	<0.01	0.01	
25	Барь (B)	мг/л	0.44	2.40	
26	Барь (Ba)	мг/л	<0.01	0.70	
27	Берилли (Be)	мг/л	<0.001	0.002	
28	Кадми (Cd)	мг/л	<0.005	0.003	
29	Кобальт (Co)	мг/л	0.001	-	
30	Хром (Cr)	мг/л	<0.005	0.05	
31	Зэс (Cu)	мг/л	<0.02	2.0	MNS (ISO) 11885:2011
32	Тангст (Fe)	мг/л	<0.03	0.3	
33	Марганец (Mn)	мг/л	0.02	0.1	
34	Молибден (Mo)	мг/л	0.01	0.07	
35	Никель (Ni)	мг/л	<0.005	0.02	
36	Харуулагч (Pb)	мг/л	<0.01	0.01	
37	Сурьма (Sb)	мг/л	<0.01	0.02	
38	Селен (Se)	мг/л	<0.05	0.04	
39	Стронци (Sr)	мг/л	0.53	2.00	
40	Уран (U)	мг/л	<0.50	0.03	
41	Цинк (Zn)	мг/л	<0.01	5.0	
42	Цинк (Zn _{total})	мг/л	<0.002	0.01	
43	Мөнгөн ус (Hg)	мг/л	<0.001	0.001	

2022 оны 10 сарын 15-ний өдөр

ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН БИЧИГТ БАГИЙН ИРТЭН ББАНГУУРЭВИЙН ХҮСЭЛТЭЭР МАЛЧНЫ ХУДАГТ ХАМГААЛАХ БАЙР ХИЙЖ ХҮЭЭЛЭГЭН ӨГСӨН АЖЛЫН АКТ

“МАК ЦЕМЕНТ” ХХК-ийн Цемент шохойн үйлдвэрийн н.о.мөдлийн бүсийн иртэн Б. Баттүрэнийн хүсэлтээр малчны хуудат хамгаалах байр хийж 2022 оны 10-р сарын 15-нд хүдээлэн өгөв.

Хангалтаар дэслэн зураг, нийт гарсан зардалын дүнг хавсаргав.

Акт үндэсн:

Хоч шавын уулын хэсгийн дарга

Байгаль орчны мэргэжилтэн

Бичигт багийн иртэн

Н.Гантулга
Г.Ханасүрэн
Б.Баттүрэн

Зураг 64. Усны шинжилгээний хариу, хамгаалах байр барьж өгсөн акт

Зураг 65. Хамгаалах байр хийж өгсөн байдал

13.8 Өмнөговь аймгийн нөхөн сэргээлт болон ногоон байгууламжийн талбайнуудтай танилцан, туршилга судлах

2022 оны 04-р сарын 14-нөөс 15-ний хооронд Өмнөговь аймгийн Даланзадгад суманд 2006 оноос 10 жилийн хугацаатай хэрэгжиж буй Монгол-Солонгосын хамтарсан “Ногоон хэрэм” төслийн мод үржүүлгийн талбай, Баянзаг дахь заг үржүүлгийн газар, “Энержи ресурс” ХХК-ийн мод үржүүлгийн талбай, Хөөвөр, Бараадууз гуайн талбай нартай танилцан туршлага судалсан.

Зураг 66. Ногоон хэрэм төслийн талбайтай танилцаж буй байдал

Зураг 67. “Энержи ресурс” ХХК-н мод үржүүлэгтэй танилцаж буй байдал

14. ОЛОН НИЙТЭД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тайлагнах үйл ажиллагаа	Тайлан мэдээлэл хүлээн авах тал	Гүйцэтгэл	Биелэлтийн шалгуур
1	Үйлдвэрийн үйл ажиллагаатай танилцуулах	Даланжаргалан сумын иргэд, ЗДТГ-ын мэргэжилтэн	2022.10-р сарын 17-нд Даланжаргалан сумын ерөнхий боловсролын дунд сургуулийн сурагчид болон ЗДТГазрын мэргэжилтэнгүүд ирж үйлдвэрийн үйл ажиллагаатай танилцсан.	III-р улиралд
2	Даланжаргалан сумын Бичигт багийн иргэдэд БОННУ, БОМТ танилцуулах	Дорноговь аймгийн БОАЖГ	2022 оны 07-р сарын 27 нд Бичигт багийн иргэдийн нийтийн хурал зохион байгуулагдаж тус хуралд МАК Цемент ХХК нь Үйлдвэрийн нэмэлт тодотгол хийгдсэн 2022 оны БОННУ, 5 жилийн БОМТөлөвлөгөө, 2022 оны БОМТ биелэлтийн тайланг танилцуулав.	III-р улиралд
3	Тайланг хэвлэмэл хэлбэрээр, дараа оны төлөвлөгөөний төслийг танилцуулах	Дорноговь аймгийн БОАЖГ	2022 оны БОМТ-ний биелэлтийн тайланг холбогдох журмын дагуу боловсруулж, ажлын хэсгийн дүгнэлт гаргуулахаар орон нутгийн байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагуудад хүргүүлсэн бөгөөд тайлант онд багтаан холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагаар хянан баталгаажуулна.	11-р сарын 1 нд

14.1 Үйлдвэрийн үйл ажиллагаатай танилцуулах

2022.10-р сарын 17-нд Даланжаргалан сумын ерөнхий боловсролын дунд сургуулийн сурагчид болон ЗДТГазрын мэргэжилтэнгүүд ирж үйлдвэрийн үйл ажиллагаатай танилцсан.

Мөн 2022 оны 10-р сарын 12-14-ны хооронд мэргэжлийн байгаль орчны аудитын мэргэжилтэнгүүд ирж үйлдвэрийн үйл ажиллагаа болон ус ашиглалт, хог хаягдлын менежмент, химийн бодисын ашиглалт, нийцлийн үүрэг шаардлага зэргийг шалган үзэж, ISO 14001 олон улсын стандарт нэмвтрүүлэх боломж, зөвлөмжийг өгч ажиллав.

Зураг 68. Даланжаргалан сумын ЕБСургуулийн хүүхдүүд үйлдвэртэй танилцаж буй байдал

Зураг 69. Хөндлөнгийн аудитын мэргэжилтэнгүүд үйлдвэртэй танилцаж буй байдал

14.2 Даланжаргалан сумын Бичигт багийн иргэдэд БОННУ, БОМТ танилцуулах

2022 оны 07-р сарын 27 нд Бичигт багийн иргэдийн нийтийн хурал зохион байгуулагдаж тус хуралд МАК Цемент ХХК нь Үйлдвэрийн нэмэлт тодотгол хийгдсэн 2022 оны БОННУ, 5 жилийн БОМТөлөвлөгөө, 2022 оны БОМТ биелэлтийн тайланг танилцуулав.

Зураг 70. Бичигт багийн иргэдэд төсөл танилцуулж буй байдал

14.3 Тайланг хэвлэмэл хэлбэрээр, дараа оны төлөвлөгөөний төслийг танилцуулах

2022 оны БОМТ-ний биелэлтийн тайланг холбогдох журмын дагуу боловсруулж, ажлын хэсгийн дүгнэлт гаргуулахаар орон нутгийн байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагуудад хүргүүлсэн бөгөөд тайланг онд багтаан холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагаар хянан баталгаажуулна.

15. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ АЖЛЫН НИЙТ ЗАРДЛЫН ХЭМЖЭЭ

2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний төлөвлөсөн зардал 12,299,000.0 төгрөг төлөвлөн тусгаж гүйцэтгэлээр 44,593,500 төгрөг зарцуулсан. Үүнд орчны хяналт шинжилгээнд 6,483,800.0 төгрөг, байгаль хамгаалах ажилд 5,595,000.0 төгрөг, удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээнд 6,024,200 төгрөг, орчны тохижилт ногоон байгууламжинд 23,520,500 төгрөгийг тус тус зарцуулж ажилласан.

№	Хийгдэх ажлын чиглэл	Хийгдсэн ажлын тодорхойлолт	Зарцуулалт, мян.төг
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төсөв	Уурхайн сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	5,595,000.0
2	Орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлт	Үйлдвэрийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	23,520,500.0
3	Дүйцүүлэн хамгаалах үйл ажиллагаа	Ажил төлөвлөгдөөгүй	-
4	Нүүлгэн шилжүүлэлт, нөхөн олговор	Ажил төлөвлөгдөөгүй	-
5	Түүх соёлын өвийг хамгаалах	Ажил төлөвлөгдөөгүй	-
6	Осол эрсдэлийн менежмент	Уурхайд ажиллаж буй ажилчид бэртэж, гэмтэх, гал түймэрээс сэргийлэх арга хэмжээ авах	500,000.0
7	Хог хаягдлын менежмент	Уурхайн хог цэгийг ариутгах, ангилан ялгалтыг сайжруулах	2,250,000.0
8	Орчны хяналт шинжилгээ	Усны хяналт шинжилгээ	4,031,000.0
		Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ	932,800.0
		Хөрсний хяналт шинжилгээ	820,000.0
		Ургамлан бүрхэвч ба амьтны аймгийн судалгаа	700,000.0
9	Удирдлага зохион байгуулалт	Орон нутгийн иргэдтэй хамтран ажиллах, Байгаль орчны багц сургалт орох	6,024,200.0
10	Олон нийтэд тайлагнах	Мониторингийн ажилд олон нийтийг оролцуулах, төрийн байгууллагад мэдээ тайлан хүргүүлэх	220,000.0
НИЙТ ЗАРДАЛ, мян.төг			44,593,500

16. ДҮГНЭЛТ

Тайлант хугацаанд байгаль орчны дараах гол ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.

- Үйлдвэрийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд хавар, намрын тарилтаар нийт 3100 мод сөөг тарьж усалгаа, арчилгааг хийж гүйцэтгэсэн.
- Мод үржүүлгийн талбайд Сухай, Жигд, Бургас, Улиас, Гүйлс зэрэг модны 1200 ширхэг үрсэлгээг үр болон мөчрөөр тарьж ургуулав.
- 2022-2023 онд ISO 45001, 14001, 9001 олон улсын стандартуудыг нэвтрүүлэхээр мэргэжлийн аудитын байгууллагаас зөвлөмж авч эхний шатандаа ISO 45001 ХЭМАБ -ийг нэвтрүүлэхээр ажиллаж байна.
- Үйлдвэрийн процессийн үе шат дамжлагуудаас үүсч буй тоосжилтыг бууруулах зорилгоор тоос, сорогч цахилгаан шүүлтүүр болон ханцуйт уутан шүүлтүүрийг ашиглаж байна.
- Нөлөөллийн бүсийн малчин иргэдийн худгийн усны түвшинг хянах зорилготойгоор хөтөлбөр боловсруулан нийт 13 н айл өрхийн худгийг хэмжээд байна.
- Дэлхийн усны өдрийг тохиолдуулан Даланжаргалан сумын ерөнхий боловсролын сургуультай хамтран бага дунд ангийн хүүхдүүдийн дунд гар зургийн уралдаан зарлаж, сургалт орсон.
- Цемент шохойн үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас үүдэлтэй болзошгүй ба гол сөрөг нөлөөллийг хянах зорилгоор агаарын чанар, газар доорх ус, хөрсөн бүрхэвч зэрэг чиглэлээр орчны хяналт шинжилгээний ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.
- Компанийн нийгмийн хариуцлагын хүрээнд байгаль орчны чиглэлээр нөлөөллийн бүсийн бүх айл өрхүүдтэй уулзаж санал солилцон, иргэдийн хүсэлтээр малчны худгийн усыг шинжлүүлэх, шинээр худаг гаргах, худгийн хамгаалсан байр хийж өгөх гэх мэт ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.

17. ТАЙЛАНГИЙН ХАВСРАЛТУУД

1. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ
2. Хурд хэтрүүлэлтийн тайлан
3. Ус ашиглах дүгнэлт, гэрээ, ус ашиглах эрхийн бичиг
4. Усны тоолуурын гэрчилгээ, заалт, тоолуур салгасан суурилуулсан акт
5. Хаягдал усны дүгнэлт, гэрээ
6. Ногоон байгууламжийн усны зарцуулалтын бүртгэл 4-9-р сар
7. Ногоон байгууламжийн усалгаа арчилгааны хуваарилалт
8. Газар хөндөх зөвшөөрлийн хуудас
9. Малчдад өвс хүлээлгэн өгсөн акт
10. “Сан хими” ариутгалын ажлын гэрээ
11. Хог хаягдлын гэрээ
12. Хог хаягдлын цэвэрлэгээний хуваарилалт
13. Хуванцар сав хүлээлгэн өгсөн акт
14. Аюултай хог хаягдал хүлээлгэн өгсөн акт
15. Химийн бодисын сав баглаа боодол устгуулсан акт
16. Аюултай хог хаягдал устгагч “Түмэн эгшиг” ХХК-ийн гэрээ
17. Усны шинжилгээний хариу
18. Бохир усны шинжилгээний хариу
19. Хөрсний шинжилгээний хариу
20. Агаарын шинжилгээний хариу
21. Газрын гэрээ
22. Хог хаягдлын бүртгэл
23. Асгаралт мэдээлэх хуудас
24. Хяналт шалгалтын төлөвлөгөө, зөрчил илрүүлсэн тайлан
25. ERP сургалтын бүртгэл
26. Эмнэлэгийн хог хаягдлын гэрээ
27. Ус, хог, газрын төлбөрийн баримтууд

Хавсралт 1. Хурд хэтрүүлэлтийн тайлан

Агуулга

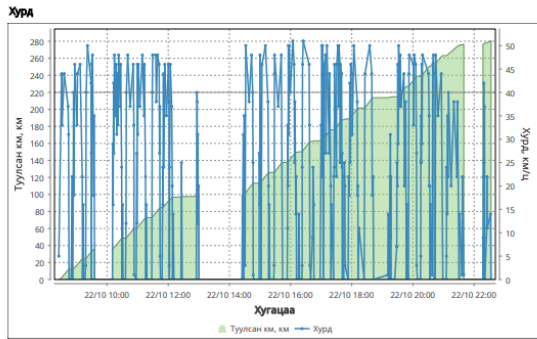
Хурд хэтрүүлэлтийн тайлан

Хамрах хугацаа: 2022 оны 10-р сарын 22 06:00 - 2022 оны 10-р сарын 23 06:00
(өдөр бүр 00:00 -с 23:59 хүртэл)

Бэлтгэсэн: 2022 оны 10-р сарын 23 06:26
Цагийн бүс: Улаанбаатар

Хово #04 / 77-99 ТТА / 3
 29-41 УАС / Land-79 / 5
 25-37 УАС / Land-78 / 7
 49-30 УБЛ / Автобус / 9
 47-89 УБЛ / Түлш / Хөх Цав 10
 45-69 УНС / Land-79 / 11
 27-80 УНӨ 12
 38-14 УАС / Land-78 / 13
 23-30 УНЧ / Land-79 / 14
 Хово #12 15
 Хово #02 / 77-66 ТТА / 16
 Хово #09 / 77-44 ТТА / 17
 Хово #06 / 66-22 ТТА / 19
 27-32 УАС / Land-79 / 21
 47-32 УНМ 22
 66-33 ТТА 23
 #52 77-22 ТТА 24

Хово #04 / 77-99 ТТА / . 2022 оны 10-р сарын 22 06:00 - 2022 оны 10-р сарын 23 06:00

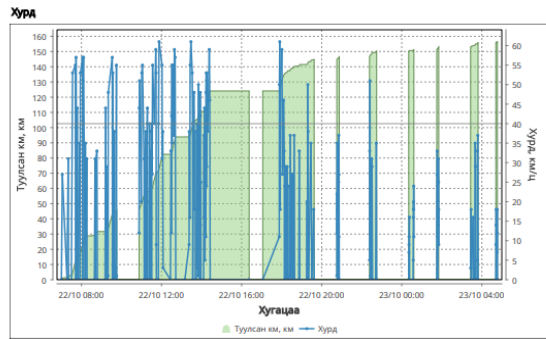

Хурд хэтрүүлэлт (өс 40 км/ц дрэх хугацаанд 1 мин.)

Эхлэх хугацаа	Үргэлжлэх хугацаа	Дундаж хурд км/ц	Дэд хурд км/ц	Хаяг
2022 оны 10-р сарын 22 (Өө): 47				
06:30	06:01	42	44	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
06:33	06:01	42	42	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
06:36	06:01	43	46	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
09:02	06:04	43	49	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
09:19	06:06	46	50	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
09:29	06:02	46	48	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
10:14	06:01	46	48	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
10:19	06:01	43	44	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
10:22	06:03	45	48	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
10:39	06:05	45	48	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
10:45	06:01	43	48	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
10:47	06:04	44	49	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:01	06:01	44	46	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:06	06:03	45	48	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:10	06:01	42	44	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:28	06:07	47	48	Хөх цавын зам / ИХУТ / Буланжаргалын - Даланжаргалын, Буланжаргалын, Говьсүмбэр
11:38	06:04	45	48	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:52	06:01	44	46	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:57	06:02	44	46	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь

Хурд хэтрүүлэлтийн тайлан: Хово #04 / 77-99 ТТА / Хуудас 3

29-41 УАС / Land-79 / . 2022 оны 10-р сарын 22 06:00 - 2022 оны 10-р сарын 23 06:00

Хурд хэтрүүлэлт (өс 40 км/ц дрэх хугацаанд 1 мин.)

Эхлэх хугацаа	Үргэлжлэх хугацаа	Дундаж хурд км/ц	Дэд хурд км/ц	Хаяг
2022 оны 10-р сарын 22 (Өө): 22				
07:32	06:05	51	55	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
07:38	06:04	50	55	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
07:56	06:07	53	57	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
08:04	06:03	53	57	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
09:20	06:06	48	51	Хөх цавын зам / ИХУТ / Буланжаргалын - Даланжаргалын, Буланжаргалын, Говьсүмбэр
09:27	06:05	50	57	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
10:53	06:04	50	55	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:00	06:03	52	55	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:32	06:05	55	59	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:38	06:05	55	59	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
11:51	06:10	55	61	ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
12:30	06:01	48	50	Хөх цавын зам / ИХУТ / Буланжаргалын - Даланжаргалын, Буланжаргалын, Говьсүмбэр
12:32	06:03	52	55	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
12:37	06:04	55	59	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
13:25	06:07	50	61	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
13:35	06:01	46	48	Хөх цавын зам / ИХУТ / Даланжаргалын, Дорноговь
13:55	06:01	44	48	ИХУТ / Шарын зам / Даланжаргалын, Дорноговь
14:13	06:01	48	53	Хөх цавын зам / ИХУТ / Буланжаргалын - Даланжаргалын, Буланжаргалын, Говьсүмбэр

Хурд хэтрүүлэлтийн тайлан: 29-41 УАС / Land-79 / Хуудас 5

Хавсралт 2. Худгийн тоолуурын гэрчилгээ

Чиглэл - 1

СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР

УСНЫ ТООЛУУРЫН БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ

№ **00220175**

.....-д
МАК цемент
(хэрэглэгчийн нэр)

ашиглаж байгаа ..... *ЛХСГ-80* ..... загварын ..... *40 м³* .....
хэмжих хязгаартай, ... *80* ..... мм-ийн голчтой № ..... *1609027968* .....-ын
халуун, хүйтэн усны тоолуурыг № ..... *024* ..... лацаар битүүмжилж
(доогуур зурах)

..... *2023* ..... оны ..... *8* ..... -р сарын ..... *30* ..... -ны өдөр хүртэл улсын
баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.

Шалгалтын дараах заалт: ..... *156547* ..... м³

Лабораторийн тэмдэг .....
Улсын шалгагчийн гарын үсэг, тэмдэг

.....
2021 ..... оны ..... *8* ..... -р сарын ..... *30* ..... -ны өдөр

Чиглэл - 2

СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР

УСНЫ ТООЛУУРЫН БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ

№ **042079**

.....-д
Далан мармаан МА/2
(хэрэглэгчийн нэр)

ашиглаж байгаа ..... *ДН-40* ..... загварын ..... *10 м³/ч* .....
хэмжих хязгаартай, ... *40* ..... мм-ийн голчтой № ..... *1703000122* .....-ын
халуун, хүйтэн усны тоолуурыг № ..... *47* ..... лацаар битүүмжилж
(доогуур зурах)

..... *2023* ..... оны ..... *08* ..... -р сарын ..... *06* ..... -ны өдөр хүртэл улсын
баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.

Шалгалтын дараах заалт: ..... *30088* ..... м³

Лабораторийн тэмдэг .....
Улсын шалгагчийн гарын үсэг, тэмдэг

.....
2021 ..... оны ..... *08* ..... -р сарын ..... *16* ..... -ны өдөр

40 м³/ч

СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР

УСНЫ ТООЛУУРЫН
БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ

№ **042080**

.....-Д
Давуулагчид уш МАК
(хэрэглэгчийн нэр)

ашиглаж байгаа *40 м³/ч* загварын *40 м³/ч*
50 хэмжих хязгаартай, *50* мм-ийн голчтой № *2010000252* -ын
халуун, хүйтэн усны тоолуурыг № *47* лацаар битүүмжилж
(доогуур зурах)
2023 оны *08* -р сарын *16* -ны өдөр хүртэл улсын
баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.

Шалгалтын дараах заалт: *048979*

 Лабораторийн тэмдэг

 Улсын шалгагчийн гарын үсэг, тэмдэг

2021 оны *08* -р сарын *16* -ны өдөр

*УШУ-н загвар үнэмлэхүй
ТӨВШН үүг үндэсний*

МЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР

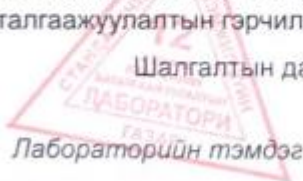
УСНЫ ТООЛУУРЫН
БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ

№ **042269**

.....-Д
МАК цемент
(хэрэглэгчийн нэр)

ашиглаж байгаа *DN-50* загварын *15 м³/ч*
50 хэмжих хязгаартай, *50* мм-ийн голчтой № *1703000378* -ын
халуун, хүйтэн усны тоолуурыг № *047* лацаар битүүмжилж
(доогуур зурах)
2024 оны *05* -р сарын *23* -ны өдөр хүртэл улсын
баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.

Шалгалтын дараах заалт: *14193*

 Лабораторийн тэмдэг

 Улсын шалгагчийн гарын үсэг, тэмдэг

2022 оны *05* -р сарын *23* -ны өдөр

Хавсралт 2. Тоолуурын заалт 1-9 р сар

ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН АШИГЛАЛТЫН ХУДГУУДЫН УСНЫ ТООЛУУРЫН ЗААЛТ

2022.01.01-01.31

№	Огноо	Үйлдвэр худаг №1			Үйлдвэр худаг №3			Үйлдвэр худаг №2			Нийт зөрүү /м3/	761.WT100 Ус извэрүүлэх байгууламж /м3/			Хягдал ус /м3/		Төлбөр мөнгөн дүнгээр/төг/			Төлбөр /мөнгөн дүнгээр/
		Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/		Түүхий ус /м3/	Процесс /м3/	Унд ахуй /м3/	Ногоон байгууламж	Зам арчлала	Процесс /185 төг/	Ногоон байгууламж /74 төг/	Зам арчлала /185 төг/	
1	Үйлдвэр	156918	159520	2602	83525	84297	772	30128	30128	0	3374	3374	1529.5							
2	Хөх шав			0							0									
3	ЗҮТ			0																
	Нийт дүн																			

Хянасан: "Даланжаргалан сум" Засаг даргын орлогч ..... /Э.СҮХБААТАР/

Завлт авсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны БОМэргэжилтэн ..... /Л. Хандсүрэн/

Боловруулсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны Дулаан хангамжийн инженер ..... /Ц.БҮЯНГЭМЭХ/

ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН АШИГЛАЛТЫН ХУДГУУДЫН УСНЫ ТООЛУУРЫН ЗААЛТ

Огноо: 2022-02-01
2022-02-28

№	Огноо	Үйлдвэр худаг №1			Үйлдвэр худаг №3			Үйлдвэр худаг №2			Нийт зөрүү /м3/	761.WT100 Ус извэрүүлэх байгууламж /м3/			Хягдал ус /м3/		Төлбөр мөнгөн дүнгээр/төг/			Төлбөр /мөнгөн дүнгээр/
		Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/		Түүхий ус /м3/	Процесс /м3/	Унд ахуй /м3/	Ногоон байгууламж	Зам арчлала	Процесс /185 төг/	Ногоон байгууламж /74 төг/	Зам арчлала /185 төг/	
1	Үйлдвэр	159520	161288	1768	84297	85657	1360	30128	30128	0	3128	3128	1617.8	1,784.30			299,293.0			299,293.0
2	Хөх шав			0							0									
3	ЗҮТ			0							0									
	Нийт дүн			1768							3128	3128	1617.8	1784.3						299,293.0

Хянасан: "Даланжаргалан сум" Засаг даргын орлогч ..... /Э.СҮХБААТАР/

Завлт авсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны БОМэргэжилтэн ..... /Д.ЭРДЭНЭЧИМЭГ/

Боловруулсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны Дулаан хангамжийн инженер ..... /Б.БОЛОРЦЭЦЭГ/

ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН АШИГЛАЛТЫН ХУДГУУДЫН УСНЫ ТООЛУУРЫН ЗААЛТ

Огноо: 3/1/2022
3/31/2022

№	Огноо	Үйлдвэр худаг №1			Үйлдвэр худаг №3			Үйлдвэр худаг №2			Нийт зөрүү /м3/	761.WT100 Ус извэрүүлэх байгууламж /м3/			Хягдал ус /м3/		Төлбөр мөнгөн дүнгээр/төг/			Төлбөр /мөнгөн дүнгээр/
		Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/		Түүхий ус /м3/	Процесс /м3/	Унд ахуй /м3/	Ногоон байгууламж	Зам арчлала	Процесс /185 төг/	Ногоон байгууламж /74 төг/	Зам арчлала /185 төг/	
1	Үйлдвэр	161288	161716	428	85657	91993	6336	30128	30128	0	6764	6764	5832.0	2,820.30			1,078,920.0			1,078,920.0
2	Хөх шав			0							0									
3	ЗҮТ			0							0									
	Нийт дүн										6764	6764	5832.0	2820.3						1,078,920.0

Хянасан: "Даланжаргалан сум" Засаг даргын орлогч ..... /Э.СҮХБААТАР/

Завлт авсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны БОМэргэжилтэн ..... /Д.ЭРДЭНЭЧИМЭГ/

Боловруулсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны Дулаан хангамжийн инженер ..... /Б.БОЛОРЦЭЦЭГ/

ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН АШИГЛАЛТЫН ХУДГУУДЫН УСНЫ ТООЛУУРЫН ЗААЛТ

Огноо: 4/1/2022
4/30/2022

№	Огноо	Үйлдвэр хуудag №1			Үйлдвэр хуудag №3			Үйлдвэр хуудag №2			Нийт зөрүү /м3/	761.WT100 Ус цэвэрүүлэх байгууламж /м3/			Хаягдал ус /м3/		Төлбөр мөнгөн дүнгээр/төг/			Төлбөр /мөнгөн дүнгээр/Т/
		Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/		Түүхий ус /м3/	Процесс /м3/	Унд ахуй /м3/	Ногоон байгууламж	Зам арчлала	Процесс /185 төг/	Ногоон байгууламж /74 төг/	Зам арчлала /185 төг/	
1	Үйлдвэр	161716	161716	0	91993	102718	10725	30128	30128	0	10725	10725	8565.8	1,929.60	348.70		1,584,680.4	25,803.80	-	1,610,484.2
2	Хөх нав	29889	32635	2746							2746				2746				508,010.0	
3	ЗУТ			0							0									
Нийт дүн											13471	10725	8565.8	1929.6						2,118,494.2

Хянасан: "Даланжаргалан сум" Засаг даргын орлогч..... /Э.СҮХБААТАР/

Заалт авсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны БОМэргэжилтэн..... /Г.ХАНДСҮРЭН/

Боловсруулсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны Дулаан хангамжийн инженер..... /Ц.БУЯННЭМЭХ/

ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН АШИГЛАЛТЫН ХУДГУУДЫН УСНЫ ТООЛУУРЫН ЗААЛТ

Огноо: 5/1/2022
5/31/2022

№	Огноо	Үйлдвэр хуудag №1			Үйлдвэр хуудag №3			Үйлдвэр хуудag №2			Нийт зөрүү /м3/	761.WT100 Ус цэвэрүүлэх байгууламж /м3/			Хаягдал ус /м3/		Төлбөр мөнгөн дүнгээр/төг/			Төлбөр /мөнгөн дүнгээр/Т/
		Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/		Түүхий ус /м3/	Процесс /м3/	Унд ахуй /м3/	Ногоон байгууламж	Зам арчлала	Процесс /185 төг/	Ногоон байгууламж /74 төг/	Зам арчлала /185 төг/	
1	Үйлдвэр	161716	161941	225	102718	115821	13103	30128	30128	0	13328	13328	11063.2	1,720.10	2,637.70		2,046,695.7	195,189.80	-	2,241,885.5
2	Хөх нав	32635	35594	2959							2959				2959				547,415.0	
3	ЗУТ	13618	14350	732							732									
Нийт дүн											17019	13328	11063.2	1720.1						2,789,300.5

Хянасан: "Даланжаргалан сум" Засаг даргын орлогч..... /Э.СҮХБААТАР/

Заалт авсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны БОМэргэжилтэн..... /Г.ХАНДСҮРЭН/

Боловсруулсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны Дулаан хангамжийн инженер..... /Ц.БУЯННЭМЭХ/

ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН АШИГЛАЛТЫН ХУДГУУДЫН УСНЫ ТООЛУУРЫН ЗААЛТ

Огноо: 6/1/2022
6/30/2022

№	Огноо	Үйлдвэр хуудag №1			Үйлдвэр хуудag №3			Үйлдвэр хуудag №2			Нийт зөрүү /м3/	761.WT100 Ус цэвэрүүлэх байгууламж /м3/			Хаягдал ус /м3/		Төлбөр мөнгөн дүнгээр/төг/			Төлбөр /мөнгөн дүнгээр/Т/
		Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/		Түүхий ус /м3/	Процесс /м3/	Унд ахуй /м3/	Ногоон байгууламж	Зам арчлала	Процесс /185 төг/	Ногоон байгууламж /74 төг/	Зам арчлала /185 төг/	
1	Үйлдвэр	161941	162045	104	115821	118930	3109	30128	30128	0	3213	8812.1	10080.5	1,812.90	3,245.00		1,864,899.9	240,130.00	-	2,105,029.9
2	Хөх нав	35594	38884	3290							3290				3290				608,650.0	
3	ЗУТ	14350	16148	1798							1798									
Нийт дүн											8301	8812.1	10080.5	1812.9						2,713,679.9

Хянасан: "Даланжаргалан сум" Засаг даргын орлогч..... /Э.СҮХБААТАР/

Заалт авсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны БОМэргэжилтэн..... /Г.ХАНДСҮРЭН/

Боловсруулсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны Дулаан хангамжийн инженер..... /Б.БОЛОРЦЭЦЭГ/

ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН АШИГЛАЛТЫН ХУДГУУДЫН УСНЫ ТООЛУУРЫН ЗААЛТ

Огноо: 7/1/2022
7/31/2022

№	Огноо	Үйлдвэр хуудag №1			Үйлдвэр хуудag №3			Үйлдвэр хуудag №2			Нийт зөрүү /м3/	761.WT100 Ус цэвэрүүлэх байгууламж /м3/			Хаягдал ус /м3/		Төлбөр мөнгөн дүнгээр/төг/			Төлбөр /мөнгөн дүнгээр/Т/
		Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/		Түүхий ус /м3/	Процесс /м3/	Унд ахуй /м3/	Ногоон байгууламж	Зам арчлала	Процесс /185 төг/	Ногоон байгууламж /74 төг/	Зам арчлала /185 төг/	
1	Үйлдвэр	162045	162059	14	0	9022	9022	30128	30697	569	9605	11569	6327.8	1,871.20	5,359.32		1,170,641.2	396,589.68	-	1,567,230.8
2	Хөх нав	38884	39976	1092							1092				2099.16				388,344.6	
3	ЗУТ	16148	17020	872							872									
Нийт дүн											11569	11569	6327.8	1871.2						1,955,575.4

Хянасан: "Даланжаргалан сум" Засаг даргын орлогч..... /Э.СҮХБААТАР/

Заалт авсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны БОМэргэжилтэн..... /Б.БАТСАЙХАН/

Боловсруулсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны Ус, Дулаан хангамжийн инженер..... /Б.БОЛОРЦЭЦЭГ/

ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН АШИГЛАЛТЫН ХУДГУУДЫН УСНЫ ТООЛУУРЫН ЗААЛТ

Огноо: 8/1/2022
8/31/2022

№	Огноо	Үйлдвэр худал №1			Үйлдвэр худал №3			Үйлдвэр худал №2			Нийт зөрүү /м3/	761.WT100 Ус цэвэрүүлэх байгууламж /м3/			Хягадал ус /м3/		Төлбөр мөнгөн дүнгээр/төг/			Төлбөр /мөнгөн дүнгээр/		
		Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/		Түүхий ус /м3/	Процесс /м3/	Унд ахуй /м3/	Ногоон байгууламж	Зам арчиглаа	Процесс /185 төг/	Ногоон байгууламж /185 төг/	Зам арчиглаа /185 төг/			
1	Үйлдвэр	162059	162077	18	9022	24951	15929	30697	32233	1536	17483	22816	5940.4	1,919.10	3,751.09			1,098,974.0	277,580.66	-	1,376,554.7	
2	Хөх шав	39976	44496	4520							4520				4520					836,200.0	836,200.0	
3	ЗУТ	17020	17833	813							813				813					60,162.00	60,162.00	
Нийт дүн											22816	22816	5940.4	1919.1								2,272,916.7

Хянасан: "Даланжаргалан сум" Засаг даргын орлогч..... /Г. СУХБААТАР/

Заалт авсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны БОМэргэжилтэн..... /Г. ХАНДСҮРЭН/

Боловсруулсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны Ус, Дулаан хангамжийн инженер..... /Ц.БУЯНГЭМЭХ/

ЦЕМЕНТ ШОХОЙН ҮЙЛДВЭРИЙН АШИГЛАЛТЫН ХУДГУУДЫН УСНЫ ТООЛУУРЫН ЗААЛТ

Огноо: 9/1/2022
9/30/2022

№	Огноо	Үйлдвэр худал №1			Үйлдвэр худал №3			Үйлдвэр худал №2			Нийт зөрүү /м3/	761.WT100 Ус цэвэрүүлэх байгууламж /м3/			Хягадал ус /м3/		Төлбөр мөнгөн дүнгээр/төг/			Төлбөр /мөнгөн дүнгээр/		
		Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/	Эхний заалт	Эцсийн заалт	Зөрүү /м3/		Түүхий ус /м3/	Процесс /м3/	Унд ахуй /м3/	Ногоон байгууламж	Зам арчиглаа	Процесс /185 төг/	Ногоон байгууламж /185 төг/	Зам арчиглаа /185 төг/			
1	Үйлдвэр	162077	162077	0	24951	37257	12306	32233	32237	4	12310	11463.3	1,924.80	2,243.20			2,120,706.8	142,435.20		2,263,142.0		
2	Хөх шав	44496	46650	2154							2154				2592.4					479,594.0	479,594.0	
3	ЗУТ	17833	18615	782							782				782					57,868.00	57,868.00	
Нийт дүн											15246	12310	11463.3	1924.8	3,025.20	2592.4						2,800,604.0

Хянасан: "Даланжаргалан сум" ЗДТ-ын ДАРГА..... /Б.ОЮУНВЯМБАЛ /Б.Сүрдаатар/

Заалт авсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны БОМэргэжилтэн..... /Г. ХАНДСҮРЭН/

Боловсруулсан: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-ны Ус, Дулаан хангамжийн инженер..... /Б.БОЛОРЦАЦАГ/

Хавсралт 2. Тоолуур салгасан, сууриулуулсан акт

"ЧАНДМАНЬ-ИЛЧ" ХХК
УСНЫ ТООЛУУР ХОЛБОЛТ, УГСРАЛТЫН АКТ

МАК Евро цемент

.....-д ашиглаж байгаа

ХХК марк 201800166 дугаар 50 голчтой 29899 заалттай хүйтэн усны тоолуурын холболт, угсралтын ажлыг хийн

Тоолуурын холболт, угсралтыг хийсэн

Усны тоолуурын төхөөрөлдөгч /Б.Эрдэнэбат/ (огов нэр)

Засварчин: (гарын үсэг) (огов нэр)

Хүтээн авсан:

гарын үсэг /огов нэр

2022 оны 03-р сарын 31-ны өдөр
Исцэн дугаар: 019978

"ЧАНДМАНЬ-ИЛЧ" ХХК
УСНЫ ТООЛУУР ХОЛБОЛТ, УГСРАЛТЫН АКТ

Валентина МАН ЧИМЕНТ

.....-д ашиглаж байгаа
DN-50 марк **402000378** дугаар **50** голчтой **15617** залттай хүйтэн усны тоолуурын холболт, угсралтын ажлыг хийв.

Тоолуурын холболт, угсралтыг хийсэн:

Усны тоолуурын техника /Б.Эрдэнэбат/
 (гарын үсэг) (овог нэр)

Засварчин: _____ / _____
 (гарын үсэг) (овог нэр)

Хүлээн авсан: _____
 гарын үсэг _____ овог нэр _____

2022 оны 05-р сарын 1-ны өдөр
Лауны дугаар: 019 926

Хавсралт 3. Ногоон байгууламжийн усны зарцуулалтын бүртгэл 4-9-р сар

Үйлдвэр, уурхай	Цемент шохойн үйлдвэр	Төрөл	Ус ашиглалт
Он	2022	Зориулалт	Ногоон байгууламж

Зөвшөөрөгдсөн хэмжээ /м3/	45,000.00	Нийт хэмжээ /м3/	15,316.71	Нийт төлсөн дүн	0.00
Үнэ /м3/	74.00	Нийт төлөх дүн	1,133,436.54	Төлбөрийн үлдэгдэл	1,133,436.54
Төлбөр-дүгнэлтээр	3,330,000.00				

Усны хэмжээ /сараар/   Усны төлбөр

#	Сар	Усны эх сурвалж	Усны хэмжээ /м3/
1	4-р сар	Хаягдал ус	323.60
2	5-р сар	Хаягдал ус	2,637.70
3	6-р сар	Хаягдал ус	3,245.00
4	7-р сар	Хаягдал ус	5,359.32
5	8-р сар	Хаягдал ус	3,751.09

Хавсралт 4. Хаягдал усны зөвшөөрөл, дүгнэлт, гэрээ

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд,
Барилга, хот байгуулалтын сайдын
2019 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн
А/719/189 дүгээр тушаалын хавсралт

ХАЯГДАЛ УС ХАЯХ, ЗАЙЛУУЛАХ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар: 03

МУЗТХ ажиллагаа Усны газар -ын гаргасан
/ Дүгнэлт гаргасан байгууллага /

2020 оны 11 дугаар сарын 20-ны өдрийн хаягдал ус хаях, зайлуулах 01 тоот дүгнэлтийг үндэслэн Дорноговь аймаг/нийслэл Далхандал сум/дүүргийн Усны өвсөг орлогоос - 570 метр байршилтай Усны өвсөг орлогоос / хаяг / үйл ажиллагааны чиглэл /

чиглэлээр хаягдал ус гаргаж байгаа Мэх цамхит эх -д / хүн, хуулийн этгээдийн нэр / Дорноговь аймаг/нийслэл Далхандал сум/дүүргийн Усны өвсөг орлогоос 570 метр байршилтай хаягдал ус зайлуулах цэг буюу хүрээлэн буй орчинд болон төвлөрсөн бохир усны шугамд жилд 22 874 мян.м³ хаягдал усыг “Хүрээлэн байгаа орчин, Усны чанар, хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015”, “Хүрээлэн байгаа орчин, усны чанар, Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 6561:2015” стандартаар тогтоосон норматив шаардлагад нийцүүлэн хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг / аль нь болохыг доогуур нь зурах /

нэг жилийн хугацаагаар олгож, ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ болон дүгнэлтийг зөрчөөгүй тохиолдолд зөвшөөрлийг жил бүр сунгагдсанд тооцно. Хаягдал усны хэмжээ болон хаягдал ус зайлуулах цэг, төвлөрсөн бохир усны шугамын байршил өөрчлөгдсөн тохиолдолд тухай бүр шинээр зөвшөөрөл олгоно.

Зөвшөөрлийн бичиг олгосон

МУЗТХ ажиллагаа
/ Зөвшөөрөл олгосон байгууллага /

Тамга

[Signature]
/ Гарын үсэг /

[Signature]
/ Гарын үсгийн тайлал /

2021 оны 11 -р сарын 20 -ны өдөр

ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ

2022 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдөр

Дугаар-30

Улаанбаатар хот
Утас:265528, 265578

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

1.1. Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

- Компанийн нэр: "МАК Цемент" ХХК
- Захирал: Б.Баттулга
- Холбоо барих утасны дугаар: 70107482, 99114746, 88979850
- Компанийн улсын бүртгэлийн дугаар: 9011478063
- Регистрийн дугаар: 5830974

1.2. Төслийн нэр, байршил

"МАК Цемент" ХХК-ийн МАК евро цементийн үйлдвэр Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт төмөр замын Олон овоот өртөөнөөс 500 метр, Хөх цавын шохойн чулууны ордоос 14 км-т, Элдэвийн нүүрсний уурхайгаас 21 км-т байрладаг. Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт хамаарч байна.

Хоёр. Хаягдал усны талаарх мэдээлэл

2.1. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил, цэвэрлэгээний арга, түвшин:

"МАК Цемент" ХХК-ийн ажилчдын хотхон оффисын хаягдал усыг 30 м³, 100 м³ багтаамжтай үнэр дарагч био шүүлүүр бүхий төмөр бетон саид урьдчилан хуримтлуулж, тусгай зориулалтын машинаар зөөвөрлөн, №1, №2 цэвэрлэх байгууламжид нийлүүлж, механик болон биологийн аргаар цэвэрлэн хөрсөнд нэвчүүлэн зайлуулдаг байна.

2.2. Хаягдал усны хэмжээ:

Тус компанийн унд-ахуйн хэрэглээнээс гарсан хаягдал усны хэмжээг тоолуурын заалт /гүйцэтгэлээр/-аар I улиралд 5'011.4 м³, II улиралд 5'095.8 м³, III улиралд 5'579.4 м³, IV улиралд 5'814 м³, технологийн хэрэгцээнд 74'682.24 м³/жил байхаар тооцов.

2.3. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ, төрөл:

"МАК Цемент" ХХК -иас ирүүлсэн "Монгол-Ус" ТӨҮГ-ын Усны хяналтын төв лабораторид хийлгэсэн хаягдал усны шинжилгээний дүнг хянан үзэхэд.

Бохирдуулах бодисын төрөл (I)	n-улиралд хийсэн шинжилгээний давтамж, n≥2	ЗДХ, (мг/л)	Сi - хаягдал усны холимог дээжин дэх I бохирдуулах бодисын дундаж агууламж, (мг/л)		
			II улирал Цэвэрлэх байгууламж 2	III улирал Цэвэрлэх байгууламж 1, 2	IV улирал Цэвэрлэх байгууламж 1, 2
Жинлэгдэх бодис	1/2/2	30	40	67.500	18.350
Органик бодис /XXX/	1/2/2	50	67.5	60.750	564.150
Органик бодис /БХХ/	2/2	20	-	-	214.295
Органик бодис /нийт азот/	1/2/2	15	4.72	62.915	53.180
Хүнд металл /манган/	2/2	0.5	-	0.728	0.140

Хүнд металл /никел/	2/2	0.2	-	0.177	-
Хүнд металл /кобальт/	2/2	0.02	-	0.105	-
Хүнд металл /цайр/	1/2/2	3	0.080	0.837	0.035
Хүнд металл /хром/	2/2	0.3	-	0.194	-
Хүнд металл /төмөр/	1/2/2	1	0.090	0.909	0.460
Хүнд металл /бор/	2/2	0.5	-	0.424	0.345
Хүнд металл /стронци/	1/2/2	2	0.026	0.544	0.510
Органик /ПНЧ/	2/2	20	-	-	20.160
Эрдэс бодис /фосфор/	2/2	1.5	-	-	5.655
Барий (Ba)	2/2	1.5	-	-	0.025

Гурав. Ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээ

3.1. Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1, 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэг, Засгийн газрын 2019 оны 316 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээ", БОАЖ-ын Сайд, Сангийн Сайдын 2021 оны А-406/226 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Хаягдал усны эзлэхүүн, бохирдуулах бодисын агууламжийг үндэслэн хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээг тогтоох журам, тооцоолох аргачлал", БОАЖ-ын Сайд, БХБ-ын Сайдын хамтарсан 2019 оны А-816/218 тоот тушаалаар батлагдсан "Хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээ", БОАЖ-ын Сайдын 2019 оны А/635 тоот тушаалаар батлагдсан "Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр ногдуулах журам"-ыг тус тус үндэслэн нэг, хоёрдугаар хавсралтын дагуу тооцоход:

Технологийн ус: Органик бодис /XXX/ $74'682.24 \text{ м}^3 * 0.8 * 50 \text{ төг/кг} = 2'987'289.6$

Ус бохирдуулсны төлбөрийн тооцоо:

№	Хамрагдах хугацаа	Ус бохирдуулсны төлбөр, төгрөгөөр	Нөхөн төлбөр, төгрөгөөр	Нийт төлбөр, төгрөгөөр
1	2021 оны унд ахуй	757,969.91	1,087,479.51	1,845,449.42
2	2021 оны технологи	2,987,289.60	-	2,987,289.60
Нийт төлбөр, төгрөгөөр		3,745,259.51	1,087,479.51	4,832,739.02

3.2. Нийт ус бохирдуулсны төлбөр: 4,832,739.02 төгрөгөөс Голомт банкны 1165117377 тоот дансны шилжүүлгээр 2021.08.12-ний өдөр ус бохирдуулсны төлбөрт төлсөн 758'025 төгрөгийг хасаж тооцоход 4,074,714.02 /Дөрвөн сая, далан дөрвөн мянга долоон зуун арван дөрвөн төгрөг хоёр мөнгө/ төгрөг ногдож байна.

3.3. Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.2 дахь заалтад заасны дагуу гуравдугаар хавсралтын дагуу тооцсон эргүүлэн ашигласан усны төлбөр болох 48'242'040 төгрөгийг 100% чөлөөлөв.

Дөрөв. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээний талаарх зөвлөмж

- 4.1. БОНХ-ийн Сайдын 2013 оны А-156 дугаар тушаалаар батлагдсан "Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам"-ын 2.1.4, 3.6.1 дэх заалтын дагуу хаягдал усны шугам дээр тоолуур суурилуулах;
- 4.2. Усны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.13 дахь заалтад заасны дагуу Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргаатай байгуулсан "Ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ"-г дүгнүүлж, сунгуулах;
- 4.3. Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь заалтад заасны дагуу Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргаагаар "Хаягдал ус хаях зайлуулах зөвшөөрлийн бичиг"-ийг сунгуулах;
- 4.4. Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа оны эхний улиралд багтаан гаргуулах бөгөөд улирал бүр хоёроос доошгүй хаягдал усны сорьц авч, итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэн, сүүлийн сарын 15-ны дотор ирүүлж байх;
- 4.5. "Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015" стандартаас давсан бол Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2, БОАЖ-ын Сайдын 2019 оны А/635 дугаар тушаалаар баталсан "Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр ногдуулах журам"-ын дагуу нөхөн төлбөр ногдуулахыг анхаарах;
- 4.6. Ус бохирдуулсны төлбөрийг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор харьяалах татварын албанд төлөх ба хугацаанд нь төлөөгүй бол Зөрчлийн тухай хуулиар хариуцлага хүлээх нөхцөл үүсэхийг анхаарах;
- 4.7. Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5-д заасны дагуу усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээг дүгнэсэн акт, хаягдал усны шинжилгээний дүгнэлтүүд, төлбөр төлсөн баримтыг Усны газрын office@water.gov.mn цахим хаягаар 2022 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

УСНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Д.ЧУЛУУНХҮҮ

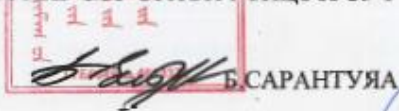

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
2019 оны А/634 тоот тушаалын хавсралт

БАТЛАВ.

УМАРД ГОВИЙН ГҮВЭЭТ-ХАЛХЫН
ДУНДАД ТАЛЫН САВ ГАЗРЫН
ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН АЛБАН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Б.САРАНТУЯА

БАТЛАВ.

“МАК ЦЕМЕНТ” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Б.БАТТУЛГА

ХАЯГДАЛ УСЫГ БАЙГАЛЬД ШУУД НИЙЛҮҮЛЖ БАЙГАА ХУУЛИЙН
ЭТГЭЭДТЭЙ БАЙГУУЛАХ УС БОХИРДУУЛСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ГЭРЭЭ

2022 оны 02 сарын 25-ны өдөр

Дугаар 03 050-5222

Чойр

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйл, 24.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Умард говийн Гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргаа 20~~20~~ оны 0~~0~~-р сарын 0~~0~~-ны өдрийн 03 дугаартай хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг үндэслэн нэг талаас Умард говийн Гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргаа /цаашид “Ус ашиглуулагч” гэх/, түүнийг төлөөлж Усны чанар экологи, төлбөрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Н.Солонго,

Нөгөө талаас: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, 19-р хороолол, Чингисийн өргөн чөлөө, “Монголын Алт” (МАК) ХХК-ийн Төв байр-44 хаягт байрлах 9011478063 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, 5830974 тоот регистрийн дугаартай “МАК ЦЕМЕНТ” ХХК /цаашид “Ус бохирдуулагч” гэх/, түүнийг төлөөлж Үйлдвэрийн дарга Д.Ганбат нар ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөр төлөх талаар харилцан тохиролцон энэхүү гэрээг 1 /нэг/ жилийн хугацаатай байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усыг Хүрээлэн байгаа орчин.Усны чанар.Хаягдал ус.Ерөнхий шаардлага” MNS 4943:2015 стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн байгальд шууд нийлүүлнэ.

2.2. Ус бохирдуулагч нь Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усны чанарыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлсэн тохиолдолд ус бохирдуулсны төлбөр, стандартын норматив шаардлагад нийцүүлээгүй тохиолдолд ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын хэмжээнээс хамааран 2-5 дахин шатлан өсгөх хэлбэрээр тооцож төлнө.

2.3. Төлбөр төлөгч нь Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усан дахь бохирдуулах бодист ногдох төлбөр, нөхөн төлбөрийг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор харьяалах татварын албанд төлнө.

2.4. Ус бохирдуулагч нь дараах мэдээллийг улирал тутамд Сав газрын захиргаа, харьяа татварын албанд хүргүүлнэ. Үүнд:

2.4.1. Хаягдал ус нийлүүлдэг хүч, хуулийн этгээдийн нэр;

- 2.4.2. Цэвэрлэх байгууламж болон зөөврийн машинд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;
- 2.4.3. Байгальд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;
- 2.4.4. Хаягдал усанд байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор хийлгэсэн шинжилгээний дүн;
- 2.4.5. Бохирдуулах бодисын ялгарал шилжилтийн системд усны бохирдлын мэдээллийг бүртгүүлнэ;
- 2.4.6. Ус бохирдуулсны төлбөр төлсөн тайлан.

Гурав. Ус ашиглуулагчийн эрх, үүрэг

- 3.1. Ус бохирдуулагчийг мэдээ, мэдээлэл, удирдлагаар хангаж, хяналт тавина.
- 3.2. Усны тухай хуулийн 17.1.8 дахь хэсэгт заасны дагуу Сав газрын захиргааны дүгнэлтийг үндэслэн Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4 дэх заалтад заасны дагуу Сум, дүүргийн Засаг дарга нь нутаг дэвсгэртээ хаягдал ус зайлуулах цэг тогтооно;
- 3.3. Сав газрын захиргаа болон сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал усыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэсэн, дахин ашигласан ус бохирдуулагчийг ус бохирдуулсны төлбөрөөс хөнгөлөх, чөлөөлөх жагсаалтыг гаргана.
- 3.4. Сав газрын захиргаа, сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал ус хаях, зайлуулах шаардлагыг зөрчсөн ус бохирдуулагчийн хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг цуцална.

Дөрөв. Ус бохирдуулагчийн эрх, үүрэг

- 4.1. Ус бохирдуулагч нь Сав газрын захиргаанаас мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө авах, хаягдал ус хаях, зайлуулах цэг тогтоолгох, ногдуулсан ус бохирдуулсны төлбөр болон нөхөн төлбөрийн хэмжээг үндэслэлгүй гэж үзвэл дээд шатны байгууллагад гомдол гаргах эрхтэй.
- 4.2. Ус бохирдуулагч нь үйл ажиллагаандаа энэхүү гэрээг болон холбогдох хууль, тогтоомж, дүрэм, журам, стандарт, норм норматив, ТЭЗҮ, зураг төсөл, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг мөрдөж ажиллана.
- 4.3. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усны эзлэхүүнийг тодорхойлох хэмжих хэрэгсэл (тоолуур)-ийг “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”-д заасны дагуу хаягдал усны шугамын гаргалгаан дээр суурилуулах тоолуур нь гаргалгааны шугамын голчтой адил байх бөгөөд мэдрэгчийн хийц нь хаягдал усны найрлагаас хамааран өөрчлөгдөх, эвдрэх, гэмтэх зэрэг эрсдэлээс хамгаалагдсан эд ангиар хийгдсэн байх шаардлагад нийцүүлэн суурилуулна.

Тав. Бусад

- 5.1. Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөл нь энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 5.2. Ус бохирдуулагч нь ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй бол Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.
- 5.3. Энэхүү гэрээг сунгах, дуусгавар болгох, хүчингүй болгохтой холбоотой асуудлыг 2 тал харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр шийдвэрлэнэ.
- 5.4. Энэхүү гэрээтэй холбогдон гарсан аливаа маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэх бөгөөд эс тохиролцвол иргэний журмаар шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Зургаа. Давагдашгүй хүчин зүйлс

6.1. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл /тухайлбал: газар хөдлөлт, үер, гал түймэр, хар салхи, халдварт өвчний тархалт болон байгалийн бусад аюулт үзэгдэл, ажил хаялт гэх мэт/-ийн нөхцөл байдлын улмаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний хариуцлагаас /нөхөн төлбөр, торгууль/ чөлөөлөгдөх үндэслэл болно.

6.2. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл бий болсныг нотолно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

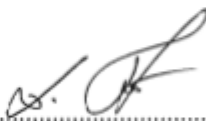
Ус ашиглуулагчийг төлөөлж :

Ус бохирдуулагчийг төлөөлж :

УСНЫ ЧАНАР ЭКОЛОГИ,
ТӨЛБӨРИЙН АСУУДАЛ
ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН

ҮЙЛДВЭРИЙН ДАРГА

/...../
/Н.Солонго/

/...../
/Д.Ганбат/

Хаяг: Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум,
3-р баг, 3-р байр

Хаяг : Дорноговь аймаг, Даланжаргалан
сум, Олон овоо баг

Утас: 70543598

Утас: 75759700

Хавсралт 5. Газар хөндөх зөвшөөрлийн хуудас

Байгаль орчны алба: Газрын менежмент

Завсар 12: Газар хөндөх зөвшөөрлийн хуудас

Үйлдвэр, уурхай:

Газар хөндөх зөвшөөрлийн хуудас

ХҮСЭЛТ ГАРГАГЧ БӨГЛӨНӨ:

1. Газар шорооны ажлын байршил:

- уурхайн суурингийн эргэн тойрон
- баяжуулах үйлдвэрийн орчим
- уурхайн карьер
- замын ажил
- засварын цехийн талбай
- хогийн цэг дээр
- бусад / 110 чамшгаан сүмч, ДХХ

2. Хэлтэс, газар, гэрээт байгуулагын нэр: /...../

3. Газар хөндөх шалтгаан

- Онгон хөрс хуулах
- уурхайн хөрс хуулах
- халт хашаа барих
- барилгын ажил
- шинэ зам үүсгэх
- хог/бохирын нүх усах
- хайрга, элсний карьер
- бусад /...../

4. Ажил эхлэх хугацаа: 2022.06.10. Ажил дуусах хугацаа: 2022.09.05.

5. Газар хөндөх талбайн хэмжээ: /...../

6. Үйл ажиллагааны танилцуулга өгсөн зөх / хавсаргах/

- төлөвлөгөө
- газрын зураг
- зураглал
- гэрэл зураг

7. Ажил дуусахад нөхөн сэргээлтэйг хэрхэн хийх тухай мэдээлэл

Хүсэлт гаргасан: /...../

Огноо: / 2022.06.09 /

Албан тушаал: / 1-р дугаар менежер /

Уурхайн даргын гарын үсэг: /...../

Огноо: /...../

110 чамшгаан сүмч

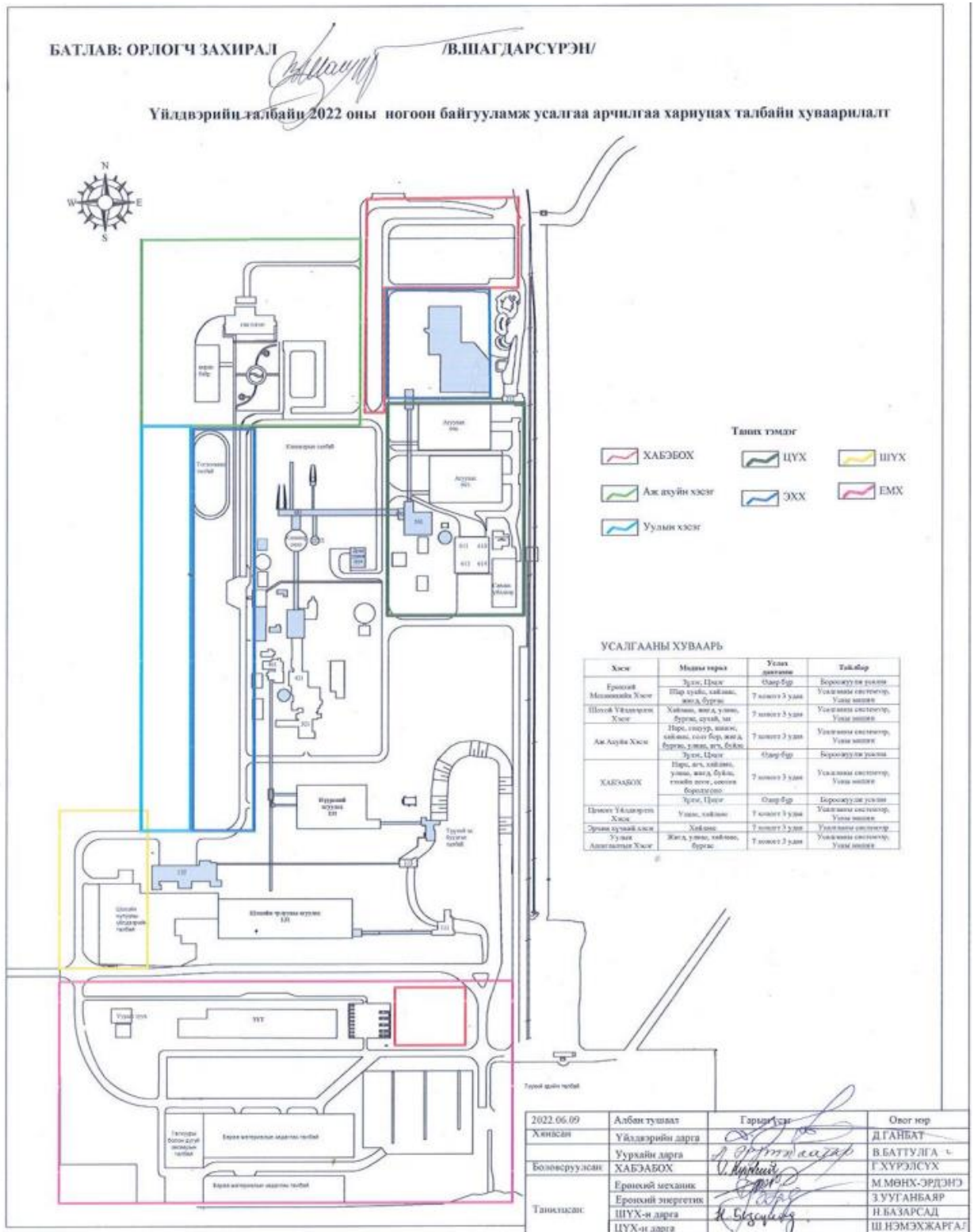
Хавсралт 6. Өвс хүлээлгэн өгсөн акт

МАК Цемент ХХК-аас айл орхүүдэд өвс хүлээлгэн өгсөн акт

2022.03.18 - 05.20

№	Овог нэр	Байршил	Өвсний хэмжээ, ш	Хүлээн авсан
1	Охинхонгор	Даламтаргаан / Бигийн бай	20	Хонгод
2	Б.Эрдэнэбаатар	Даламтаргаан / Бигийн бай	20	Тэр
3	Б.Нэрцуй	Даламтаргаан / Бигийн бай	20	Нэрцуй
4	Б.Ахаива	Даламтаргаан / 5р бай	20	Ахаива
5	У.Насанбуян	Даламтаргаан / 5р бай	20	Тангуйна
6	Д.Өвс айхан	Даламтаргаан / 4-р бай	20	Өвс айхан
7	Т.Нурланцогзол	Даламтаргаан / 4р	20	Нара
8	Г.Бэлдэгүрэн	Даламтаргаан / 1-р бай	20	Бэлдэгүрэн
9	Д.Биданцуй (Хүрэнцуй)	Даламтаргаан / 3р бай	20	Хүрэнцуй
10	Баттүрэг	Даламтаргаан / 3р бай	20	Баттүрэг
11	Д.Отгонхонгор	Даламтаргаан / Бигийн бай	20	Хонгод
12	Т.Батцэцэг	Даламтаргаан / 4р бай	20	Батцэцэг
13	Т.Өнөрбаяр	Даламтаргаан / 4р бай	20	Батцэцэг
14	Б.Балрмалнай	Даламтаргаан / 4р бай	20	Өнөр
15	Ээлдэгүрэн	Даламтаргаан / Бигийн бай	40	Балрмалнай

Хавсралт 7. Ногоон байгууламжийн усалгаа, арчилгааны хуваарилалт

Хавсралт 8. “Сан хими” ариутгалын ажлын гэрээ

<p>БАТЛАВ: “МАК ЦЕМЕНТ” ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Б.БАТТУЛГА</p> <p>УЛААНБААТАР ХОТ МАК ЦЕМЕНТ ХХК ТТС 222 2 3630974</p>	<p>БАТЛАВ: “САН ХИМИ” ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ Ц.ЭНХЦЭЦЭГ</p> <p>САН ХИМИ ХХК</p>	
<p>АХУЙН ХОРТОН ШАВЬЖ, МЭРЭГЧ УСТГАХ, ХАЛДВАРГҮЙТГЭЛ, АРИУТГАЛЫН АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ</p>		
2020 оны 10 сарын 20 өдөр	№ 285-5220	Улаанбаатар хот
<p>Нэг талаас: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 14-р хороо, 19 хороолол, Чингисийн өргөн чөлөө, Төв байр-44 хаягт байрлах, 5830974 тоот регистрийн дугаартай “МАК Цемент” ХХК /цаашид “Захиалагч” гэх/ түүнийг төлөөлж ХАБ-ын албаны дарга Д.Бадамдамдин,</p> <p>Нөгөө талаас: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 5-р хороо, Энхтайваны өргөн чөлөө, “Эрдэнэ суварга” төв, 403 тоот хаягт байрлах, 6211755 тоот регистрийн дугаартай, АҮХ-18-22-3640 тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний дугаартай “Сан хими” ХХК /цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх/, түүнийг төлөөлж гэрээний менежер Б.Болортуяа /цаашид хамтад нь “Талууд” гэх/ бид нар Монгол Улсын Иргэний хууль, Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эрүүл ахуйн тухайн хууль, ариутгал, халдваргүйтгэл, шавьж, мэрэгч устгалын үйл ажиллагаатай холбоотой хууль, тогтоомж, стандарт, техникийн зохицуулалт, Захиалагчийн цэвэрлэгээ, ариутгал, хортон шавьжийн хяналтын журам, заавар болон эрх зүйн бусад актын хэм хэмжээний хүрээнд дараах нөхцөлүүдийг харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.</p>		
<p>Нэг. Нийтлэг үндэслэл</p>		
<p>1.1. Энэхүү гэрээгээр Гүйцэтгэгч нь Захиалагчийн Цементийн үйлдвэр (Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сум), Хөөтийн уурхай (Дундговь аймгийн Баянжаргалан сум), Гөлтгөнийн уурхай (Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сум) байгууламжуудын ариутгал, халдваргүйтгэл, ахуйн хортон шавьж, мэрэгч устгалын ажлыг холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журам, норм стандарт нийцүүлэн мэргэжлийн өндөр түвшинд чанартай, үр дүнтэй хийж гүйцэтгэн ажлын үр дүнг шинжилгээний хариуны хамт Захиалагчид хүлээлгэн өгөх, Захиалагч нь Гүйцэтгэгчийг гэрээгээр тохиролцсон ажлыг хийж гүйцэтгэх нөхцөл боломжоор хангах, гэрээний үнийг гэрээнд заасан нөхцөлийн дагуу толохтэй холбогдох харилцаанд Талуудын эрх, үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгон зохицуулна.</p> <p>1.1. Энэхүү гэрээ нь Талуудын эрх бүхий албан тушаалтнууд гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарж баталгаажуулснаас хойш 1 жилийн хугацаанд хүчинтэй байна.</p>		
<p>Хоёр. Гэрээний зүйл, хугацаа</p>		
<p>2.1. Энэхүү гэрээгээр Гүйцэтгэгч нь Захиалагчийн Цементийн үйлдвэр, Хөөтийн уурхай, Гөлтгөнийн уурхайн байгууламжуудын нийт 10,400 м.кв талбайд ариутгал, халдваргүйтгэл, ахуйн хортон шавьж, мэрэгч устгалын ажил /цаашид “Гэрээт ажил” гэх/-ыг холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журам, норм стандартад нийцүүлэн дор дурдсан найрлага бүхий химийн бодисоор мэргэжлийн өндөр түвшинд чанартай хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:</p>		

- 2.1.1. Халдваргүйтгэл - Клорсепт 17 ариутгалын бодисыг 0,2% концентрациар, онцгой байдалд Клорсепт 25 бодис,
- 2.1.2. Шавьж устгал – Жилью,
- 2.1.3. Мэрэгч устгал - Бромадиолон.
- 2.2. Гэрээт ажилд ашиглах өгөөш, хор, бодисууд нь Монгол Улсад зөвшөөрөгдсөн, гарал үүсэл, шинжилгээний бичигтэй, хүн, хүрээлэн буй орчин, бүтээгдэхүүнд хор хөнөөл үзүүлэхээргүй, үйлдвэрлэлийн болон оффисын ажлын орчин, мөн чанарт тохирсон байна.
- 2.3. Гэрээт ажилд ашиглах өгөөш, хор, бодисуудын тунг холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм, стандартад заасан хэмжээнээс хэтрүүлэхгүй байна.
- 2.4. Захиалагчийн урьдчилан тооцсоноор халдваргүйтгэл, шавьж, мэрэгч устгах ажиллагаа нь 10,400 м.кв талбайд хийгдэнэ.
- 2.5. Гүйцэтгэгч нь Гэрээт ажлыг 1 жилд 2 удаа буюу хавар, намрын улиралд хийж гүйцэтгэнэ. Талууд Гэрээт ажлын хуваарийг хамтран баталж ажиллана.
- 2.6. Гүйцэтгэгч нь Гэрээт ажлыг бүрэн хийж гүйцэтгэж дууссаны дараа Захиалагчийн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт орших Цементийн үйлдвэр, Хөөтийн уурхай, Гөлтгөнийн уурхайн байгууламжуудын ариутгал, халдваргүйтгэл, ахуйн хортон шавьж устгалын ажил гүйцэтгэсэн талаарх тодорхойлолтыг төрийн эрх бүхий байгууллагад гаргаж өгнө.

Гурав. Гэрээний үнэ, төлөх нөхцөл

- 3.1. Гэрээт ажлын хөлс нь аливаа татвар хураамж /НӨАТ тооцсон/ багтсан дүнгээр 1 м.кв тутамд 337 (гурван зуун гучин долоо) төгрөг байна. Үүнд:
  - 3.1.1. Шавьж устгалын үйлчилгээ 1 м.кв нь 180 төгрөг,
  - 3.1.2. Мэрэгч устгалын үйлчилгээ 1 м.кв нь 100 төгрөг,
  - 3.1.3. Халдваргүйтгэлийн үйлчилгээ 1 м.кв нь 57 төгрөг.
- 3.2. Талуудын урьдчилан тооцоолсноор аливаа татвар хураамж /НӨАТ тооцсон/ багтсан дүнгээр Гэрээт ажлыг гүйцэтгэх 1 удаагийн хөлс нь 3,504,800 (гурван сая таван зуун дөрвөн мянга найман зуун) төгрөг байх бөгөөд нийт 2 удаагийн ажлын хөлс нь 7,000,000 (долоон сая) төгрөг байна.
- 3.3. Гэрээний үнийн дүнд ашиглах өгөөш, хор, бодис, багаж, тоног төхөөрөмж, Гүйцэтгэгчийн ажилчдын цалин, хоол, унааны зардал зэрэг Гүйцэтгэгч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлэхэд шаардлагатай бүхий л зардал багтсан болно.
- 3.4. Гэрээт ажлыг гүйцэтгэх талбайн хэмжээ өөрчлөгдсөн тохиолдолд Гэрээт ажлыг бүрэн гүйцэтгэж дууссаны дараа Гэрээт ажлыг хийж гүйцэтгэсэн талбайн хэмжээг гэрээний 3.1-д заасан нэгжийн үнэлгээгээр Гэрээний үнийг тооцон гаргаж, акт үйлдэнэ.
- 3.5. Захиалагч нь Гэрээт ажлын гүйцэтгэлтэй уялдуулан гэрээний үнийг дараах байдалаар толно. Үүнд:
  - 3.5.1. Захиалагч нь гэрээний үнийн урьдчилгаа болгон гэрээний 3.2-т заасан нийт үнийн **40 хувь** буюу **2,800,000 (хоёр сая найман зуун мянган)** төгрөгийг Гүйцэтгэгчийн нэхэмжлэхийг үндэслэн түүний дансанд толно.
  - 3.5.2. Гүйцэтгэгч нь нийт 2 удаагийн Гэрээт ажлыг бүрэн дуусгаж, Гэрээт ажлын үр дүнг, шинжилгээний бичиг, гэрээний 2.6-д заасан тодорхойлолтын хуулбарын хамт актаар Захиалагчид хүлээлгэн өгснөөс хойш гэрээний үнийн үлдэгдэл төлбөрийг акт, Гүйцэтгэгчийн нэхэмжлэхийг үндэслэн түүний дансанд толно.
- 3.6. Гүйцэтгэгчийн дансны мэдээлэл: Хаан банкны 5009880353 тоот төгрөгийн данс.

11.3. Талууд энэхүү гэрээтэй холбоотой үүссэн аливаа маргаантай асуудлыг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэх бөгөөд

11.4. Энэхүү гэрээг 3 хувь үйлдэж, Захиалагч 2 хувь, Гүйцэтгэгч 1 хувийг тус тус хадгалсан нь хуулийн ижил хүчинтэй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ХАБ-ын албаны дарга Д.Бадамдамдин

Гэрээний менежер Б.Болортуяа

Ахлах хуульч Т.Жавхлан

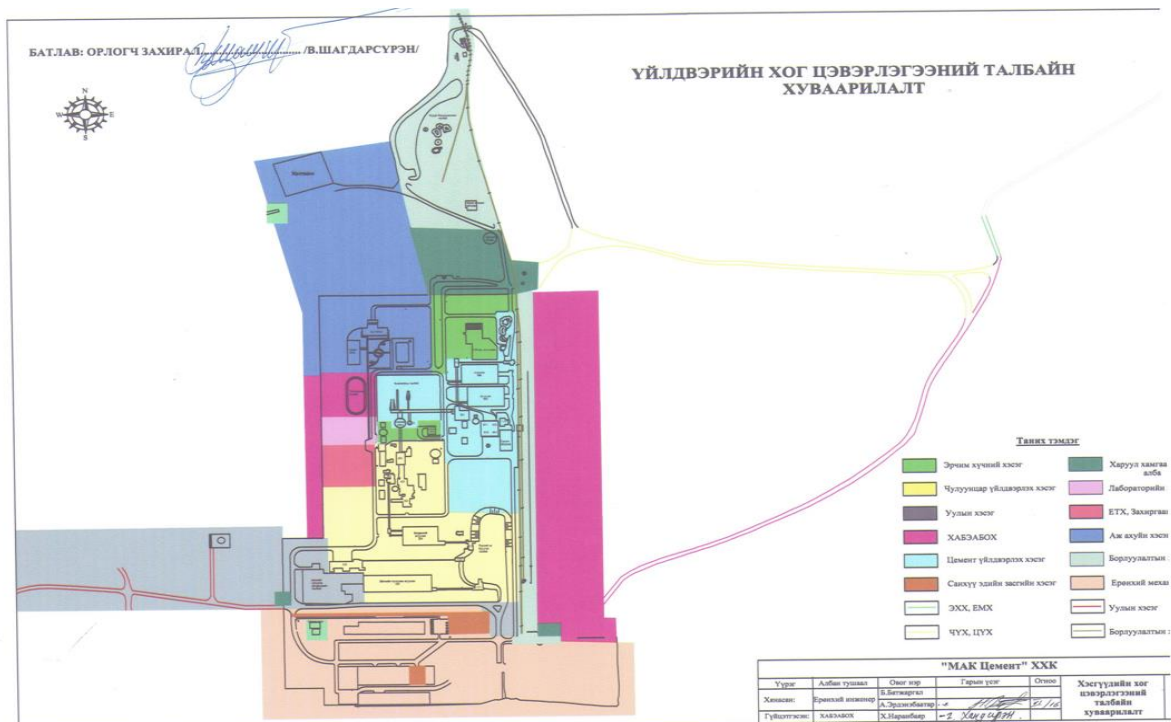

Утас: 75759700,

И-мэйл: ariunsaikhan.m@mak.mn
gantuya.g@mak.mn

Утас: 70002326, 88046169

И-мэйл: turuu6169@gmail.com
sankhimi@gmail.com

Хавсралт 9. Хог хаягдал цэвэрлэх талбайн хуваарилалт

Хавсралт 10. Хог хаягдлын бүртгэл

Үйлдвэр, уурхай	Он сар	Хог хаягдлын ангилал	Хог хаягдлын төрөл	Хог хаягдлын хэмжээ /т/	Дахин ашигласан /т/
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/07	Ахуйн	Хоолны үлдэгдэл	0.25	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/07	Ахуйтай	Тосны шүүр	0.7	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/07	Ахуйтай	Ахуймлятор	1	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/07	Дахин боловсруулах	Шилэн сав	0.13	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/07	Дахин боловсруулах	Хуванцар сав	0.01	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/07	Дахин боловсруулах	Хаягдал тос, тосолгооны материал	6	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/07	Ахуйн	Цаасан хайрцаг ба цаасны үлдэгдэл	0.28	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Дахин ашиглах боломжгүй	Ерөнхий булах хог	5	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Дахин ашиглах	Поошиг / 200 литр /	0.85	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Дахин ашиглах	Агаарын шүүр	0.15	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Ахуйтай	Ахуймлятор	5	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Ахуйтай	Тосны шүүр	0.24	0.06
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Дахин ашиглах	Хаягдал төмөр	0.04	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Ахуйн	Хоолны үлдэгдэл	0.64	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Ахуйн	Цаасан хайрцаг ба цаасны үлдэгдэл	0.18	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Дахин боловсруулах	Хуванцар сав	0.09	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06	Дахин боловсруулах	Шилэн сав	0.13	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Дахин боловсруулах	Хаягдал тос, тосолгооны материал	3	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Дахин ашиглах	Хаягдал мод	3	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Ахуйн	Хоолны үлдэгдэл	0.27	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Дахин ашиглах боломжгүй	Ерөнхий булах хог	15	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Дахин ашиглах	Хаягдал дугуй /Том /	5	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Дахин ашиглах	Хаягдал дугуй /Жижиг/	2	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Ахуйтай	Ахуймлятор	4	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Ахуйн	Цаасан хайрцаг ба цаасны үлдэгдэл	0.1	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Дахин боловсруулах	Хуванцар сав	0.16	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Дахин боловсруулах	Шилэн сав	0.12	0.02
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Ахуйтай	Хаягдал антифриз	1	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Дахин ашиглах	Агаарын шүүр	0.14	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05	Ахуйтай	Тосны шүүр	0.28	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Дахин боловсруулах	Шилэн сав	1	0.2
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Ахуйн	Хоолны үлдэгдэл	0.818	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Ахуйн	Цаасан хайрцаг ба цаасны үлдэгдэл	0.141	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Дахин боловсруулах	Хуванцар сав	0.162	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Дахин ашиглах	Агаарын шүүр	0.1	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Ахуйтай	Тосны шүүр	0.3	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Дахин ашиглах боломжгүй	Ерөнхий булах хог	1.5	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Ахуйтай	Ахуймлятор	2	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Дахин боловсруулах	Хаягдал тос, тосолгооны материал	3	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04	Ахуйтай	Хаягдал антифриз	2	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03	Дахин боловсруулах	Хуванцар сав	0.05	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03	Дахин ашиглах	Поошиг / 200 литр /	0.9	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03	Дахин боловсруулах	Хаягдал тос, тосолгооны материал	2.5	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03	Ахуйн	Цаасан хайрцаг ба цаасны үлдэгдэл	0.07	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03	Дахин ашиглах	Хаягдал төмөр	3.2	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03	Дахин боловсруулах	Шилэн сав	0.21	0.1
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03	Дахин ашиглах боломжгүй	Ерөнхий булах хог	9	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03	Ахуйтай	Хаягдал антифриз	1	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03	Ахуйн	Хоолны үлдэгдэл	0.8	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/02	Дахин боловсруулах	Хаягдал тос, тосолгооны материал	3	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/02	Дахин боловсруулах	Хуванцар сав	0.04	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/02	Ахуйн	Цаасан хайрцаг ба цаасны үлдэгдэл	0.04	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/02	Дахин ашиглах боломжгүй	Ерөнхий булах хог	10	0
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/02	Дахин боловсруулах	Шилэн сав	0.17	0.08
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/02	Ахуйн	Хоолны үлдэгдэл	1	0

Хавсралт 11. Дахивар хаягдал хүлээлгэн өгсөн акт

МАК ЦЕМЕНТ ХХК

2022 оны 05 сарын 07 өдөр

№.....

Дорноговь аймаг
Даланжаргалан сум

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМАНД БАЙРЛАХ “МАК ЦЕМЕНТ” ХХК ҮЙЛДВЭРЭЭС ГАРСАН ХАЯГДАЛ ХУВАНЦАР САВЫГ “ЭКО ГОВЬ” ХХК ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГСӨН АЖЛЫН АКТ

“МАК Цемент” ХХК нь Дорноговь аймаг Даланжаргалан суманд байрлах бөгөөд үйлдвэрээс гарсан ахуйн хуванцар савыг Дорноговь аймагт үйл ажиллагаа явуулдаг Эко Говь ХХК-д тээвэрлэн авч ирж нийт ...100... кг хүлээлгэн өгсөн болно.

Акт үйлдсэн:

Байгаль орчны мэргэжилтэн

Э.Батсайхан

Э.Батсайхан

Эко говь ХХК

Хавсралт 12. Хаягдал тос хүлээлгэн өгсөн акт

2022- тоот гэрээний
Хавсралт № 1

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
2018 оны 02 сарын 02-ны өдрийн А/21 дугаар
тушаалын 1 дүгээр хавсралт

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ХАЯГДЛЫН ДАГАЛДАХ БИЧИГ

№

Дагалдах бичгийн дугаар: .....

/шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт хуудас хэрэглэнэ/

1. Үүсгэгчийн талаарх мэдээлэл: Бүртгэлийн дугаар: 001190 Нэр: “МАК Цемент” ХХК- Цемент шохойн үйлдвэр									
2. Аюултай хог хаягдлыг хүлээлгэн өгсөн:									
Овог нэр	Албан тушаалтан	Гарын үсэг /тамга/	Огноо:						
Ганбат	БОМэргэжилтэн	Хандсүрэн	2022 он 09 сар 23 өдөр						
3. Тээвэрлэгчийн талаарх мэдээлэл: 1/ Тээврийн хэрэгслийн улсын дугаар: ..... Тээвэрлэгчийн бүртгэлийн дугаар: ..... Тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр:..... Тээвэрлэгчийн бүртгэлийн дугаар:.....									
4. Аюултай хог хаягдлын талаарх мэдээлэл:									
	Аюултай хог хаягдлын нэр	Аюулын ангилал	Савлагааны бүлэг	Савны дугаар		Төрөл	Хэмжээ	Нэгж/кг Эсвэл/ш	Аюултай хог хаягдлын код
1.	Хаягдал тос, масло, гидрийн шингэн	А	-	-	-	-	18	тн	3130501
5. Тээвэрлэх үед анхаарах нэмэлт зааварчилгаа, мэдээлэл:									
6. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авсан тээвэрлэгч : Монпиги Ойл ХХК									
1. Овог нэр:.....			Гарын үсэг:.....			2022 он .... сар .... өдөр			
7. Үл зохицол:									
8. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчийн талаарх мэдээлэл:									
Аж ахуйн нэгжийн нэр: Монпиги Ойл ХХК БОАЖЯ Хог хаягдлын мэдээллийн сан Бүртгэлийн дугаар: № 001206 Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авсан: МОНПИГИ-ОЙЛ ХХК									
Овог нэр : Б.Наранхүү		Албан тушаал Захирал		Гарын үсэг/тамга/ 4388054 2022040022.....		Огноо 2022 он 09 сар 23 өдөр			

Байгаль орчин, аялал жуучлалын сайдын 2018 оны 02 дугаар сарын 02-ны өдрийн А/21 дугаар тушаалын 6 дугаар хавсралт

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭГЧИЙН ТАЙЛАНГИЙН МАЯГТ
"Мак...цемент..." ХХК

1. Тайлангийн жил 2022 он

2. Аюултай хог хаягдал устгах үйл ажиллагаа эрхлэгчийн талаарх мэдээлэл:
 Бүртгэлийн дугаар: 000015
 Аж ахуйн нэгжийн нэр: Алтан Оршихуй Групп ХХК
 Байгууламжийн нэр: "Ахуй мандал" дахиварын үйлдвэр
 Байгууламжийн хаяг:
 Аймаг/хот: Улаанбаатар хот
 Сум/дүүрэг: Багахангай дүүрэг
 Баг/хороо: 01-р хороо
 Гудамж, дугаар: Химийн гудамж үйлдвэрийн байр

3. Аюултай хог хаягдал устгуулагчийн (Үүсгэгчийн) талаар мэдээлэл:
 Бүртгэлийн дугаар: 1
 Аж ахуй нэгжийн нэр: ХХК

4. Устгасан хог хаягдалын мэдээлэл (Устгасан мэдээлэлийг 2-р хуудаст хавсаргав)

№	Код						Аюултай хог хаягдалын нэр	Устгасан хэмжээ	Хэмжих нэгж	Устгасан арга
1	1	3	0	1	0	5	Хлор агуулаггүй эрдсийн гидравлик тос			дахин боловсруулсан
2					0	6	Нийлэг гидравлик тос			
3					0	7	Био задралд түргэн ордог гидравлик тос			
4					0	8	Бусад төрлийн гидравлик тос			
5	1	3	0	2	0	1	ХХХайрцагны болон тосолгооны хлор эрдсийн тос			
6					0	2	ХХХайрцагны болон тосолгооны хлор агуулаггүй эрдсийн тос		тн	
7					0	3	ХХХайрцагны болон тосолгооны нийлэг тос			
8					0	4	ХХХайрцагны болон тосолгооны бусад тос			
9					0	5	ХХХайрцагны болон тосолгооны бусад тос			

10	1	3	0	3	0	3	Хлор агуулаагүй тусгаарлагч болон дулаан дамжуулагч эрдэсийн тос			
11					0	4	Нийлэг тусгаарлагч болон дулаан дамжуулагч тос			
12					0	6	Бусад төрлийн тусгаарлагч болон дулаан дамжуулагч тос	=	ТН	
13	1	3	0	5	0	1	Түлшний тос дизель	=	ТН	дахин
14					0	3	Бусад түлш (хольмог орно)			боловсруулсан
Нийт хүлээн авсан дүн								3	0	ТН

5. Тайлан гаргасан албан тушаалтны мэдээлэл:

Гарын үсэг (тамга)	Овог нэр, албан тушаал	Огноо
	Д.Ариунмөрөн /Байгаль орчин, аюултай хаягдал хариуцсан ажилтан/	2022.07.27

Хавсралт 13. Усны химийн шинжилгээний хариу

УСНЫ ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/Test result of accredited laboratory/

"МОНГОЛ - УС" ТӨҮТ
/MONGOL-US/

УСНЫ ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/Test result of accredited laboratory/

"МОНГОЛ - УС" ТӨҮТ
/MONGOL-US/

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "МАК Цемент" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/
Цэвэр усны хими	№ 635	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Улаан-Овоо баг	Гүний худаг

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
5.0 л / 5.0 л	2022.05.31	2022.06.09	2022.06.10	MNS 0900:2018

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжилгээ аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн /Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523:2001	6.5-8.5	7.04
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	<1.0	1.48
3	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L/	MNS ISO 6059:2005	<7.0	12.80
4	Кальций, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<100.0	104.20
5	Магний, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<30.0	92.40
6	Карбонат, (CO ₃ ⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	-	0.00
7	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L/	MNS ISO 9297:2005	<350.0	93.59
8	Гидрокарбонат, (HCO ₃ ⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	-	488.00
9	Нитрит, (NO ₂ ⁻) мг/л /Nitrite ion, mg/L/	MNS 4431:2005	<1.0	0.00
10	Нитрат, (NO ₃ ⁻) мг/л /Nitrate ion, mg/L/	MNS ISO 7890-3:2001	<50.0	1.81
11	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrum ion, mg/L/	MNS 4430:2005	<0.3	0.00
12	Сульфат, (SO ₄ ²⁻) мг/л /Sulfate ion, mg/L/	MNS 6271:2011	<500.0	280.90
13	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L/	MNS 4423:1997	<1000.0	907.00
14	Натри + Кали, (Na ⁺ , K ⁺) мг/л /Sodium+Potassium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<200	85.61
15	Аммоний, (NH ₄ ⁺) мг/л /Ammonia ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<1.5	0.19

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:
Химич /Chemist/: Д. Урантс /Urantes, D/
Хянасан /Approved/:
Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/: Б. Хулагчин /Khuulgachin, B MSc/ Хуудас/ page: 1/1

Энэхүү сорилтын дүн нь тухайн дээжний хувьд хүчинтэй (The test result report is applicable to the sample/ Сорилтын лабораторийн зөвшөөрөлгүйгээр хуулбарлахыг хориглоно. It is prohibited to reproduce the results without laboratory authorization/

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "МАК Цемент" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/
Цэвэр усны хими	№ 636	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Улаан-Овоо баг /Цэвэршүүлсэн ус/	Гүний худаг

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
5.0 л / 5.0 л	2022.05.31	2022.06.09	2022.06.10	MNS 0900:2018

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжилгээ аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн /Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523:2001	6.5-8.5	7.35
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	<1.0	0.75
3	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L/	MNS ISO 6059:2005	<7.0	5.64
4	Кальций, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<100.0	48.10
5	Магний, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<30.0	39.40
6	Карбонат, (CO ₃ ⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	-	0.00
7	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L/	MNS ISO 9297:2005	<350.0	43.25
8	Гидрокарбонат, (HCO ₃ ⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	-	237.90
9	Нитрит, (NO ₂ ⁻) мг/л /Nitrite ion, mg/L/	MNS 4431:2005	<1.0	0.00
10	Нитрат, (NO ₃ ⁻) мг/л /Nitrate ion, mg/L/	MNS ISO 7890-3:2001	<50.0	1.08
11	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrum ion, mg/L/	MNS 4430:2005	<0.3	0.00
12	Сульфат, (SO ₄ ²⁻) мг/л /Sulfate ion, mg/L/	MNS 6271:2011	<500.0	137.60
13	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L/	MNS 4423:1997	<1000.0	456.00
14	Натри + Кали, (Na ⁺ , K ⁺) мг/л /Sodium+Potassium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<200	54.39
15	Аммоний, (NH ₄ ⁺) мг/л /Ammonia ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<1.5	0.09

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:
Химич /Chemist/: Д. Урантс /Urantes, D/
Хянасан /Approved/:
Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/: Б. Хулагчин /Khuulgachin, B MSc/ Хуудас/ page: 1/1

Энэхүү сорилтын дүн нь тухайн дээжний хувьд хүчинтэй (The test result report is applicable to the sample/ Сорилтын лабораторийн зөвшөөрөлгүйгээр хуулбарлахыг хориглоно. It is prohibited to reproduce the results without laboratory authorization/

ЗАХИАЛГА №: 2022/1684
ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Цэвэршүүлсэн ус
ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-17659

№	ЭЛЕМЕНТ	НЭГЖ	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН	ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ ХЭМЖЭЭ /MNS 0900-2018/	СТАНДАРТ АРГА
1	pH	-	8.24	6.5-8.5	MNS ISO 10523:2001
2	Кали (K ⁺)	мг/л	1.49	-	-
3	Натри (Na ⁺)	мг/л	38.10	200.0	MNS 5465:2005
4	Кальци (Ca ²⁺)	мг/л	49.78	100.0	MNS ISO 2572-1999
5	Магни (Mg ²⁺)	мг/л	36.74	30.00	MNS ISO 7150-1:2006
6	Аммоний (NH ₄ ⁺)	мг/л	<0.10	1.50	MNS ISO 9297:2005
7	Хлорид (Cl ⁻)	мг/л	44.24	350.0	MNS 3652.4:1984
8	Сульфат (SO ₄ ²⁻)	мг/л	131.30	500.0	MNS ISO 11883:2011
9	Нитрат (NO ₃ ⁻)	мг/л	<0.05	1.00	MNS 4431:2005
10	Нитрат (NO ₃ ⁻)	мг/л	1.66	50.00	MNS ISO 9963-1:2005
11	Карбонат (CO ₃ ²⁻)	мг/л	3.00	-	-
12	Гидрокарбонат (HCO ₃ ⁻)	мг/л	210.51	-	-
13	Нийт хатуулаг	мг-экв/л	5.51	7.00	-
14	Хуурай үлдэгдэл, TDS	мг/л	<=42.00	1000	MNS 4423:1997
15	Цахуурын хүчлэл, H ₂ SiO ₃	мг/л	5.56	-	-
16	Исэлдэх чадвар /KMnO ₄ /	мгО ₂ /л	2.56	-	MNS ISO 4889:1999
17	Фосфат, PO ₄ ³⁻	мг/л	<0.05	3.5	MNS ISO 6878:2001
18	Фтор, F ⁻	мг/л	2.56	0.7-1.5	MNS ISO 10359-1:2002
19	Хүхрүстөрөгч, H ₂ S	мг/л	<0.10	0.1	-
20	Чэцгээг хэвдэг, Cl _{tot}	мг/л	<0.10	0.2-0.3	MNS ISO 7393-1:2001
21	Булигар	NTU	<10.0	1.5	-
22	Мөнгө, Ag	мг/л	<0.01	0.1	-
23	Хөнгөнцагаан, Al	мг/л	<0.025	0.50	-
24	Мышыг, As	мг/л	<0.01	0.01	-
25	Бор, B	мг/л	0.21	2.40	-
26	Бар, Ba	мг/л	<0.01	0.70	-
27	Берелли, Be	мг/л	<0.001	0.0002	-
28	Кадми, Cd	мг/л	<0.005	0.003	-
29	Кобальт, Co	мг/л	0.001	-	-
30	Хром, Cr	мг/л	<0.005	0.05	-
31	Зэс, Cu	мг/л	<0.02	2.0	MNS (ISO) 11885:2011
32	Төмөр, Fe	мг/л	<0.03	0.3	-
33	Мярганд, Mn	мг/л	0.03	0.1	-
34	Молибден, Mo	мг/л	<0.005	0.07	-
35	Никель, Ni	мг/л	<0.005	0.02	-
36	Хартуулга, Pb	мг/л	<0.01	0.01	-
37	Сурьма, Sb	мг/л	<0.01	0.02	-
38	Селен, Se	мг/л	<0.05	0.04	-
39	Стронци, Sr	мг/л	0.37	2.00	-
40	Уран, U	мг/л	<0.50	0.03	-
41	Цайр, Zn	мг/л	<0.01	5.0	-
42	Цианид, CN _{tot}	мг/л	<0.002	0.01	-
43	Мөнгөн ус, Hg	мг/л	<0.001	0.001	-

ЗАХИАЛГА №: 2022/1684
ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Худаг түүхий ус
ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-17660

№	ЭЛЕМЕНТ	НЭГЖ	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН	ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ ХЭМЖЭЭ /MNS 0900-2018/	СТАНДАРТ АРГА
1	pH	-	8.11	6.5-8.5	MNS ISO 10523:2001
2	Кали (K ⁺)	мг/л	2.89	-	-
3	Натри (Na ⁺)	мг/л	75.90	200.0	MNS 5465:2005
4	Кальци (Ca ²⁺)	мг/л	98.95	100.0	MNS ISO 2572-1999
5	Магни (Mg ²⁺)	мг/л	81.53	30.00	MNS ISO 7150-1:2006
6	Аммоний (NH ₄ ⁺)	мг/л	<0.10	1.50	MNS ISO 9297:2005
7	Хлорид (Cl ⁻)	мг/л	81.68	350.0	MNS 3652.4:1984
8	Сульфат (SO ₄ ²⁻)	мг/л	292.00	500.0	MNS ISO 11883:2011
9	Нитрат (NO ₃ ⁻)	мг/л	<0.05	1.00	MNS 4431:2005
10	Нитрат (NO ₃ ⁻)	мг/л	1.22	50.00	MNS ISO 9963-1:2005
11	Карбонат (CO ₃ ²⁻)	мг/л	3.00	-	-
12	Гидрокарбонат (HCO ₃ ⁻)	мг/л	433.22	-	-
13	Нийт хатуулаг	мг-экв/л	11.65	7.00	-
14	Хуурай үлдэгдэл, TDS	мг/л	<=87.00	1000	MNS 4423:1997
15	Цахуурын хүчлэл, H ₂ SiO ₃	мг/л	11.62	-	-
16	Исэлдэх чадвар /KMnO ₄ /	мгО ₂ /л	6.18	-	MNS ISO 4889:1999
17	Фосфат, PO ₄ ³⁻	мг/л	<0.05	3.5	MNS ISO 6878:2001
18	Фтор, F ⁻	мг/л	6.18	0.7-1.5	MNS ISO 10359-1:2002
19	Хүхрүстөрөгч, H ₂ S	мг/л	<0.10	0.1	-
20	Чэцгээг хэвдэг, Cl _{tot}	мг/л	<0.10	0.2-0.3	MNS ISO 7393-1:2001
21	Булигар	NTU	<10.0	1.5	-
22	Мөнгө, Ag	мг/л	<0.01	0.1	-
23	Хөнгөнцагаан, Al	мг/л	<0.025	0.50	-
24	Мышыг, As	мг/л	<0.01	0.01	-
25	Бор, B	мг/л	0.25	2.40	-
26	Бар, Ba	мг/л	<0.01	0.70	-
27	Берелли, Be	мг/л	<0.001	0.0002	-
28	Кадми, Cd	мг/л	<0.005	0.003	-
29	Кобальт, Co	мг/л	0.001	-	-
30	Хром, Cr	мг/л	<0.005	0.05	-
31	Зэс, Cu	мг/л	<0.02	2.0	MNS (ISO) 11885:2011
32	Төмөр, Fe	мг/л	<0.03	0.3	-
33	Мярганд, Mn	мг/л	<0.01	0.1	-
34	Молибден, Mo	мг/л	<0.005	0.07	-
35	Никель, Ni	мг/л	<0.005	0.02	-
36	Хартуулга, Pb	мг/л	<0.01	0.01	-
37	Сурьма, Sb	мг/л	<0.01	0.02	-
38	Селен, Se	мг/л	<0.05	0.04	-
39	Стронци, Sr	мг/л	0.79	2.00	-
40	Уран, U	мг/л	<0.50	0.03	-
41	Цайр, Zn	мг/л	<0.01	5.0	-
42	Цианид, CN _{tot}	мг/л	<0.002	0.01	-
43	Мөнгөн ус, Hg	мг/л	<0.001	0.001	-

Хавсралт 14. Усны хүнд металлийн шинжилгээний хариу

TL 092
MNS ISO 17025

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/Test result of accredited laboratory/

"МОНГОЛ - УС" ТӨГ
/MONGOL-US/

TL 092
MNS ISO 17025

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/Test result of accredited laboratory/

"МОНГОЛ - УС" ТӨГ
/MONGOL-US/

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Мак Цемент"ХХК

Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/		
№ 635	Дорноговь аймаг, Далан-яаргал сум, Улаан овоо баг	Гүний худаг	-	
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/ MNS 0900 2018
5.0 л / 5.0 л /	2022.05.31	2022.06.10-06.23	2022.06.24	Шинжлээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganese, Mn, mg/L/	<0.1	0.016	11	Хөнгөнцагаан, (Al) мг/л /Aluminum, Al, mg/L/	<0.5	0.0063
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L/	<0.02	<0.0002	12	Литий, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L/	-	0.0221
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu, mg/L/	<2.0	<0.001	13	Бар, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L/	<0.7	0.0006
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd, mg/L/	<0.003	<0.002	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L/	<0.1	<0.005
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L/	-	<0.0003	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L/	<2.4	0.210
6	Хар тугаага, Pb мг/л /Lead, Pb, mg/L/	<0.01	<0.0003	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L/	-	<0.0001
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L/	<5.0	0.0064	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L/	<2.0	<0.005
8	Нийт хром, (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L/	<0.05	<0.0005	18	Индий, (In) мг/л /Indium, In, mg/L/	-	0.320
9	Нийт төмөр, (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L/	<0.3	0.0008	19	Таллий, (Tl) мг/л /Tallium, Tl, mg/L/	-	<0.0004
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L/	-	0.000	20	Ванадий, V мг/л /Vanadium, V, mg/L/	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/: Химич /Chemist/ Д. Урантас /Urantes D/

Хянасан /Approved/: Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/ Б. Хулаачин /Khulagchin B MSc/

Хуудас1/1

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Мак Цемент"ХХК

Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/		
№ 636	Дорноговь аймаг, Далан-яаргал сум, Улаан овоо баг (цэвэршүүлсэн ус)	Гүний худаг	-	
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/ MNS 0900 2018
5.0 л / 5.0 л /	2022.05.31	2022.06.10-06.23	2022.06.24	Шинжлээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganese, Mn, mg/L/	<0.1	0.000	11	Хөнгөнцагаан, (Al) мг/л /Aluminum, Al, mg/L/	<0.5	<0.0052
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L/	<0.02	<0.0001	12	Литий, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L/	-	0.0045
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu, mg/L/	<2.0	<0.001	13	Бар, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L/	<0.7	0.0002
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd, mg/L/	<0.003	<0.002	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L/	<0.1	<0.0004
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L/	-	0.000	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L/	<2.4	0.0226
6	Хар тугаага, Pb мг/л /Lead, Pb, mg/L/	<0.01	<0.0002	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L/	-	0.000
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L/	<5.0	0.0011	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L/	<2.0	<0.005
8	Нийт хром, (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L/	<0.05	<0.0002	18	Индий, (In) мг/л /Indium, In, mg/L/	-	0.219
9	Нийт төмөр, (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L/	<0.3	0.0007	19	Таллий, (Tl) мг/л /Tallium, Tl, mg/L/	-	<0.0012
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L/	-	<0.0003	20	Ванадий, V мг/л /Vanadium, V, mg/L/	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/: Химич /Chemist/ Д. Урантас /Urantes D/

Хянасан /Approved/: Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/ Б. Хулаачин /Khulagchin B MSc/

Хуудас1/1

Хавсралт 15. Усны бактериологийн шинжилгээний хариу

ХАНЛАБ ХХК
Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 17 р хороо, Богд Жавхандамба гудамж 34/6 тоот, Хан Рапшаан компанийн байр
Утас: 70109968, 99995316
<http://www.khanlab.mn>

ХАНЛАБ ХХК
Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 17 р хороо, Богд Жавхандамба гудамж 34/6 тоот, Хан Рапшаан компанийн байр
Утас: 70109968, 99995316
<http://www.khanlab.mn>

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

ЗАХИАЛГА №: МБ 2022/123-2 ДЭЭЖИЙН ТӨРӨЛ, ТОО: Ус, 1

ЗАХИАЛАГЧИЙН НЭР: МАК ЦЕМЕНТ ХХК

ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Цементийн үйлдвэр-цэвэршүүлсэн ус
ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-381
ДЭЭЖИЙН ХЭМЖЭЭ, мл: 500

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	СТАНДАРТ АРГА	НЭГЖ	ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ ДЭЭД ХЭМЖЭЭ MNS 0900:2018	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
1	Бактерийн өрсөлтий тоо	MNS ISO 6222:1998	1 мл-д	100	4
2	Халуунд гэржтэй гэдэсний бүлгийн шигшгийн тоо	MNS ISO 9308-1:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй
3	Колиформ гэдэсний бүлгийн шигшгийн тоо	MNS ISO 9308-1:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй
4	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч шигш	MNS ISO 19250:2017	25 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй
5	Clostridium perfringens	MNS ISO 6461-2:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй

Дэд захирал С.Туул, PhD

Сирингийн ур дүн эмгэгч тусгай эрхтэй эмчээр. Дээдэлхийн тусгай асуулын нэмэлт лаборатори хариуцагч болно.

ДЭЭЖИЛСЭН ОГНОО: 2022.05.31 ДЭЭЖ БОЛОВСРУУЛАЛТ: хийгдээгүй
 ШИНЖИЛГЭЭ ЭХЭЛСЭН ОГНОО: 2022.05.31 ХУУДАСНЫ ТОО: 1
 ШИНЖИЛГЭЭ ДУУССАН ОГНОО: 2022.06.07

Хамтран ажилласан танд талархлаа.

ХАНЛАБ ХХК
Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 17 р хороо, Богд Жавхандамба гудамж 34/6 тоот, Хан Рапшаан компанийн байр
Утас: 70109968, 99995316
<http://www.khanlab.mn>

ХАНЛАБ ХХК
Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 17 р хороо, Богд Жавхандамба гудамж 34/6 тоот, Хан Рапшаан компанийн байр
Утас: 70109968, 99995316
<http://www.khanlab.mn>

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

ЗАХИАЛГА №: МБ 2022/259-1 ДЭЭЖИЙН ТӨРӨЛ, ТОО: Ус, 1

ЗАХИАЛАГЧИЙН НЭР: МАК ЦЕМЕНТ ХХК

ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Худал түүхий ус
ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-771
ДЭЭЖИЙН ХЭМЖЭЭ, мл: 500

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	СТАНДАРТ АРГА	НЭГЖ	ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ ДЭЭД ХЭМЖЭЭ MNS 0900:2018	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
1	Бактерийн өрсөлтий тоо	MNS ISO 6222:1998	1 мл-д	100	11
2	Халуунд гэржтэй гэдэсний бүлгийн шигшгийн тоо	MNS ISO 9308-1:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй
3	Колиформ гэдэсний бүлгийн шигшгийн тоо	MNS ISO 9308-1:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй
4	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч шигш	MNS ISO 19250:2017	25 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй
5	Clostridium perfringens	MNS ISO 6461-2:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй

Чанарын менежер Д.Пүрэвжаргал

Сирингийн ур дүн эмгэгч тусгай эрхтэй эмчээр. Дээдэлхийн тусгай асуулын нэмэлт лаборатори хариуцагч болно.

ДЭЭЖИЛСЭН ОГНОО: 2022.09.09 ДЭЭЖ БОЛОВСРУУЛАЛТ: хийгдээгүй
 ШИНЖИЛГЭЭ ЭХЭЛСЭН ОГНОО: 2022.09.09 ХУУДАСНЫ ТОО: 1
 ШИНЖИЛГЭЭ ДУУССАН ОГНОО: 2022.09.19

Хамтран ажилласан танд талархлаа.

Хуудас 1-1

ХАНЛАБ ХХК
Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 17 р хороо, Богд Жавхандамба гудамж 34/6 тоот, Хан Рапшаан компанийн байр
Утас: 70109968, 99995316
<http://www.khanlab.mn>

ХАНЛАБ ХХК
Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 17 р хороо, Богд Жавхандамба гудамж 34/6 тоот, Хан Рапшаан компанийн байр
Утас: 70109968, 99995316
<http://www.khanlab.mn>

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

ЗАХИАЛГА №: МБ 2022/259-2 ДЭЭЖИЙН ТӨРӨЛ, ТОО: Ус, 1

ЗАХИАЛАГЧИЙН НЭР: МАК ЦЕМЕНТ ХХК

ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Цэвэршүүлсэн ус
ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-772
ДЭЭЖИЙН ХЭМЖЭЭ, мл: 500

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	СТАНДАРТ АРГА	НЭГЖ	ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ ДЭЭД ХЭМЖЭЭ MNS 0900:2018	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
1	Бактерийн өрсөлтий тоо	MNS ISO 6222:1998	1 мл-д	100	8
2	Халуунд гэржтэй гэдэсний бүлгийн шигшгийн тоо	MNS ISO 9308-1:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй
3	Колиформ гэдэсний бүлгийн шигшгийн тоо	MNS ISO 9308-1:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй
4	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч шигш	MNS ISO 19250:2017	25 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй
5	Clostridium perfringens	MNS ISO 6461-2:1998	100 мл-д	илрэхгүй	илрэхгүй

Чанарын менежер Д.Пүрэвжаргал

Сирингийн ур дүн эмгэгч тусгай эрхтэй эмчээр. Дээдэлхийн тусгай асуулын нэмэлт лаборатори хариуцагч болно.

ДЭЭЖИЛСЭН ОГНОО: 2022.09.09 ДЭЭЖ БОЛОВСРУУЛАЛТ: хийгдээгүй
 ШИНЖИЛГЭЭ ЭХЭЛСЭН ОГНОО: 2022.09.09 ХУУДАСНЫ ТОО: 1
 ШИНЖИЛГЭЭ ДУУССАН ОГНОО: 2022.09.19

Хамтран ажилласан танд талархлаа.

Хуудас 1-1

Хавсралт 16. Бохир усны шинжилгээний хариу

ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Цэвэрлэх байгууламж амрах байр
ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-17277

№	ЭЛЕМЕНТ	НЭГЖ	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН	ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ ХЭМЖЭЭ /MNS 4943:2015/	СТАНДАРТ АРГА
1	pH	-	7.63	6-9	MNS ISO 10523:2001
2	Аммоний NH ₄ ⁺	мг/л	60.0	6.0	MNS ISO 7190-1:2006
3	Чөлөөт хлор, Cl ₂	мг/л	<0.10	1.0	
4	Хуурай улагдах, TDS	мг/л	556.0	1000	MNS 4423:1997
5	Умбуур бодис, TSS	мг/л	64.00	30	
6	Исэлдэх чадвар /KMnO ₄ /	мгО ₂ /л	8.56	20	
7	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, COD Биологийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, BOD	мгО ₂ /л	388.0	50	MNS ISO 6060:2001
8	Хүхэрстөрөгч, H ₂ S	мг/л	150.8	20	MNS ISO 5815:2001
9	Хром, Cr (VI)	мг/л	<0.10	0.5	MNS 5597:2006
10	Хөнгөншатаан, Al	мг/л	<0.05	0.01	MNS ISO 11083:2001
11	Мышьяк, As	мг/л	<0.025	0.5	
12	Бор, В	мг/л	0.01	0.01	
13	Барь, Ва	мг/л	0.19	0.50	
14	Берелли, Ве	мг/л	0.03	1.5	
15	Кобальт, Со	мг/л	<0.001	0.001	
16	Кадмий, Cd	мг/л	<0.005	0.03	
17	Хром, Cr	мг/л	<0.005	0.3	
18	Зэс, Cu	мг/л	<0.02	1.0	
19	Төмөр, Fe	мг/л	0.32	1.0	
20	Марганец, Mn	мг/л	0.07	0.5	MNS (ISO) 11885:2011
21	Молибден, Мо	мг/л	<0.005	0.5	
22	Никель, Ni	мг/л	<0.005	0.2	
23	Фосфор, P	мг/л	1.86	1.5	
24	Хартуугаа, Pb	мг/л	<0.01	0.1	
25	Сурьма, Sb	мг/л	<0.01	0.05	
26	Селен, Se	мг/л	<0.01	0.02	
27	Стронци, Sr	мг/л	0.43	2.0	
28	Ванади, V	мг/л	<0.01	0.10	
29	Уран, U	мг/л	<0.50	0.05	
30	Цайр, Zn	мг/л	0.02	3.0	
31	Цианид, CN _{tot}	мг/л	<0.002	0.050	MNS ISO 6703(1):2006
32	Цианид, CN _{free}	мг/л	<0.002	0.050	MNS ISO 6703(1):2006
33	Мөнгөн ус, Hg	мг/л	<0.001	0.005	MNS 4420:1997

ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Цэвэрлэх байгууламж ЗУТ бохир
ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-17278

№	ЭЛЕМЕНТ	НЭГЖ	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН	ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ ХЭМЖЭЭ /MNS 4943:2015/	СТАНДАРТ АРГА
1	pH	-	7.90	6-9	MNS ISO 10523:2001
2	Аммоний NH ₄ ⁺	мг/л	110.0	6.0	MNS ISO 7190-1:2006
3	Чөлөөт хлор, Cl ₂	мг/л	<0.10	1.0	
4	Хуурай улагдах, TDS	мг/л	608.0	1000	MNS 4423:1997
5	Умбуур бодис, TSS	мг/л	88.00	30	
6	Исэлдэх чадвар /KMnO ₄ /	мгО ₂ /л	40.60	20	
7	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, COD Биологийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, BOD	мгО ₂ /л	1175	50	MNS ISO 6060:2001
8	Хүхэрстөрөгч, H ₂ S	мг/л	422.1	20	MNS ISO 5815:2001
9	Хром, Cr (VI)	мг/л	<0.10	0.5	MNS 5597:2006
10	Хөнгөншатаан, Al	мг/л	<0.05	0.01	MNS ISO 11083:2001
11	Мышьяк, As	мг/л	<0.025	0.5	
12	Бор, В	мг/л	0.20	0.50	
13	Барь, Ва	мг/л	0.11	1.5	
14	Берелли, Ве	мг/л	<0.001	0.001	
15	Кобальт, Со	мг/л	<0.001	0.02	
16	Кадмий, Cd	мг/л	<0.005	0.03	
17	Хром, Cr	мг/л	<0.005	0.3	
18	Зэс, Cu	мг/л	<0.02	1.0	
19	Төмөр, Fe	мг/л	0.14	1.0	
20	Марганец, Mn	мг/л	0.11	0.5	MNS (ISO) 11885:2011
21	Молибден, Мо	мг/л	<0.005	0.5	
22	Никель, Ni	мг/л	<0.005	0.2	
23	Фосфор, P	мг/л	2.84	1.5	
24	Хартуугаа, Pb	мг/л	<0.01	0.1	
25	Сурьма, Sb	мг/л	<0.01	0.05	
26	Селен, Se	мг/л	<0.01	0.02	
27	Стронци, Sr	мг/л	0.48	2.0	
28	Ванади, V	мг/л	<0.01	0.10	
29	Уран, U	мг/л	<0.50	0.05	
30	Цайр, Zn	мг/л	0.02	3.0	
31	Цианид, CN _{tot}	мг/л	<0.002	0.050	MNS ISO 6703(1):2006
32	Цианид, CN _{free}	мг/л	<0.002	0.050	MNS ISO 6703(1):2006
33	Мөнгөн ус, Hg	мг/л	<0.001	0.005	MNS 4420:1997

УСНЫ ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИЙН
/Central inspection laboratory/

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /

TL 092
MNS ISO 17025

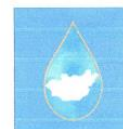
"МОНГОЛ – УС" ТӨҮГ
/MONGOL-US/

УСНЫ ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИЙН
/Central inspection laboratory/

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /

TL 092
MNS ISO 17025

"МОНГОЛ – УС" ТӨҮГ
/MONGOL-US/

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "МАК Цемент"ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Sample number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/
Бохир усны хими	№ 640	Зут, цэвэрлэх байгууламж	Бохир ус

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
5.0л / 5.0L /	2022.05.31	2022.06.07	2022.06.09	MNS 4943:2015

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions, mg/l /	MNS ISO 10523:2001	6.0-9.0	7.64
2	Аммоний, (NH ₄ ⁺) мрN/л /Ammonia, mgN/l/	MNS ISO 4428:1997	-	28.28
3	Хлорид, Cl ₂ , мр/л /Chloride Cl mg/l /	MNS ISO 9297: 2007	-	205.61
4	Сульфат (SO ₄) ²⁻ мр/л / Sulfate, mg/l /	MNS ISO 6271:2011	-	141.32
5	Умбуур бодис, мр/л /TSS, mg/L /	MNS ISO 11923:2001	<30.0	115.00
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (XXX), мр/л /COD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/02	<50.0	277.00
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (БХХ), мр/л /BOD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/01	<20.0	106.53
8	Нитрит (NO ₂), мрN/л / Nitrite, mgN/l /	MNS ISO 4431:2005	-	0.00
9	Нитрат (NO ₃), мрN/л / Nitrate, mgN/l /	MNS ISO 7890-3:2001	-	0.02

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/..... Н. Халиунаа / KHaliunaa N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/..... Б. Хулагчин / Khaulagchin B.MSc/

Хуудас /page/ : 1/1

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "МАК Цемент"ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Sample number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/
Бохир усны хими	№ 639	Амрах байрны цэвэрлэх байгууламжийн байр	Бохир ус

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
5.0л / 5.0L /	2022.05.31	2022.06.07	2022.06.09	MNS 4943:2015

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions, mg/l /	MNS ISO 10523:2001	6.0-9.0	7.71
2	Аммоний, (NH ₄ ⁺) мрN/л /Ammonia, mgN/l/	MNS ISO 4428:1997	-	40.28
3	Хлорид, Cl ₂ , мр/л /Chloride Cl mg/l /	MNS ISO 9297: 2007	-	131.16
4	Сульфат (SO ₄) ²⁻ мр/л / Sulfate, mg/l /	MNS ISO 6271:2011	-	254.88
5	Умбуур бодис, мр/л /TSS, mg/L /	MNS ISO 11923:2001	<30.0	293.00
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (XXX), мр/л /COD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/02	<50.0	821.90
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (БХХ), мр/л /BOD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/01	<20.0	316.11
8	Нитрит (NO ₂), мрN/л / Nitrite, mgN/l /	MNS ISO 4431:2005	-	0.05
9	Нитрат (NO ₃), мрN/л / Nitrate, mgN/l /	MNS ISO 7890-3:2001	-	0.04

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/..... Н. Халиунаа / KHaliunaa N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/..... Б. Хулагчин / Khaulagchin B.MSc/

Хавсралт 17. Хөрсний агрохими, механик бүрэлдэхүүний шинжилгээний харуу

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 22/2221

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дэж авсан огноо: 2022 он 05 сарын 30
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2022 он 06 сарын 02-03
Дэж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, "Мак Цемент" ХХК, Үйлдвэр
Дэж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "Мак Цемент" ХХК
Харилцах утас: 88979850

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦЦЧ, dsm	Ялзмаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн суурьд мг-эв/100 гр		Шим тээгээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	22/4691	ШТС-Орчим	-	8.52	0.10	0.216	2.49	0.64	10.2	5.7	2.2	16
2	22/4692	ЗҮТ	-	9.71	0.09	0.186	0.58	5.44	7.5	6.5	1.7	8
3	22/4693	Хяналтын байр	-	11.5	0.26	0.551	0.13	1.92	4.9	3.5	0.8	34
4	22/4694	Тө/Зам	-	10.8	0.16	0.325	0.75	0.32	8.9	4.9	2.0	21
5	22/4695	Хөгийн цэг	-	10.7	0.36	0.728	0.45	2.08	6.7	5.0	1.4	5

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширсгүүд %, ширсгэийн хэмжээ, мм							
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01	
1	22/4691	ШТС-Орчим	-	58.6	18.9	9.5	0.6	8.5	3.9	13.0	
2	22/4692	ЗҮТ	-	33.1	43.1	12.1	2.2	5.7	3.8	11.7	
3	22/4693	Хяналтын байр	-	37.9	41.7	11.8	1.9	5.3	1.4	8.6	
4	22/4694	Тө/Зам	-	31.2	38.2	14.3	4.1	7.0	5.1	16.2	
5	22/4695	Хөгийн цэг	-	43.2	34.1	11.6	3.5	6.5	1.1	11.1	

Жич: Энэхүү шинжилгээний харуу нь тухайн үзлийн дээжний хамрах ба хуульчлан хэрэглэхийг хориглоно. Шинжилгээ хийсэн арга стандарт: (MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020)

Лабораторийн эрхлэгч: Л.Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжээч: О.Дагвийжамал /MS.c/

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 22/3435

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дэж авсан огноо: 2022 он 09 сарын 13
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2022 он 09 сарын 14-16
Дэж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, "МАК Цемент" ХХК, Цемент шохойн үйлдвэр, ШТС
Координат: -
Дэж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "МАК Цемент" ХХК
Харилцах утас: 88979850

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦЦЧ, dsm	Ялзмаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн суурьд мг-эв/100 гр		Шим тээгээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	22/6754	Хөрс-1	-	9.25	0.13	0.297	0.89	0.64	9.5	6.3	1.3	12

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширсгүүд %, ширсгэийн хэмжээ, мм							
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01	
1	22/6754	Хөрс-1	-	48.2	31.5	7.2	1.9	8.2	3.0	13.1	

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель	Cd /Кадмийн	Pb /Хар тугалга	Cu /Зэс	Zn /Цайр	Cr /Хром
1	22/6754	Хөрс-1	-	82.6	0.05	53.6	8.83	124.6	0.58
				Хүндий агууламж /MNS 5850:2019/					
				150.0	3.0	100.0	100.0	300.0	150.0
				Хорттой агууламж /MNS 5850:2019/					
				1000.0	10.0	500.0	500.0	600.0	400.0
				Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/					
				1800.0	20.0	1200.0	1000.0	1000.0	1500.0
				Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт					
				/MNS 5850:2019/					

Жич: Энэхүү шинжилгээний харуу нь тухайн үзлийн дээжний хамрах ба хуульчлан хэрэглэхийг хориглоно. Шинжилгээ хийсэн арга стандарт: (MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020, MNS ISO 11466:2007)

Лабораторийн эрхлэгч: Л.Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжээч: О.Дагвийжамал /MS.c/

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 22/3438

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дэж авсан огноо: 2022 он 09 сарын 13
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2022 он 09 сарын 14-16
Дэж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, "МАК Цемент" ХХК, Технологийн зам
Координат: -
Дэж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "МАК Цемент" ХХК
Харилцах утас: 88979850

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦЦЧ, dsm	Ялзмаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн суурьд мг-эв/100 гр		Шим тээгээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	22/6757	Хөрс-1	-	10.1	0.11	0.240	0.87	1.12	8.0	2.7	1.1	29

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширсгүүд %, ширсгэийн хэмжээ, мм							
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01	
1	22/6757	Хөрс-1	-	55.1	1.7	33.9	3.1	6.0	0.2	9.3	

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель	Cd /Кадмийн	Pb /Хар тугалга	Cu /Зэс	Zn /Цайр	Cr /Хром
1	22/6757	Хөрс-1	-	6.13	ND	15.6	11.4	45.8	ND
				Хүндий агууламж /MNS 5850:2019/					
				150.0	3.0	100.0	100.0	300.0	150.0
				Хорттой агууламж /MNS 5850:2019/					
				1000.0	10.0	500.0	500.0	600.0	400.0
				Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/					
				1800.0	20.0	1200.0	1000.0	1000.0	1500.0
				Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт					
				/MNS 5850:2019/					

Жич: Энэхүү шинжилгээний харуу нь тухайн үзлийн дээжний хамрах ба хуульчлан хэрэглэхийг хориглоно. Шинжилгээ хийсэн арга стандарт: (MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020, MNS ISO 11466:2007)

Лабораторийн эрхлэгч: Л.Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжээч: О.Дагвийжамал /MS.c/

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 22/3437

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дэж авсан огноо: 2022 он 09 сарын 13
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2022 он 09 сарын 14-16
Дэж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, "МАК Цемент" ХХК, Төв хяналтын байр
Координат: -
Дэж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "МАК Цемент" ХХК
Харилцах утас: 88979850

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦЦЧ, dsm	Ялзмаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн суурьд мг-эв/100 гр		Шим тээгээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	22/6756	Хөрс-1	-	9.55	0.08	0.177	0.68	4.96	6.9	5.4	0.9	44

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширсгүүд %, ширсгэийн хэмжээ, мм							
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01	
1	22/6756	Хөрс-1	-	38.0	25.9	24.9	5.7	3.9	1.5	11.1	

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель	Cd /Кадмийн	Pb /Хар тугалга	Cu /Зэс	Zn /Цайр	Cr /Хром
1	22/6756	Хөрс-1	-	20.1	0.01	28.7	23.8	60.6	5.20
				Хүндий агууламж /MNS 5850:2019/					
				150.0	3.0	100.0	100.0	300.0	150.0
				Хорттой агууламж /MNS 5850:2019/					
				1000.0	10.0	500.0	500.0	600.0	400.0
				Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/					
				1800.0	20.0	1200.0	1000.0	1000.0	1500.0
				Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт					
				/MNS 5850:2019/					

Жич: Энэхүү шинжилгээний харуу нь тухайн үзлийн дээжний хамрах ба хуульчлан хэрэглэхийг хориглоно. Шинжилгээ хийсэн арга стандарт: (MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020, MNS ISO 11466:2007)

Лабораторийн эрхлэгч: Л.Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжээч: О.Дагвийжамал /MS.c/

Цемент шохойн үйлдвэрийн 2022 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

ХӨРС СУДЛАЛЫН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 22/3436

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2022 он 09 сарын 13
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2022 он 09 сарын 14-16
Дээж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, "МАК Цемент" ХХК, Цемент шохойн үйлдвэр, ЗУТ
Координат: -
Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "МАК Цемент" ХХК
Харилцах утас: 88979850

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	рН	Давс, %	ЦДЧ, dsm	Ялтлаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн и суурьд мг-эв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	22/6755	Хөрс-1	-	10.0	0.41	0.905	1.34	1.44	8.7	5.0	1.0	37

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.005-0.001	<0.001	<0.01	
1	22/6755	Хөрс-1	-	27.2	33.5	24.2	0.8	10.1	4.1	15.1

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель/	Cd /Кадмийн/	Pb /Хар тугалга/	Cu /Зэс/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/
1	22/6755	Хөрс-1	-	24.4	0.01	24.7	27.8	51.7	5.35
Хүндэтгүүд /MNS 5850:2019/				150.0	3.0	100.0	100.0	300.0	150.0
Хорттой агууламж /MNS 5850:2019/				1000.0	10.0	500.0	500.0	600.0	400.0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/				1800.0	20.0	1200.0	1000.0	1000.0	1500.0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect
Жэс: Энэхүү шинжилгээний харуул нь тухайн үзлийн дээжний хамтарал ба хуульчлан хэрэглээгээр хариуцна.
Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:
(MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020, MNS ISO 11466:2007)

Лабораторын эрхлэгч: Л. Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжээч: О. Дагвийжамал /MS.c/

ХӨРС СУДЛАЛЫН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 22/3435

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2022 он 09 сарын 13
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2022 он 09 сарын 14-16
Дээж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, "МАК Цемент" ХХК, Цемент шохойн үйлдвэр, ШТС
Координат: -
Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "МАК Цемент" ХХК
Харилцах утас: 88979850

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	рН	Давс, %	ЦДЧ, dsm	Ялтлаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн и суурьд мг-эв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	22/6754	Хөрс-1	-	9.25	0.13	0.297	0.89	0.64	9.5	6.3	1.3	12

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.005-0.001	<0.001	<0.01	
1	22/6754	Хөрс-1	-	48.2	31.5	7.2	1.9	8.2	3.0	13.1

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель/	Cd /Кадмийн/	Pb /Хар тугалга/	Cu /Зэс/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/
1	22/6754	Хөрс-1	-	82.6	0.05	53.6	8.83	124.6	0.58
Хүндэтгүүд /MNS 5850:2019/				150.0	3.0	100.0	100.0	300.0	150.0
Хорттой агууламж /MNS 5850:2019/				1000.0	10.0	500.0	500.0	600.0	400.0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/				1800.0	20.0	1200.0	1000.0	1000.0	1500.0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect
Жэс: Энэхүү шинжилгээний харуул нь тухайн үзлийн дээжний хамтарал ба хуульчлан хэрэглээгээр хариуцна.
Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:
(MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020, MNS ISO 11466:2007)

Лабораторын эрхлэгч: Л. Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжээч: О. Дагвийжамал /MS.c/

<http://www.khanlab.mn>

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

ЗАХИАЛГА №: МБ 2022/137-4

ДЭЭЖИЙН ТӨРӨЛ, ТОО: Хөрс, 1

ЗАХИАЛАГЧИЙН НЭР: МАК ЦЕМЕНТ ХХК

ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Хөрс
ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-442
ДЭЭЖИЙН ХЭМЖЭЭ, мкл: 500

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	СТАНДАРТ АРГА	НЭГЖ	ЗӨВШӨӨРӨГ ДӨХ ДЭЭД ХЭМЖЭЭ MNS 3297:1991	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
1	Бактерийн өрсөлийн тоо	MNS 6341:2012	1 г-д	-	1.6*10 ⁷
2	Коллиформ гэдэсийн бүлгийн нэгдлийн талца	MNS 5367:2004	1 г-д	нэрлэгүй	нэрлэгүй
3	Кастрикуляр перифригелсений талца	MNS 6341:2012	1 г-д	нэрлэгүй	нэрв (0.01)
4	Гэдэсийн бүлгийн эмзэг төрөгч нян	MNS 6341:2012	25 г-д	нэрлэгүй	нэрлэгүй
Дэл захирал: С.Туул, PhD					

Сөрөгтэй үр дүн амьсг гуйвал дахин хамарна.
Дээжнийг цаглар сууцвал шийн лаборатори харууцгүй болно.

ДЭЭЖИЛСЭН ОГНОО: 2022.06.20

ДЭЭЖ БОЛОВСРУУЛАЛТ: хийгдсэнгүй

ШИНЖИЛГЭЭ ЭХЭСЛЭСН ОГНОО: 2022.06.20

ХУУДАСНЫ ТОО: 1

ШИНЖИЛГЭЭ ДУУССАН ОГНОО: 2022.06.29

Хамтран ажигласан талд талархиад.

ХӨРС СУДЛАЛЫН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 22/3439

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2022 он 09 сарын 13
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2022 он 09 сарын 14-16
Дээж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, "МАК Цемент" ХХК, Хөгийн цэг
Координат: -
Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "МАК Цемент" ХХК
Харилцах утас: 88979850

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	рН	Давс, %	ЦДЧ, dsm	Ялтлаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн и суурьд мг-эв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	22/6758	Хөрс-1	-	9.77	0.10	0.222	0.70	1.28	6.0	4.3	1.6	33

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.005-0.001	<0.001	<0.01	
1	22/6758	Хөрс-1	-	28.6	41.0	19.3	2.6	4.3	4.2	11.1

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель/	Cd /Кадмийн/	Pb /Хар тугалга/	Cu /Зэс/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/
1	22/6758	Хөрс-1	-	5.94	ND	15.1	12.8	49.6	25.9
Хүндэтгүүд /MNS 5850:2019/				150.0	3.0	100.0	100.0	300.0	150.0
Хорттой агууламж /MNS 5850:2019/				1000.0	10.0	500.0	500.0	600.0	400.0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/				1800.0	20.0	1200.0	1000.0	1000.0	1500.0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect
Жэс: Энэхүү шинжилгээний харуул нь тухайн үзлийн дээжний хамтарал ба хуульчлан хэрэглээгээр хариуцна.
Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:
(MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020, MNS ISO 11466:2007)

Лабораторын эрхлэгч: Л. Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжээч: О. Дагвийжамал /MS.c/

Хавсралт 18. Хөрсний хүнд металлын шинжилгээний хариу

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 22/2222

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2022 он 05 сарын 30

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2022 он 06 сарын 02-03

Дээж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, "Мак Цемент" ХХК, Үйлдвэр

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "Мак Цемент" ХХК

Харилцах утас: 88979850

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель/	Cd /Кадми/	Pb /Хар тугалга/	Cu /Зэс/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/
1	22/4691	ШТС-Орчим	-	18.7	ND	22.9	7.68	76.1	1.44
2	22/4692	ЗҮТ	-	24.6	ND	16.5	15.3	81.7	15.8
3	22/4693	Хяналтын байр	-	47.4	0.01	27.8	27.2	63.9	16.1
4	22/4694	Тө/Зам	-	29.7	ND	12.7	15.1	70.9	4.73
5	22/4695	Хогийн цэг	-	31.4	ND	15.7	37.5	77.1	ND
Хүлцэх агууламж /MNS 5850:2019/				150,0	3,0	100,0	100,0	300,0	150,0
Хортой агууламж /MNS 5850:2019/				1000,0	10,0	500,0	500,0	600,0	400,0
Аюудтай агууламж /MNS 5850:2019/				1800,0	20,0	1200,0	1000,0	1000,0	1500,0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS ISO 11466:2007)

Хавсралт 19. Агаарын шинжилгээний дүн

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он /№ : 2022/14
 Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хааг, утас : "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК
 Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал : Б. Сумъяасүрэн /Лабораторийн техникч/
 Дээжийн тоо, төрөл : SO₂-10, NO₂-10, Тоос-10
 Хүлээн авсан огноо : 2022.06.05
 Дээжийн тодорхойлолт : Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум
 Шинжилсэн огноо : 2022.06.08
 Хуудасны тоо : 2

Үр дүн:

№	Дээж авсан цэгийн нэр	Хүхэрлэг хий SO ₂ мг/м ³	Азотын давхар исэл NO ₂ мг/м ³	Нийт тоосны агууламж мг/м ³
1	Амрах байр /ажилчдын хотхон/ N 45°56'35.9 E 108°56'54.5	0.006	0.066	0.004
2	"МАК" засвар үйлчилгээний төв N 45°55'53.6 E 108°57'04.3	0.012	0.033	0.007
3	Нүүрс буулгах талбай N 45°56'05.6 E 108°57'15.8	0.005	0.070	0.017
4	Авто пүү N 45°55'53.6 E 108°57'21.6	0.007	0.063	0.010
5	Савлах шехийн талбай N 45°56'11.4 E 108°57'17.6	0.008	0.090	0.050
6	Кленеркийн талбай N 45°56'16.2 E 108°57'06.0	0.008	0.072	0.031
7	CCR байр N 45°56'16.2 E 108°57'06.0	0.005	0.068	0.028
8	"МАК" Үйлдвэр технологийн зам N 45°55'39.6 E 108°55'36.8	0.006	0.080	0.036

9	Хөх цав цемент шохойн чулууны уурхайн карьер N 45°56'14.6 E 108°48'52.8	0.012	0.075	0.020
10	Хөх цав цемент шохойн чулууны уурхайн технологийн зам N 45°55'55.8 E 108°49'58.8	0.012	0.079	0.007
ЗДХ	MNS4585:2016	0.450	0.200	0.500

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн лабораторийн инженер: /Т. Түмэнэст/

Хянаж баталгаажуулсан УЦУОШТөвийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч: /Б. Энхмандал/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он /№	: 2022/71
Сорьцыг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК
Сорьцыг авсан хүний нэр, албан тушаал	: Ч. Түмэннаст /Лабораторийн инженер/
Сорьцын тоо, төрөл	: SO ₂ -10, NO ₂ -10, Тоос-10
Хүлээн авсан огноо	: 2022.09.13
Сорьцын тодорхойлолт	: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум
Шинжилсэн огноо	: 2022.09.14
Хуудасны тоо	: 2

Үр дүн:

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Хүсэрлэг хий SO ₂ мг/м ³	Азотын давхар амла NO ₂ мг/м ³	Нийт тоосны агууламж мг/м ³
1	Хөх цав цемент шохойн чулууны уурхайн карьер N 45°56'14.6 E 108°48'52.8	0.008	0.013	0.016
2	Хөх цав цемент шохойн чулууны уурхайн технологийн зам N 45°55'55.8 E 108°49'58.8	0.006	0.009	0.106
3	Үйлдвэр технологийн зам N 45°55'39.6 E 108°55'36.8	0.005	0.013	0.006
4	"МАК" засвар үйлчилгээний төв N 45°55'53.6 E 108°57'04.3	0.008	0.011	0.006
5	Авто пүү N 45°55'53.6 E 108°57'21.6	0.008	0.009	0.027
6	Савлах цехийн талбай N 45°56'11.4 E 108°57'17.6	0.008	0.017	0.030
7	Кленержийн талбай N 45°56'16.2 E 108°57'06.0	0.006	0.009	0.038

8	CCR /төв хяналтын байр/ N 45°56'16.2 E 108°57'06.0	0.013	0.011	0.025
9	ШТС N 45°56'48.9 E 108°57'11.7	0.009	0.013	0.017
10	Амрах байр /ажигчдын хотхон/ N 45°56'35.9 E 108°56'54.5	0.009	0.020	0.024
ЗДХ	MNS4585:2016	0.450	0.200	0.500

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн лабораторийн инженер: (Ч. Түмэннаст)

Хянаж баталгаажуулсан УЦУОШТөвийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч: /Б.Энхмандал/

Хавсралт 20. Үйлдвэрийн газрын гэрээ

Нэгж талбарын дугаар: 4413003087
Улсын бүртгэлийн дугаар: 0-0703000034
Гэрчилгээний дугаар: 0000010477

ИРГЭН, ХУУЛИЙН ЭГТЭЭДЭД ГАЗАР ЭЗЭМШҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2022 оны 6 сарын 28 өдөр № 04410-2014/03087 Дорноговь аймаг/хот Даланжаргалан сум/дүүрэг

Нэг, Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Газрын тухай хууль, Дорноговь аймаг/нийслэл/-ийн Даланжаргалан дүүрэг /сүм-ын Засаг даргын 2014 оны 06 сарын 26-ны өдрийн 04410-А/12/2014 тоот шийдвэрийн үндэслэл газар эзэмшүүлэгчийг төлөөлж, Дорноговь аймаг/хотын Даланжаргалан сум/дүүргийн Газрын алба, газар эзэмшигчийг төлөөлж "МАК Цемент" ХХК-ны овогтой нар энэхүү гэрээг байгуулав.

Хоёр, Гэрээний нөхцөл

2.1. Газар эзэмшигчид олгосон газрын нийт хэмжээ 1524000 м²
Үүндээ:

Нэгж талбарын толорхой хэсгийг эзэмших зориулалт Үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж, бусад газар	Тухайн зориулалтаар эзэмших газрын хэмжээ 1524000 м ²	Газар эзэмших хугаана 0 жил
---	--	-----------------------------

2.2. Газар эзэмших эрхийг улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн буюу Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 9.11-д заасан дундын мэдээллийн санд улсын бүртгэлийн дугаарыг оруулсан өдрөөс эхлэн хүчлэд заасны дагуу газрын төлбөрийг тооцож ногдуулана.
2.3. Газрын төлбөрийг нэхэмжлэхийн дагуу Татварын албанд тушаана. Газрын төлбөр төлөгч жилийн төлбөрийг тэнцүү хэмжээгээр хуваан улиралд ногдох төлбөрийг дараа сарын 20-ны өдрийн дотор төлөх бөгөөд дараа улирлуудын төлбөрийг урьдчилан төлж болно.
2.4. Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр газрын суурь үнэлгээ, газрын үнэлгээний тойрог, зэрэглэл, бүс, газар эзэмших, ашиглах зориулалтын итгэлцүүр, төлбөрийн хувь, хэмжээ өөрчлөгдсөн тухай бүр уг өөрчлөлттэй холбогдуулан газрын төлбөрийг 30 хоногийн дотор шинэчлэн ногдуулана.

Гурав, Газар эзэмшигчийн эрх

3.1. Гэрээнд заасан зориулалтын дагуу уг газрыг эзэмших, ашиглах;
3.2. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг газар өмчлөгчөөс гаргуулж авах;
3.3. Газарт учирсан хохирлыг гэм буруутай этгээдээр тогтоосон журмын дагуу нөхөн төлүүлэх;
3.4. Газар эзэмшүүлэх тухай шийдвэр гаргасан этгээдийн зөвшөөрөлгүйгээр эрхийн гэрчилгээгээ бусдал шилжүүлэх, барьцаалах;
3.5. Газар эзэмшигч нь газар эзэмшүүлэх тухай шийдвэр гаргасан этгээдийн зөвшөөрөлгүйгээр тухайн газраа бүтцийг нь буюу зарим хэсгийг бусдад ашиглуулж болно.
3.6. Газрын тухай хууль тогтоомж, газар эзэмших гэрээнд заасан үүргээ зохих ёсоор биелүүлдэг ирсэн бол эрхийн гэрчилгээний хугаана дусаахад уг газрыг үргэлжлүүлэн эзэмшихээр эрхийн гэрчилгээний хугаана сунгуулах /Эрхийн гэрчилгээний хүчин төгөлдөр байх хугаана дусахаас 30-аас доошгүй хоногийн өмнө эзэмшигч нь хугаана сунгуулах тухай хүсэлтээ тухайн шатны Засаг дараа гаргах/;
3.7. Газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ хүчингүй болсон тохиолдолд эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгосон Засаг даргын шийдвэрийг эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч болон барьцаанд авсан этгээд нь

хууль бус гэж үзвэл тухайн шийдвэр гарсан өдрөөс хойш ажлын 10 өдрийн дотор шүүхэд гомдол гаргах эрхтэй.

Дөрөв, Газар эзэмшигчийн үүрэг

4.1. Газар эзэмших гэрээнд заасан нөхцөл, болзыг биелүүлэх;
4.2. Газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах, хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж болон төрийн эрх бүхий байгууллагаас газар ашиглалттай холбогдуулан тавьсан нийтлэг шаардлагыг биелүүлэх;
4.3. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг тогтоосон журмын дагуу хийлгэж байх/ 5 жилд нэг удаа хийлгээн/;
4.4. Бусдын газар эзэмшихтэй холбогдсон эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчихгүй байх;
4.5. Газрын төлбөрийг газрын ашигт шинж чанарыг ашигласан эсэхээ үл хамааран хуульд заасан хугаанад нь төлөх;
4.6. Төлбөр төлөх үүргээ хугаанаандаа гүйцэтгэгчид тохиолдолд гүйцэтгэгчгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.5 хувиар хэтэрсэн хонгог гутамд авланг төлөх;
4.7. Эзэмшлийн газраа бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг бусдад ашиглуулах бол эрх бүхий Засаг даргаас зөвшөөрөл авч, энэ тухай улсын бүртгэлд бүртгүүлэх;
4.8. Газар эзэмшүүлэгчээс газрын эзэмшил ашиглалттай холбогдуулан тавьсан шаардлагыг цаг тухайд нь биелүүлэх;
4.9. Каластрын зураглал гүйцэтгэх эрх бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний өөрийн эдлэн газраага сэдлгүй нэвтрүүлж, ажиллах, мэдээлэл авах боломжоор хангах;
4.10. Өөрийн эдлэн газрын хилийн эргэлтийн шугуудийг газар дээр нь тэмдэглэсэн тэмдэгтийг хамгаалалтаандаа авч, бүрэн бүтэн байдлыг хариуцах;
4.11. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээгээр тавигдсан шаардлагыг биелүүлэх;
4.12. Эдлэн газрын эргэлтийн шугуудийг хөдөлгөсөн, нүүлгэн шилжүүлсэн, устгахгүй байх;
4.13. Геологийн барилгын цэг, тэмдэгт байрлах байгаа газарт барилга байгууламж барих, газар шорооны ажил хийхэд сүм, дүүргийн Засаг дарга буюу хил хамгаалах ерөнхий газраар үлэмжлэн геолози, зураг зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас зөвшөөрөл авна.
4.14. Газар эзэмшүүлэх гэрээг дүгнүүлэх;
4.15. Барилга байгууламжийн төлөвлөлтийн эскиз зургийг сум болон аймгийн ерөнхий архитектороор батлуулах;
4.16. Барилга байгууламжийн зураг төсөл нь хот, тосгоны батлагдсан ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний шийдлүүд, олгогдсон газрын хэмжээ, зориулалттай үйлдсэн байх бөгөөд барилгажих талбай нь тухайн газрын 70 хувиас илүүгүй байна.
4.17. Барилгын улаан шугам тавихад Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын геолози зураг зүйн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн орошдуулан баталгаажуулах;
4.18. Гэрээний биелэлт тооцсон дүгнэлтээр илэрсэн зөрчлүүдийг заасан хугаанад арилгах арга хэмжээ авах;
4.19. Эзэмшил, ашиглалтанд байгаа болон орчны 50м хүртэлх нийтийн эзэмшлийн зам талбай, ногоон байгууламжид тохижилт, арилчиглаа хийх;
4.20. Холбогдох хууль тогтоомжоор тогтоосон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;

Тав, Газар эзэмшүүлэгчийн үүрэг

5.1. Газрыг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу эзэмшиж байгаа эсэхийг хянах;
5.2. Уг газрыг эзэмшүүлэхийн зэрэгцээ дараахь шаардлагыг газар эзэмшигчид тавих эрхтэй. Үүнд:
а. Газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах, хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж болон төрийн эрх бүхий байгууллагаас газар ашиглалттай холбогдуулан тавьсан нийтлэг шаардлагыг биелүүлэх;
б. Эзэмшүүлэгчээр олгосон газарт зориулалтын бус барилга байгууламж барих, хүн амын амьдрах орчны чанарт сөрөг нөлөө бүхий үйл ажиллагаа явуулахгүй байх;
в. Газар зориулалтын дагуу эрүүл ахуйн шаардлага хангаж ажиллах;
г. Хот тосгоны өнгө үзэмж, эрүүл ахуйн нөхцлийг сайжруулах, газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх шаардлагын дагуу эзэмшил авсан газрын 10-аас доошгүй хувийг ногоон байгууламжтай байлгана.
д. Барилгын зургийг эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар хийж гүйцэтгүүлэх ба барилгын мэргэжлийн байцагчаар хянуулах

е. Хот байгуулалтын ерөнхий болон хэсэгчилсэн төлөвлөгөөнд өөрчлөлт орсон тохиолдолд газар эзэмших гэрээг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авах
 5.3. Газрын гэрээний нөхцөлийн дагуу эзэмшээгүй, энэ талаар тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүй буюу Газрын тухай хуулийн 40.1.1-40.1.6 дугаар зүйлд заасан нөхцөл бий болсон тухайлбал:
 а. Эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч газрын тухай хууль тогтоомж, газар эзэмших гэрээний нөхцөл, болзлыг удаа дараа буюу ноцтой зөрчсөн;
 б. Газрыг хүн амын эрүүл мэнд, байгаль хамгаалал, үндэсний аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшаар ашигласан нь эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон;
 в. Шилжүүлж авсан эрхийн гэрчилгээгээ улсын бүртгэлд бүртгүүлж, шинээр гэрээ байгуулаагүй;
 г. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэмлээгээр тавигдсан шаардлагыг биелүүлээгүй;
 эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч газрын төлбөрөө хугацаанд нь бүрэн төлөөгүй;
 е. Хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр* гэрээнд заасан зориулалтын дагуу тухайн газраа 2 жил дараалан ашиглаагүй* эзрэг тохиолдолд гэрээг хүчингүй болгож, мөн хүүлийн 62 дугаар зүйлд зааснаар хохирлыг нөхөн төлөхийг шаардах;
 ё. Өмнөх гэрээний биелэлтээр илэрсэн зөрчлийг арилгуулах
 5.4. Газар эзэмшүүлэх гэрээг жил бүр дүгнэх;
 5.5. Холбогдох хууль тогтоомжоор олгогдсон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;

Зургаа. Газрын талаарх эд хөрөнгийн эрхийн зарим зохицуулалт

6.1. Газар эзэмшигчийн эзэмшилд байгаа тухайн газар дээрх үл хөдлөх эд хөрөнгийн өмчлөх эрх өөр эгээдэд шилжээл газар эзэмших эрх мөн адил шилжих болно гэж шийдвэрлэнэ.
 6.2. Энэхүү гэрээгээр эзэмших газрыг хязгаартай эзэмших эрх бүхий газар ашиглагч байгаа болон ийнхүү ашиглахаар шаардсан бол түүний газар ашиглах нөхцөл, журам нь газрын тухай хуулийн 48-р зүйлд заасан нөхцөлийг дагаж мөрдөх болно. Шаардлагатай гэж үзвэл энэхүү гэрээнд хавсаргаж болно.
 6.3. Газар эзэмшигчийн газрыг бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг гэрээний хугацаа дуусахаас өмнө эрх бүхий байгууллага улсын тусгай хэрэгтэйгдэх нөхөн олговортойгоор сольж буюу эргүүлэн авах тухай шийдвэр гаргавал уг шийдвэрийн үндэслэл болсон талуудын урьдчилсан тохиролцоо болон бусад эрхийн актаар зохицуулна.
 6.4. Гэрээний талуудын шаардлагатай гэж үзсэн бусад нөхцөл: **Эзэмших эрх бүхий газраа зориулалтын дагуу эзэмшээгүй болон газрын төлбөрөө хугацаанд нь төлж барагдуулаагүй тохиолдолд газар эзэмших эрхийг нь хүчингүй болгох хүртэл арга хэмжээ авч газар дээрх эд хөрөнгийн эрхийн асуудлыг шүүхийн журмаар шийдвэрлэнэ. Мөн зохих зөвшөөрөлгүйгээр газрын хэмжээнд өөрчлөлт оруулсан нөхцөлд газар эзэмших эрхийг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна.**
 Ягш: "Хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ..." гэдгийг гэрээний давагдсангүй хүчиний эсхүл байгалийн тогтоолооны өөрчлөлтөөс тухайн газарт нь эвдрэл, элэгдэл, шөлжилт бий болсон, бүсдэн хууль бус үйлдэл зэрэг газар эзэмшигчээс хамаарах шалтгаан байхгүй байсныг ойлгоно.
 "... зориулалтын дагуу газраа 2 жил дараалан ашиглаагүй" гэдгийг газар эзэмшүүлэх тухай гэрээ хийгдсэнээс хойш хуулийн бүтэн 2 жилийн дотор газар эзэмшигч нь тухайн газар дээрээ гэрээнд заасан нөхцөл, болзол, зориулалтын дагуу тодорхой үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлээгүй/барилга, байгууламж, зам талбай бариагүй, тариалан эрхлээгүй г. м/ байхыг ойлгоно.
Долоо. Бусад зүйл

7.1. Гэрээ нь газар эзэмшигч газрыг актаар хүлээлгэн өгч, эрх бүхий Засаг дарга газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ олгосон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болж мөрдөгдөнө.
 7.2. Газар эзэмшүүлэх гэрээг талууд жил бүр дүгнэх ба газар эзэмшигч гэрээний биелэлтийг жил бүрийн 06-р сарын 25-ны дотор багтаан тайлагнаж, газар эзэмшүүлэгч 07-р сарын 01-ний дотор багтаан дүгнэнэ.
 7.3. Газар эзэмшүүлэх гэрээг дүгнүүлээгүй, өмнөх гэрээний биелэлт тооцсон дүгнэлтээр илэрсэн зөрчлүүдийг арилгах арга хэмжээ аваагүй, дахин давтагдсан тохиолдолд Газрын тухай хууль тогтоомжийн дагуу газар эзэмших, эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгох саналыг холбогдох албан тушаалтанд уламжлан шийдвэрлүүлнэ.
 7.4. Энэхүү гэрээтэй холбоотой бусад асуудлыг Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

7.5. Газар олгох техникийн нөхцөл болон холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудын дүгнэлтийн дагуу тухайн газар дээр байрлаж буй инженерийн шугам сүлжээг холбогдох байгууллагаас зөвшөөрөл авсаны үндсэн дээр нүүдлэн шилжүүлэх ба түүнтэй холбогдон гарах зардлыг газар эзэмших эрх авсан байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэн хариуна.

Гэрээний талуудын албан ёсны хаяг, харилцах утас:

Газар эзэмшүүлэгч;

Утас:

Газар эзэмшигч: "МАК Цемент" ХХК
 Газрын байршил: Дорноговь Даланжаргалан-5-р баг 25
 Газар эзэмшигчийн хаяг: Дорноговь Даланжаргалан 4-р баг
 Регистр / улсын бүртгэл -нийн дугаар: /8830974/
 Банк, дансны дугаар: ,
 Харилцах утас:

Газар эзэмшигч "МАК Цемент" ХХК нь гэрээний нөхцөлийг Газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын цахим систем /www.e-gazag.gov.mn/-д 2022-06-28 11:45:52 цагт зөвшөөрч, баталгаажуулав.

Энэхүү гэрээний нэг хувийг 4413003087 дугаар бүхий нэгж талбарын хувийн хэрэгт хагалав.

ГАЗРЫН ТӨЛБӨРИЙН ТООЦОО НИЙДСЭН АКТ
 Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Газрын даамал

Огноо: 2022-10-27

№	Гэрээний дугаар	Нэгж талбайн дугаар	Газрын хэмжээ м2	Нийт төлөх төлбөр /төг/	Төлсөн төлбөр /төг/	Төлбөрийн үлдэгдэл /төг/	Төлбөр төлөгдөөгүй жил
1	04410-2021/00166	4413005794	6,491,094.00	31,157,251.20	31,157,251.20	-	
2	04410-2021/00167	4413005792	525,399.00	2,521,915.20	2,521,915.20	-	
3	04410-2021/00168	4413005791	344,745.00	1,654,776.00	1,654,776.00	-	
4	04410-2021/00169	4413005790	395,668.00	1,899,206.40	1,899,206.40	-	
5	04410-2021/00170	4413005788	1,639,997.00	7,871,985.60	-	7,871,985.6	2,022
6	04410-2021/00171	4413005786	670,764.00	3,219,667.20	3,219,667.20	-	
7	04410-2021/00172	4413005787	644,622.00	3,094,185.60	3,094,185.60	-	
8	04410-2021/00174	4413005785	226,633.00	1,087,838.40	1,087,838.40	-	
9	04410-2008/03118	4413004928	2,726,915.00	13,089,192.00	13,089,192.00	-	
10	04410-2017/00009	4413004930	22,095.00	44,190.00	44,190.00	-	
11	04410-2021/00165	4413005793	875,600.00	4,202,880.00	4,202,880.00	-	
12	04410-2022/00079	4413005977	10,734.00	29,492.00	-	88,476	2020, 2021, 2022
13	04410-2021/00173	4413005787	644,622.00	3,094,185.60	3,094,185.60	-	
14	04410-2019/00039	4413004928	3,732,236.00	21,030,250.00	21,030,250.00	-	
15	04410-2019/00042	4413004931	187,295.00	3,745,900.00	3,745,900.00	-	
16	04410-2019/00044	4413004933	656,000.00	10,496,000.00	10,496,000.00	-	
17	04410-2019/00043	4413004932	273,000.00	4,368,000.00	4,368,000.00	-	
18	04410-2014/03087	4413003087	1,524,000.00	24,384,000.00	24,384,000.00	-	
Нийт дүн				136,990,915	129,089,438	7,960,461.6	

2022-10 сарын 27-ний өдрийг хүртэл газрын төлбөрийн үлдэгдэл 7,960,461.60 /долоо сая есөн зуун жаран мянга дөрвөн зуун жаран нэгэн төгрөг 60 мөнгө/ төгрөг байна.

Тооцоо нийлсэн: Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Газрын даамал /М.Отгонбат/

Тооцоо нийлсэн: "МАК Цемент" ХХК-ний нягтлан бодогч /М.Энхтуул/

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ
УМАРД ГОВИЙН ГҮВЭЭТ-ХАЛХЫН
ДУНДАД ТАЛЫН САВ ГАЗРЫН
ЗАХИРГАА

42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3 дугаар баг,
Найрамдал хотхон, Утас/Факс: (976) 7054 3599,
И-мэйл: umardgobi14@gmail.com, Вэбсайт: www.gobiwater.mn

2022.10.18 № 250
танай _____-ны № _____-т

“МАК ЦЕМЕНТ” ХХК-Д

Монгол улсын “Усны тухай хууль”-ийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 28.7, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэхь заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг “Усны газар”-ын 2022 оны 10 дугаар сарын 07-ны өдрийн 201 тоот ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн “Мак цемент” ХХК-д 2022 оны ус ашиглах зөвшөөрөл олгож, гэрээг байгуулан хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хувийг: Дорноговь аймгийн Татварын хэлтэс,
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт
Хавсралт ... хуудастай.

ДАРГА Б.ОТГОНСҮРЭН

2022 оны 10 сарын 18 өдөр

Дугаар 130

Сүмбэр сум

Зөвшөөрөл олгох тухай

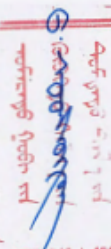
Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 28.7, 29 дүгээр зүйлийн 29.1, 17 дугаар зүйлийн 17.1.10 дахь заалт, "Усны газар"-ын 2022 оны 10 дугаар сарын 07-ны өдрийн 201 тоот ус ашиглуулах дүгнэлтийг тус тус үндэслэн **ТУШААХ** нь:

1. "Мак цемент" ХХК-ний өрхийн унд, ахуйн хэрэгцээнд 19'575.0 шоометр, барилгын материал үйлдвэрлэхэд 221'760 шоометр, ногоон байгууламжийн усалгаанд 45'000.0 шоометр, нийт 266'760 шоометр усыг 1 жилийн хугацаагаар "Мак цемент" ХХК-д ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.

2. "Мак цемент" ХХК-ийн ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавин ажиллахыг Усны барилга байгууламж, үйлдвэр, хөдөө аж ахуйн ус ашиглалтын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн /Б.Сарантуяа/-д үүрэг болгосугай.

3. Монгол Улсын "Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай" хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1.20-д заасны дагуу ус ашиглах зөвшөөрлийн хураамжийг Даланжаргалан сумын Төрийн сан банкны дансанд тушаах, Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.6.5-д заасны дагуу үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөрийг Дорноговь аймгийн төсөвт гэрээнд заасан хугацаанд төвлөрүүлэхийг "Мак цемент" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Б.Баттулга/-д үүрэг болгосугай.

4. Усны тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх заалтын дагуу ус ашиглагчийн үүрэг, тавигдах шаардлагыг ханган ажиллах, усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээнээс хэтрүүлэн хэрэглэхгүй байх, Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь заалтын дагуу усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ, тайланг 2022 оны 12-р сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлэхийг "Мак цемент" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал /Б.Баттулга/-д даалгасугай.

ДАРГА Б. ОТГОНСҮРЭН

ТТЭ: 249 д. 4613376

2022 оны 10 сарын 18-ны өдөр

Дугаар-25

Чойр хот

277-5222

Нэг. Ерөнхий зүйл

Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 28.7, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-д заасны дагуу Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг “Усны газар”-ын гаргасан 2022 оны 10 дугаар сарын 07-ний өдрийн 201 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, Умард говийн Гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны олгосон 2022 оны 10 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/30 дугаартай ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны Усны чанар экологи, төлбөрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Н.Солонго,

Ус ашиглагчийг төлөөлж улсын бүртгэлийн дугаар 9011478063, регистрийн дугаар 5830974 бүхий “МАК ЦЕМЕНТ” ХХК-ийн Цемент, шохойн үйлдвэрийн дарга Д.Ганбат нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт: БМҮ 568/15 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй, хуурай аргаар цемент-шохой үйлдвэрлэх. Талбайн хэмжээ: 152.4 га.

2022 онд 900'000 тн цемент шохой үйлдвэрлэн, 547'100 тн задгай цемент, 352'900 тн савтай цемент, 8'000.0 тн гөлтгөнө борлуулахаар төлөвлөсөн. Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлт 15 га-д хийгдэнэ.

2.2. Ашиглах усны хэмжээ: 266'760 м³/жил

2.2.1. Унд ахуйд: 19'575 м³/жил

2.2.2. Барилгын материал үйлдвэрлэхэд: 221'760 м³/жил

2.2.3. Ногоон байгууламжийн усалгаанд: 45'000 м³/жил

2.3. Усны чанар, найрлага: Унд ахуй, технологийн хэрэгцээт усны нийт 19.2л/сек ундаргатай гүний 4ш худгаас хангана. Хоногт унд ахуйд 67.5 м³/хон ус ашиглана.

2.4. Усны эх үүсвэр: Үйлдвэр 4 ш өрөмдмөл худагтай.

2.4.1. Байршил: Үйлдвэрийн газар нутагт буюу Даланжаргалан суманд.

2.4.2. Солбицол:

№	Нэр	Уртгаг	Өргөрөг	Ундарга, л/сек	Насосны марк	Тоолуур
1	Худаг 1	1085322,3	45 55 42,2	5.0	QJ-220	LXSG-80
2	Худаг 2	1085331,2	45 55 34,8	4.2	ЭЦВ-6	DH-40
3	Худаг 3	10853 18,9	45 55 45,4	5.0	QJ-380	LXGS-50
4	Худаг 4	10856 58,0	47 32 10,0	5.0	QJ-100	DH-50

2.4.3. Барилга байгууламж: Хөх цавын хондийд байрлах гүний худгуудаас ус дамжуулах хуванцар хоолой нь 150мм-ийн диаметртэй 5 км урттай байна. Унд ахуйн цэвэр усны сан 1000м³, 50м³ багтаамжтай. Хоногт 2х480 м³ ус цэвэршүүлэх хүчин чадалтай.

2.4.4. Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк: Эргэлтийн усан сангаас Д-90/85 маркийн насосоор элс угаах төхөөрөмж рүү шахна. Үйлдвэрт 450тн/цаг шохойн чулууны бутлуур, 100тн/цаг шавар болон нэмэлт түүхий эдийн бутлуур, 35.0тн/цаг гөлтгөний бутлуур, 100тн/цаг нүүрсний бутлуур, хоногт 3000тн чулуунцар үйлдвэрлэх эргэх зуух, 20'000.0тн шохойн чулуу, гөлтгөний агуулахтай.

2.5. Хаягдал ус: БИОТЕХ 500 Х.Н 9 ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламж нь механик болон биологийн аргаар хоногт 75м³ бохир усыг 90% хүртэл цэвэрлэх хүчин чадалтай.

2.6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ: Мэдээлэл байхгүй.

2.7. Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин: БИОТЕХ 500 Х.Н 9 ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламж нь механик болон биологийн аргаар хоногт 75м³ бохир усыг 90% хүртэл цэвэрлэх хүчин чадалтай. 300.0 м³ ахуйн бохир ус хадгалах савтай.

2.8. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ: Мэдээлэл байхгүй

2.9. Усны тоолуур: LXSG-80, DH-40, DH-50, LGSG-40 маркийн тоолууруудтай.

2.10. Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ: Мэдээлэл байхгүй

Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.1 дэх заалтын дагуу унд ахуйн хэрэгцээнд хэрэглэх 19'575.0 м³/жил усыг төлбөрөөс чөлөөлнө.

Барилгын материал үйлдвэрлэхэд ашиглах 221'760.0 м³/жил усыг ашиглах тул төлбөрийн хэмжээг:

Засгийн газрын 2011 оны 302, 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолоор баталсан усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ, ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр, усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь, хэмжээг тус тус үндэслэн урьдчилсан байдлаар тооцвол:

$$1\text{м}^3 \text{ усны нөөц ашигласны төлбөр: } 3'700\text{төг/м}^3 \times 0.2 \times 0.25 = 185\text{төг/м}^3$$

-3'700 төг/м³ – Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газарт газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ.

-(20%) - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 3-д заасан хувь, хэмжээ.

-0.25- Барилгын материал үйлдвэрлэхэд газрын доорх ус ашигласныг тооцох итгэлцүүр

$$221'760\text{м}^3/\text{жил} \times 185\text{төг}/\text{м}^3 = 41'025'600.0 \text{ төгрөг}$$

/Дөчин нэгэн сая хорин таван мянга зургаан зуун төгрөг/

Ногоон байгууламжийн усалгаанд 45'000м³ усыг ашиглах тул төлбөрийн хэмжээг:

Засгийн газрын 2011 оны 302, 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолоор баталсан усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ, ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр, усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь, хэмжээг тус тус үндэслэн урьдчилсан байдлаар тооцвол:

$$\underline{1\text{м}^3 \text{ усны нөөц ашигласны төлбөр: } 3700\text{төг}/\text{м}^3 \times 0.1 \times 0.2 = 74\text{төг}/\text{м}^3$$

-3700 төг/м³—Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газарт газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ.

-(10%)- Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын 9-д заасан нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламж усалгаанд газрын доорх ус ашигласныг тооцох төлбөрийн хувь, хэмжээ.

-0.2- Ногоон байгууламжийн усалгаанд газрын доорх ус ашигласныг тооцох итгэлцүүр

$$45'000\text{м}^3 \times 74\text{төг}/\text{м}^3 = 3'330'000.0 \text{ төгрөг}$$

/Гурван сая гурван зуун гучин мянган төгрөг/

$$\text{Нийт: } 41'025'600.0 \text{ төгрөг} + 3'330'000.0 \text{ төгрөг} = 44'355'600.0 \text{ төгрөг}$$

/Дөчин дөрвөн сая гурван зуун тавин таван мянга зургаан зуун төгрөг/

Дорноговь аймгийн Төрийн сан банкны 100060000944 тоот дансанд 44'355'600.0 төгрөг /Дөчин дөрвөн сая гурван зуун тавин таван мянга зургаан зуун төгрөг/-ийг төвлөрүүлнэ.

Гурав. Талуудын эрх үүрэг

- 3.1. Ус ашиглуулагч нь “Усны тухай хууль”-ийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.7, 17.1.9, 17.1.10 дахь заалтын дагуу эрх эдэлнэ.
- 3.2. Ус ашиглагч нь дараах үүрэгтэй:
  - 3.2.1. Усны тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1.1 дэх заалтын дагуу ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээнд заасан хэмжээнээс хэтрүүлэн ашиглахгүй байх;
  - 3.2.2. Усны тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1.4 дэх заалтын дагуу ус авах цэг, газар доорх усны цооног, шугам хоолой бүрийг тоолууржуулах;
  - 3.2.3. Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь заалтын дагуу усны мэдээллийн санг бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээг сав газрын захиргаанд гаргаж өгнө.
  - 3.2.4. Ажилчдын ундны усыг “Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар аюулгүй байдлын үнэлгээ” MNS0900:2018 стандартын шаардлагад нийцсэн усаар хангаж, улиралд 1 удаа байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж, хариуг Сав газрын захиргаанд ирүүлэх;

- 3.2.5. Ус ашиглалтын байдалтай холбоотой асуудлыг тухай бүрт нь мэдэгдэж, шаардлагатай тохиолдолд Сав газрын захиргааны холбогдох мэргэжилтнийг дуудаж газар дээр нь шийдвэрлэж байх.
- 3.2.6. Үйл ажиллагаа зогсох, тасалдах нөхцөл байдал үүссэн үед Сав газрын захиргаа болон холбогдох төрийн байгууллагуудад даруй мэдэгдэж, тухайн оны ус ашиглалтын тайланд тусгаж ирүүлэх;
- 3.2.7. Тухайн сумын татварын болон байгаль орчны хяналтын улсын байцаагчдыг тус тус байлцуулан тоолуурын заалтыг сар бүрийн эхний болон эцсийн заалтыг акт, зургаар баталгаажуулалт хийж 1 хувийг Сав газрын захиргаанд ирүүлэх;
- 3.2.8. Улирал бүр 2-оос доошгүй удаа хаягдал усны холимог сорьц авч, байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж, хариу дүнг улирал бүрийн сүүлийн сарын 15-ны дотор Усны газар болон Сав газрын захиргаанд ирүүлэх;
- 3.2.9. Хаягдал бохир усыг стандартын шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэж, цэвэрлэсэн усаа ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах;
- 3.2.10. “Усны тухай хууль”-ийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.3, 30 дугаар зүйлийн 30.1.2 дахь заалтуудын дагуу аж ахуй нэгж байгууллага нь газрын доорх усны дотоод хяналтын цэгийг байгуулна.
- 3.2.11. Гэрээнд заасан хэмжээнээс илүү ус ашигласан тохиолдолд Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 12 дугаар сарын 26-ны 391 дүгээр тогтоолоор баталсан журмын дагуу усны нөөц ашигласны төлбөрийг шатлан өсгөж тооцно.
- 3.2.12. Усыг гэрээнд зааснаас бусад зориулалтаар, буюу хэмжээнээс хэтрүүлэн ашигласнаа нуун дарагдуулсан, зөвшөөрсөн хэмжээнээс хэтрүүлэн ашигласан, усны төлбөр төлөхөөс зайлсхийсэн болон төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй тохиолдолд “Зөрчлийн тухай” хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

Дөрөв. Бусад

- 4.1. Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.
- 4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл, хаягдал усны талаарх дүгнэлт, хаягдал ус зайлуулах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 4.3. Ус ашиглуулагч нь 2022 оны 12 дугаар сарын 15-ны дотор ус ашиглалтын тайлан болон усны нөөц ашигласны төлбөрийн мэдээг хүлээн авч гэрээний биелэлтийг дүгнэж, тэмдэглэл үйлдэнэ.
- 4.4. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд, нэмэлт өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.
- 4.5. Гэрээг усны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.9, 29 дугаар зүйлийн 29.3 дахь заалтууд болон дор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас өмнө цуцална.
- 4.5.1. Ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн.
- 4.5.2. Аль нэг тал нь татан буугдсан бол.
- 4.6. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны Усны чанар экологи, төлбөрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн

...../Н. Солонго/

Хаяг: Монгол улс, Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3-р баг, 3-р байр, 5-р орц, 68 тоот

Харилцах утас: 7054-3598

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

“Мак цемент” ХХК-ийн Цемент, шохойн үйлдвэрийн дарга

...../Д.Ганбат/-с

Хаяг: Монгол улс, Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, 19-р хороолол, “Монгол алт” ХХК-ийн төв байр-44

Харилцах утас: 9597-9463, 7575-9700

Хавсралт 22. Хог хаягдлын гэрээ, төлбөрийн баримт

БАТЛАВ: "МАК-ЦЕМЕНТ" ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭГТЭХ ЗАХИРАЛ В.ШАГДАРСУРЕН

БАТЛАВ: ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Д.БЭХБАТ

ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ, БУЛАХ, УСТГАХ ИРГЭН, АЖ АХУЙН НЭГЖ БАЙГУУЛАГААС СУМЫН ЗАСАГ ДАРГАТАЙ БАЙГУУЛАХ ГЭРЭЭ

2022 оны 06 сарын 04-ны өдөр № 67-5222 Уланбаатар хот

Нэг талаас: Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын ЗДТГ /цаашид "Сумын ЗДТГ" гэх/, түүнийг төлөөлж Тамгын газрын дарга Б.Оюунбэмба

Нөгөө талаас: "МАК Цемент" ХХК /цаашид "МАК Цемент ХХК" гэх/, түүнийг төлөөлж Орлогч Захирал В.Шагдарсүрэн бид нар Монгол улсын Иргэний хууль, Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн холбогдох зүйл, заалтууд, Ариун цэврийн тухай хуулийн 17-р зүйл, Хог хаягдлын тухай хуулийн 9.2, 20.1, 20.2 дэх заалтууд, Даланжаргалан сумын ИТХ-ын 2019 оны 12 сарын 06 өдрийн 15/05 тоот тогтоолыг тус тус үндэслэл болгон дараах нөхцөлүүдийг харилцан тохиролцож энэхүү Гэрээг байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1. Энэхүү гэрээгээр Сумын ЗДТГ нь МАК Цемент ХХК-ийн ангилж, цуглуулж, тээвэрлэн ирсэн Цемент, шохойн үйлдвэр, Хөх цавын уурхай, Шаврын ордын ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг булаах ажлыг зохион байгуулах, МАК Цемент ХХК нь гэрээгээр тохирсон төлбөрийг гэрээнд заасан нөхцөлийн дагуу төлөхтэй холбогдсон харилцаанд Талуудын эдлэх эрх, хүлээх үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгон зохицуулав.
- 1.2. Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, хүрээлэн буй орчныг тогтмол цэвэр байлгах болон цэвэр, эрүүл орчинд амьдрах, ажиллах орчныг бий болгоход энэхүү гэрээний зорилго оршино.
- 1.3. Энэхүү гэрээ нь Талуудын эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.

Хойр. Гэрээний зүйл, хугацаа

- 2.1. Сумын ЗДТГ нь МАК Цемент ХХК-ийн ангилж, цуглуулж, тээвэрлэн ирсэн Цемент, шохойн үйлдвэр, Хөх цавын уурхай, Шаврын ордын ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг булаах ажлыг зохион байгуулав.
- 2.2. Энэхүү гэрээг Талууд 2022 оны 06 сарын 01-ний өдрөөс 2022 оны 12 сарын 31-ний өдөр хүртэлх хугацаагаар байгуулав.
- 2.3. Гэрээний 2.2- заасан хугацаа дуусгавар болоход Талууд гэрээг цуцлах, дуусгавар болгох талаар санал гаргаагүй тохиолдолд энэхүү гэрээг ижил нөхцөлөөр, ижил хугацаагаар 1 удаа сунгагдсанд тооцно.

Гурав. Гэрээний үнэ, төлбөрийн нөхцөл

- 3.1. Энэхүү гэрээний үнийг Даланжаргалан сумын ИТХ-ын 2019 оны 15/05 тоот тогтоолын 1-р хавсралтад заасан тарифын дагуу тооцно Үүнийг:

№	Үйлдвэр, уурхай	сарын төлбөр /төг/	Жилийн төлбөр /төг/
1	Цемент, шохойн үйлдвэр /201-с дээш хүн/	450,000	5,400,000
2	Хөх цавын уурхай /31-50 хүн/	100,000	1,200,000
3	Шаврын орд /1-30 хүн/	70,000	840,000
- 3.2. МАК Цемент ХХК нь гэрээний төлбөрийг улирал бүрийн сүүл сарын 15-ны өдрийн дотор Төрийн сангийн 100060300947 тоот төгрөгийн дансанд төлнө.

Дөрөв. Сумын ЗДТГ-ын эрх, үүрэг

  - 4.1. Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн холбогдох зүйл, заалтууд, Ариун цэврийн тухай хуульд заасны дагуу хяналт тавьж ажиллах эрхтэй.
  - 4.2. Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хог хаягдал гаргасны төлбөрийг Төрийн сангийн 100060300947 тоот төгрөгийн дансанд төвлөрүүлэх эрхтэй.
  - 4.3. Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага хог хаягдлаа зориулалтын цэгт хаяж байгаа эсэхэд хяналт тавих эрхтэй.
  - 4.4. Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийг гуравдагч этгээд буюу тээвэрлэгчтэй гэрээ байгуулж хэрэгжилтэд хяналт тавих эрхтэй.
  - 4.5. МАК Цемент ХХК-ийн ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журам, норм стандартын дагуу булаах ажлыг зохион байгуулах үүрэгтэй.

Тав. МАК Цемент ХХК-ийн эрх, үүрэг

  - 5.1. Хууль тогтоомж, дүрэм журамд заасан олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх эрхтэй.
  - 5.2. Хог хаягдлын тухай хууль тогтоомж, дүрэм, журмыг зөрчсөн этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхийг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас шаардах эрхтэй.
  - 5.3. Өөрийн ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилах, стандартын шаардлага хангасан зориулалтын саванд хадгалах үүрэгтэй.

- 5.4. Хог хаягдлыг ангилах хаах талаар зохих мэдээллийг өөрийн ажиглалтаар тэмцүүлж, суртал, сурталчилгаа явуулах, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангаж ажиллах үүрэгтэй.
- 5.5. Энэхүү гэрээний 3-р зүйлд заасан хог хаягдлын төлбөрийг гэрээнд заасан нөхцөлийн дагуу төлөх үүрэгтэй.
- 5.6. Үйлдвэр, үйлчилгээний явдал үүсдэг хог хаягдлын хэмжээ, бүсэд шаардлагатай мэдээллийг Сумын ЗДТГ-г мэдэгдэж байх үүрэгтэй.
- 5.7. Үүссэн аюултай хог хаягдал, түүний эх үүсвэрийн талаар төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагад мэдэгдэх үүрэгтэй.
- 5.8. Орчин суурьга гзар орчмын хог хаягдлыг цэвэрлэх, олон нийтийг харамдан ажилд оролцох үүрэгтэй.

Зургаа. Хариуцлага

- 6.1. МАК Цемент ХХК нь хог хаягдал гаргасны төлбөрөө хугацаандаа төлөхгүй болон ил задгай хог хаягдсан, зориулалтын бус газар хог хаягдал хаясан тохиолдолд өөрийн буруугаас үүссэн хохирлыг арилгах үүрэгтэй бөгөөд Сумын ЗДТГ нь шаардлагатай тохиолдолд холбогдох дэд шатны байгууллагад хянан хог хаягдлын тухай хуулийн дагуу хариуцлага тооцно.

Долоо. Бусад

- 7.1. Гэрээний хэрэгжлэхийн аянда гэрээнд аливаа нөхцөл өөрчлөлт ордуулах, нэмэлт гэрээ байгуулах тохиолдолд Талууд харилцан тохиролцож биеэс үндсэн эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, тэмдэг дарж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 7.2. Гэрээг хэрэгжүүлэх явдал гарсан маргаантай асуудлыг Талууд эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэнэ. Ийнхүү шийдвэрлэж чаддаггүй бол асуудлыг Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу Монгол Улсын шүүхээр шийдвэрлүүнэ.
- 7.3. Талууд энэхүү гэрээг 3 хууль үйлдэх бөгөөд МАК Цемент ХХК 2 хууль, Сумын ЗДТГ 1 хуулийг хадгалах бөгөөд гэрээний хувиуд хуулийн ажил хүчинтэй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН

МАК Цемент ХХК-г төлөөлж: Орлогч Захирал В.Шагдарсүрэн

Сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж: Тамгын газрын дарга Б.Оюунбэмба

ТӨЛБӨРИЙН ДААЛГАВАР №8140000225 [2022-10-21]/2				Маягт № ТС-7 Санхүү, Эдийн засгийн сайдын 2002 оны 05 дугаар сарын 28 өдрийн 182 тоот тушаалаар батлав.	
2022 оны 10 сарын 21 өдөр					
Төлөгч	Данс		Дүн		
Төлөгчийн	МАК Цемент ХХК		Дебет		
Хүлээн авагч			7,440,000.00Т		
Код	Дорноговь аймаг татварын хэлтэс		Кредит		
Хүлээн авагчийн					
Мөнгөн дүн үсгээр: (долоон сая дөрвөн зуун дөчин мянган төгрөг)				хоногийн хувийн торгууль бүгд төг мөнгө	
Бараа үйлчилгээ хүлээн авсан буюу ажил үйлчилгээ гүйцэтгүүлсэн 2022 оны 10 сарын 21 өдөр				Дүн (Торгуулийн хамт)	
Тамга	Төлбөрийн зориулалт (Барааны болон ажил үйлчилгээний нэр, дагалдах баримтын дугаар) ЦҮ-н хог хаягдлын төлбөр			Гүйлгээний утга	
	Ерөнхий захирал	.....	Банкинд гүйлгээ хийсэн	Төлбөрийн зориулалт	
	Ерөнхий ня-бо	.....	...оны .. сарын .. өдөр	Төлөх хугацаа	
			..... тэмдэг, гарын үсэг	Төлбөрийн ээлж	

Хавсралт 23. Эмнэлгийн хог хаягдлын гэрээ

БАТЛАВ: ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА Ө.БЯМБАЖАВ

БАТЛАВ: "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Б.БАТТУЛГА

БАТЛАВ: ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА Ө.БЯМБАЖАВ

ЭМНЭЛГИЙН ХОГ ХАЯГДАЛ УСТГАХ ГЭРЭЭ

2020 оны 03 сарын 08-ны өдөр № Дорноговь аймаг

Нэг талаас: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, 19-р хороолол, Чингисийн өргөн чөлөө, Төв байр-44 хаягт байрлах, 5830974 тоот регистрийн дугаартай "МАК ЦЕМЕНТ" ХХК /шашид "Захиалагч" гэх/ түүнийг төлөөлж МАК Евро цемент үйлдвэрийн дарга Д.Ганбат,

Нөгөө талаас: Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах, Даланжаргалан сумын Эрүүл мэндийн төв /шашид "Гүйцэтгэгч" гэх/, түүнийг төлөөлж Дарга Ө.Бямбажав, /хамтад нь "Талууд" гэх/ бид нар харилцан тохиролцож Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эм эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль, Эрүүл мэндийн сайдын 2002 оны 249/201 тоот тушаал, 2011 оны 05 арын 03-ны өдрийн 158 тоот тушаалыг үндэслэн энэхүү гэрээг байгуулав.

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Гүйцэтгэгч нь Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт байрлах "МАК ЕВРО ЦЕМЕНТ" үйлдвэрийн эмнэлгээс гарсан тусгай хог хаягдлыг холбогдох дүрэм журам, стандартын дагуу устгах ажил /шашид "Гэрээт ажил" гэх/-ийг гүйцэтгэх, Захиалагч нь гэрээгээр тохиролцсон үнийг Гүйцэтгэгчид төлөхтэй холбогдон үүсэх харилцаанд Талуудын эдлэх эрх, хүлээх үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлон зохицуулна.
- 1.2 Энэхүү гэрээ нь талуудын төлөөлөгчид гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

ХОЁР. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА, АЖЛЫН ХӨЛС

- 2.1 Энэхүү гэрээг талууд гарын үсэг зурж баталгаажуулсан өдрөөс буюу 2020 оны 08 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн, 2021 оны 08 дугаар сарын 01-ний өдөр хүртэл байгуулав.
- 2.2 Энэхүү гэрээний 2.1-т заасан хугацаа дуусахаас өмнө талуудын аль нэг нь гэрээг цуцлах хүсэлт гаргаагүй бол уг гэрээг дахин нэг жилийн хугацаагаар сунгагдсанд тооцно.
- 2.3 Гэрээний дагуу эмнэлгийн хог хаягдал устгах ажил үйлчилгээг үзүүлэх 1 сарын төлбөр нь 20,000 (хорин мянга) төгрөг байна. Захиалагч нь гэрээний 3.1.5-д заасны дагуу нэхэмжлэх хүлээн авснаар төлбөрийг гүйцэтгэнэ.
- 2.4 Гүйцэтгэгчийн ажилтан тусгай хог хаягдал устгал хийсэн тухай бүр тэмдэглэл үйлдэх ба тэмдэглэл Эрүүл мэндийн дарга хяналт тавьж гарын үсгээр баталгаажуулсан байна. Тэмдэглэлийн маягтыг гэрээнд хавсаргах ба энэ гэрээний салшгүй хэсэг байна.

1

ГУРАВ. ТАЛУУДЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 3.1 Гүйцэтгэгчийн эрх, үүрэг
  - 3.1.1 Гүйцэтгэгч гэрээт ажлыг Монгол улсад мөрдөгдөж буй холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журам, стандартын шаардлагад бүрэн нийцүүлэн гүйцэтгэнэ.
  - 3.1.2 Гүйцэтгэгч нь Захиалагчийн "МАК ЕВРО ЦЕМЕНТ" үйлдвэрийн эмнэлгийн анхан шатны тусламж үзүүлэх байрнаас хүргэгдэн ирсэн тусгай хог хаягдлыг технологийн дагуу хүлээн авах ба түүнийг сав баглаа боодлын стандартад хяналт тавьж, шаардлага хангасан тохиолдолд хүлээн авч устгалд оруулна.
  - 3.1.3 Гүйцэтгэгч нь эмнэлгийн тусгай хог хаягдлыг стандартын дагуу уут саванд хийх, устгах хүртэлх хадгалах, битүүмжлэх, тээвэрлэх талаарх мэргэжлийн зөвлөгөөг Захиалагчийн төлөөлөгчид өгч байх үүрэгтэй.
  - 3.1.4 Тусгай хог хаягдлыг стандартын дагуу, устгаж, устгал хийсэн тухай тэмдэглэлийг батлагдсан маягтын дагуу хөтөлж 2 хувь үйлдэж баталгаажуулж байх ба баталгаажуулсан нэг хувийг Захиалагчийн "МАК ЕВРО ЦЕМЕНТ" үйлдвэрийн эмчид тухай бүр хүргүүлнэ.
  - 3.1.5 Гүйцэтгэгч нь улирал тутамд эмнэлгийн хог хаягдал устгасны төлбөрийн нэхэмжлэхийг Захиалагчид хүргүүлнэ.
  - 3.1.6 Гүйцэтгэгч нь эмнэлгийн хог хаягдал устгахад баримталбал зохих заавар, дүрэм журмын дагуу ажиллах үүрэгтэй ба энэ үүргээ биелүүлээгүйгээс үүсэх аливаа хариуцлагыг бие даан хариуцна.
- 3.2 Захиалагчийн эрх, үүрэг
  - 3.2.1 Захиалагч нь "МАК ЕВРО ЦЕМЕНТ" үйлдвэрийн эмнэлгээс гарсан тусгай хог хаягдлыг зориулалтын сав, уутанд алган ангиж хийх ба давхар саванд хийж битүүмжилнэ.
  - 3.2.2 Захиалагч нь тусгай хог хаягдлыг журмын дагуу тээвэрлэж Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын эрүүл мэндийн төвд хүргэнэ.
  - 3.2.3 Захиалагч нь сард 2 удаа тусгай хог хаягдлыг устгуулна.
  - 3.2.4 Захиалагч нь хог хаягдлыг стандартын дагуу устгасан тухай баталгаажуулсан тэмдэглэлийг гэрээний 2.4-т заасан шаардлага хангасан байдлаар Гүйцэтгэгчээс гаргуулан авах эрхтэй.
  - 3.2.5 Захиалагч нь тусгай хог хаягдал устгуулах хугацааг урьдчилан мэдэгдэж гэрээт ажлыг хэрэгжүүлэхэд Гүйцэтгэгчтэй хамтран идэвхтэй оролцоно.
  - 3.2.6 Гүйцэтгэгчийн өгсөн заавар зөвлөмжийг баримтлан ажиллана.
  - 3.2.7 Тусгай хог хаягдал устгуулсны төлбөрийг буюу Устгал, халдваргүйтэлийн ажлын холсийг энэ гэрээний 2.3-т заасны дагуу Гүйцэтгэгчийн нэхэмжлэхийг үндэслэн түүний харилцах дансанд шилжүүлнэ.

ДӨРӨВ. ХАРИУЦЛАГА

- 4.1 Гүйцэтгэгч гэрээт ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд багтаан гүйцэтгээгүй хугацаа хэтрүүлсэн бол ийнхүү хэтрүүлсэн хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.1 хувьтай тэнцэх хэмжээний алданги төлнө.
- 4.2 Гүйцэтгэгчийн хийж гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээ нь МУ-ын холбогдох хууль тогтоомж, стандартын шаардлагад нийцээгүй тохиолдолд түүнээс учирсан шууд болон шууд бус аливаа хохирлыг Гүйцэтгэгч үл маргах журмаар бүрэн хариуцна.

2

ТАВ. БУСАД

- 5.1 Гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах асуудлыг хоёр тал харилцан тохиролцож нэмэлт гэрээ байгуулах замаар шийдвэрлэнэ
- 5.2 Гэрээг хэрэгжүүлэх явцад гарсан маргаантай асуудлыг хоёр тал эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэнэ. Ийнхүү шийдвэрлэж чадаагүй бол Монгол улсын хуулийн дагуу шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.
- 5.3 Талууд энэхүү гэрээг 3 хувь үйлдэж Захиалагч 2 хувь, Гүйцэтгэгч 1 хувийг хадгалах бөгөөд хувь тус бүр хуулийн адил хүчинтэй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

“МАК ЕВРО ЦЕМЕНТ” үйлдвэрийн

дарга

...../Д.Ганбат/

Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй
байгаль орчны хэсгийн эмч

...../М.Ариунсайхан/

Эрүүл мэндийн төвийн

эмч

...../Ө.Бямбажав/

Эрүүл мэндийн төвийн

ариутгагч

...../Н.Баасанжав/

Хавсралт 24. Сургалт орсон бүртгэл

Үйлдвэр, уурхай	Сургалтын огноо	Сургалтын сэдэв	Суралцагчид	Суралцагчдын тоо	Сургалт явуулсан
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06/21	Амьтан, ургамлын үзэгдэлт	Компанийн ажилтнууд		350 ЛУВСАНГОМБО Баатархуяг [ХАБЭАБОХ—МЦ] Сургалтын мэргэжилтэн
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06/21	Агаар мандлын бохирдол	Компанийн ажилтнууд		350 ЛУВСАНГОМБО Баатархуяг [ХАБЭАБОХ—МЦ] Сургалтын мэргэжилтэн
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/06/21	Ногоон байгууламжийг хамгаалах	Компанийн ажилтнууд		350 ЛУВСАНГОМБО Баатархуяг [ХАБЭАБОХ—МЦ] Сургалтын мэргэжилтэн
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/05/16	Усны менежмент	Компанийн ажилтнууд		58 ААЖИЙ Даваа [ХАБЭАБОХ—МЦ] Сургалтын мэргэжилтэн
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/04/08	Анхан шатны сургалт	Компанийн ажилтнууд		461 ЛУВСАНГОМБО Баатархуяг [ХАБЭАБОХ—МЦ] Сургалтын мэргэжилтэн
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/03/20	Агаар мандлын бохирдол	Компанийн ажилтнууд		7 ЛУВСАНГОМБО Баатархуяг [ХАБЭАБОХ—МЦ] Сургалтын мэргэжилтэн
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/02/15	Агаар мандлын бохирдол	Компанийн ажилтнууд		115 ЛУВСАНГОМБО Баатархуяг [ХАБЭАБОХ—МЦ] Сургалтын мэргэжилтэн
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/01/08	Хог хаягдлын менежмент	Компанийн ажилтнууд		264
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/01/08	Усны менежмент	Компанийн ажилтнууд		264 ААЖИЙ Даваа [ХАБЭАБОХ—МЦ] Сургалтын мэргэжилтэн
Цемент шохойн үйлдвэр	2022/01/05	Анхан шатны сургалт	Гэрээт ажилтнууд		5 ЭРДЭНЭЧИМЭГ Дамиранжав [ХАБЭАБОХ—МЦ] Байгаль орчны мэргэжилтэн

Хавсралт 25. Усны төлбөрийн баримтууд

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 130828790

Татсан огноо: 2022-08-01 10:35

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000225 IBAN: MN96 0015 0081 4000 0225	1165117377 IBAN: MN03 0015 0011 6511 7377	624,363.90 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МАК ЦЕМЕНТ ХХК	Хүлээн авагчийн нэр TAX	Гүйлгээний утга 3220705261254;25100986874002;5830974;25100986874002;99190859	
	Хүлээн авагчийн банк	Гүйлгээний огноо 2022-07-29	

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан. © Голомтбанк ХХК.

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 130828654

Татсан огноо: 2022-08-01 10:34

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000225 IBAN: MN96 0015 0081 4000 0225	1165117377 IBAN: MN03 0015 0011 6511 7377	8,952,224.10 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МАК ЦЕМЕНТ ХХК	Хүлээн авагчийн нэр TAX	Гүйлгээний утга 3220705261254;25100986874002;5830974;25100986874002;99190859	
	Хүлээн авагчийн банк	Гүйлгээний огноо 2022-07-29	

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан. © Голомтбанк ХХК.

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 142317225

Татсан огноо: 2022-10-28 11:10

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000225 IBAN: MN96 0015 0081 4000 0225	1165117377 IBAN: MN03 0015 0011 6511 7377	7,029,096.18 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МАК ЦЕМЕНТ ХХК	Хүлээн авагчийн нэр ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР	Гүйлгээний утга 3220705261254;25100986874002;5830974;25100986874002;99190859	
	Хүлээн авагчийн банк	Гүйлгээний огноо 2022-10-05	

Ус бохирдуулсаны төлбөрийн баримт

Цахим гүйлгээний баримт

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 146521133

Татсан огноо: 2022-10-28 17:04

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000225 IBAN: MN96 0015 0081 4000 0225	1165117377 IBAN: MN03 0015 0011 6511 7377	758,025.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МАК ЦЕМЕНТ ХХК	Хүлээн авагчийн нэр ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР	Гүйлгээний утга 1211003379510;25100986874;5830974;25100986874;99190859	
	Хүлээн авагчийн банк	Гүйлгээний огноо 2022-10-28	

Цахим гүйлгээний баримт

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 146521059

Татсан огноо: 2022-10-28 17:10

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000225 IBAN: MN96 0015 0081 4000 0225	1165117377 IBAN: MN03 0015 0011 6511 7377	758,025.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МАК ЦЕМЕНТ ХХК	Хүлээн авагчийн нэр ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР	Гүйлгээний утга 1220202189877;25100986874;5830974;25100986874;99190859	
	Хүлээн авагчийн банк	Гүйлгээний огноо 2022-10-28	

Цахим гүйлгээний баримт

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 146996342

Татсан огноо: 2022-11-08 10:08

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар	Хүлээн авагчийн данс	Гүйлгээний дүн	Гүйлгээний төлөв
8140000225 IBAN: MN96 0015 0081 4000 0225	1165117377 IBAN: MN03 0015 0011 6511 7377	2,558,664.00 MNT	Амжилттай
Шилжүүлэгчийн нэр МАК ЦЕМЕНТ ХХК	Хүлээн авагчийн нэр ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР	Гүйлгээний утга 3221004876974;25100986874;5830974;25100986874;99190859	
	Хүлээн авагчийн банк	Гүйлгээний огноо 2022-10-31	

